

Y. B. Quliyev

Azərbaycanda vergitutma
Qısa xülasə və praktiki çalışmaları

Bakı - 2023

Mündəricat

Giriş.....	3
1. Vergi qanunvericiliyi bazası.....	4
2. Tətbiq olunan vergi növləri.....	8
3. Vergitutmanın formaları.....	46
4. Vergi nəzarəti və onun formaları.....	50
5. Vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydası.....	60
6. Vergi məsuliyyəti tədbirləri.....	72
7. Praktiki çalışmalar.....	78
7.1. Test sualları.....	78
7.2. Test suallarının düzgün cavabları.....	117
7.3. Vergi krossvordları.....	118
7.4. Vergi krossvordlarının cavabları.....	203
8. Ədəbiyyat.....	218

Giriş

Kitab Azərbaycan Respublikasının vergi sistemi barədə ümumi məlumat əldə etmək istəyən şəxslər üçün nəzərdə tutulub.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi, Azərbaycanda tətbiq olunan vergi növləri, vergitutmanın formaları, vergi nəzarəti və onun formaları, vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydaları, vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə tətbiq olunan məsuliyyət tədbirləri barədə məlumatlar aydın və qısaldılmış şəkildə verilmişdir.

Azərbaycanda vergitumaya dair verilmiş məlumatların asan formada mənimsənilməsi məqsədilə kitabda vergilərə aid misal və məsələlər həlli ilə göstərilmiş, 100-dən çox test sualları və 30-dan artıq vergi krossvordları düzgün cavabları qeyd olunmaqla öz əksini tapmışdır.

Kitabdan vergi predmeti tədris olunan kurslarda məlumatlandırıcı vəsaiti kimi istifadə oluna bilər.

Kitabın müəllifi – Quliyev Yunis Bəbir oğlu 1985-ci ildə Moskva İdarəetmə institutunu mühəndis-iqtisadçı ixtisası üzrə əyani, 1997-ci ildə Moskva Beynəlxalq biznes akademiyasını hüquqşünas ixtisası üzrə bitirmişdir. 1985 - 1999-cu illərdə Rusiya Federasiyasında iqtisadçı, şöbə rəisi, baş mühasib vəzifələrində işləmiş, 1999-cu ildən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Vergi Xidmətində çalışır.

1. Vergi qanunvericiliyi bazası

Azərbaycan Respublikasında vergitutma məsələlərini tənzimləyən qanunvericilik bazası Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Vergi Məcəlləsindən və onlara uyğun olaraq qəbul edilmiş Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarından ibarətdir.

Azərbaycanın vergi sistemi, vergitutmanın ümumi əsasları, vergilərin müəyyən edilməsi, hesablanması və ödənilməsi qaydaları, vergi ödəyicilərinin və dövlət vergi orqanlarının, habelə vergi münasibətlərinin digər iştirakçılarının vergitutma məsələləri ilə bağlı hüquq və vəzifələri, vergi nəzarətinin forma və metodları, vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət, dövlət vergi orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayət edilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilir.

Vergi qanunvericiliyi bazasına daxil olan digər qanunvericilik aktları Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının və Vergi Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq qəbul edilir və onlara ziddiyyət yaratmır.

Vergi qanunvericiliyi aktları ilə digər sahə qanunvericilik aktları arasında vergitutma və vergi nəzarəti məsələləri üzrə ziddiyyət yarandıqda, vergi qanunvericiliyinin aktları tətbiq edilir.

Bununla yanaşı, Vergi Məcəlləsi ilə aşağıda göstərilən digər sahə qanunvericilik aktları müəyyən edilmişdir ki, həmin qanunvericilik aktlarına da vergitutma məsələləri daxil edilə bilər:

- Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində nəzərdə tutulan vergi münasibətlərinə aid inzibati xətalər haqqında müddəalar;

- Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulan vergi cinayətləri haqqında müddəalar;

- vergi öhdəliklərinin üstünlüyü haqqında müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericilikdə nəzərdə tutulan müddəalar;

- büdcə qanunvericiliyində vergilərlə bağlı müddəalar;

- vergilər üzrə dövlət təminatlarının verilməsi ilə bağlı müddəalar;

- hasilatın pay bölgüsü haqqında, əsas boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlərdə və ya qanunlarda nəzərdə tutulan müddəalar;

- ixrac məqsədli neft-qaz fəaliyyəti və xüsusi iqtisadi zonalar haqqında qanunlarda nəzərdə tutulan müddəalar;

- “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda vergi yoxlamaları (kameral vergi yoxlamaları istisna olmaqla) haqqında nəzərdə tutulan müddəalar;

- “Ələt azad iqtisadi zonası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda nəzərdə tutulmuş müddəalar.

Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə vergilər haqqında bu Məcəllə ilə və ona müvafiq olaraq qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlarla nəzərdə tutulmuş müddəalardan fərqli müddəalar müəyyən edildikdə, həmin beynəlxalq müqavilələrin müddəaları tətbiq edilir.

Vergitutma sahəsində qəbul edilən qanunvericilik aktı Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş aşağıdakı prinsiplər əsasında hazırlanır və qəbul edilir:

- vergilər haqqında qanunvericiliyin vergitutmanın ümumi, bərabər və ədalətli olmasına əsaslanması;
- vergilərin iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması;
- hər kəsin konstitusiya hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsinə maneçilik törədən vergilərin müəyyən edilməsinə yol verilməməsi;
- Azərbaycan Respublikasının vahid iqtisadi məkanını pozan (xüsusilə, Azərbaycan Respublikasının ərazisində malların (işlərin, xidmətlərin) və pul vəsaitlərinin azad yerdəyişməsinə bilavasitə və ya dolayısı ilə məhdudlaşdıran və ya digər yolla vergi ödəyicilərinin qanuni fəaliyyətini məhdudlaşdıran, yaxud maneçilik törədən) vergilərin müəyyən edilməsinə yol verilməməsi;
- heç bir şəxsin əldə etdiyi mənfəətdən (gəlirdən) eyni növ vergini bir dəfədən artıq ödəməyə məcbur edilə bilməməsi;
- vergilərin siyasi, ideoloji, etnik, konfessional və vergi ödəyiciləri arasında mövcud olan digər xüsusiyyətlər əsas

götürülməklə müəyyən edilə bilməməsi və diskriminasiya xarakteri daşımamsı;

- mülkiyyət formasından və ya fiziki şəxslərin vətəndaşlığından və ya kapitalın yerindən asılı olaraq vergilərin müxtəlif dərəcələrinin müəyyən edilməsinin qadağan olunması;

- vergilərin yalnız Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilməsi, onların dəyişdirilməsi və ya ləğv edilməsinin bu Məcəlləyə dəyişiklik edilməsi ilə həyata keçirilməsi;

- heç bir şəxsin üzərinə Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilən vergilərin xüsusiyyətlərinə malik olan və bu Məcəllə ilə müəyyən edilməyən, yaxud bu Məcəllə ilə müəyyən edilən qaydalardan fərqli olaraq müəyyən edilən vergilər ödəmək vəzifəsinin qoyula bilməməsi;

- vergilər haqqında qanunvericilik elə tərzdə formalaşdırılmalıdır ki, hər kəsin hansı vergiləri, hansı qaydada, nə vaxt və hansı məbləğdə ödəməli olduğunu dəqiq bilməsi;

- vergi sisteminin sahibkarlıq və investisiya fəaliyyətini təşviq etməsi;

- vergilər haqqında qanunvericiliyin bütün ziddiyyətləri və aydın olmayan məqamlarının vergi ödəyicisinin xeyrinə şərh edilməsi;

- fiziki və hüquqi şəxslərin vergilərə aid normativ hüquqi aktlarla azad tanış olmaq imkanının təmin edilməsi.

2. Tətbiq olunan vergi növləri

“Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən Azərbaycan Respublikasının büdcə sistemini Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsi və yerli büdcələr təşkil edir. Bu bölgüyə uyğun olaraq vergilərin hansı büdcəyə ödənilməsindən asılı olaraq Azərbaycan Respublikasında tətbiq edilən vergilər Vergi Məcəlləsinə əsasən aşağıdakılara bölünür:

- dövlət vergiləri;
- muxtar respublika vergiləri;
- yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri).

Dövlət vergiləri dedikdə, Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilən və Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində ödənilməli olan vergilər nəzərdə tutulur.

Dövlət vergilərinə aiddir:

- fiziki şəxslərin gəlir vergisi;
- hüquqi şəxslərin mənfəət vergisi (bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatlardan başqa);
- əlavə dəyər vergisi;
- aksizlər;
- hüquqi şəxslərin və fərdi sahibkarların balansında olan (bina, su və hava nəqliyyatı istisna olmaqla) əsas vəsaitlərə görə əmlak vergisi;

- hüquqi şəxslərin və təyinatı üzrə istifadə olunmayan kənd təsərrüfatı torpaqları üzrə fiziki şəxslərin torpaq vergisi;

- yol vergisi;

- mədən vergisi;

- sadələşdirilmiş vergi.

Vergi Məcəlləsinə müvafiq olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasının qanunları ilə müəyyən edilən və Naxçıvan Muxtar Respublikasında ödənilən dövlət vergiləri Muxtar respublika vergilərinə aid edilir.

Vergi Məcəlləsində və müvafiq qanunla müəyyən edilən, bələdiyyələrin qərarlarına əsasən tətbiq edilən və bələdiyyələrin ərazilərində ödənilən vergilər isə yerli vergilərə (bələdiyyə vergilərinə) aiddir.

Yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri) aşağıdakılardır:

- fiziki şəxslərin təyinatı üzrə istifadə edilən və ya irriqasiya, meliorasiya və digər aqrotexniki səbəblərdən təyinatı üzrə istifadə edilməsi mümkün olmayan kənd təsərrüfatı torpaqlarına görə torpaq vergisi;

- fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binaya, su və hava nəqliyyatı vasitələrinə görə əmlak vergisi;

- bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların mənfəət vergisi.

Dövlət vergiləri Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasında tutulan dövlət vergiləri muxtar

respublikanın büdcəsinə, yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri) yerli (bələdiyyə) büdcəyə ödənilir.

Fiziki şəxslərin gəlir vergisi

Rezident və qeyri-rezident fiziki şəxslər gəlir vergisinin ödəyiciləridirlər. Rezident fiziki şəxs dedikdə, Vergi Məcəlləsinin 13.2.5-ci maddəsinə əsasən təqvim ilində üst-üstə 182 gündən artıq vaxtda həqiqətən Azərbaycan Respublikasının ərazisində olan fiziki şəxslər nəzərdə tutulur.

Rezidentlərin gəlirləri üzrə vergitutma obyektı vergi ili üçün rezidentlərin bütün gəliri ilə həmin dövr üçün gəlirdən çıxılan məbləğ arasındakı fərqdən ibarət olan vergiyə cəlb edilən gəlirdir.

Azərbaycan Respublikasında daimi nümayəndəlik vasitəsilə fəaliyyət göstərən qeyri-rezident vergi ödəyicisi daimi nümayəndəliyi ilə əlaqədar olan vergiyə cəlb edilən gəlirləri üzrə, daimi nümayəndəliyi olmayan qeyri-rezident vergi ödəyicisi isə xərcləri nəzərə alınmadan Azərbaycan mənbəyindən olan ümumi gəliri üzrə gəlir vergisinin ödəyicisidir.

Vergi Məcəlləsinin 19.1-ci maddəsinə əsasən qeyri-rezident fiziki şəxsin istənilən 12 ay ərzində Azərbaycan Respublikasında üst-üstə 90 gündən az olmayaraq sahibkarlıq fəaliyyəti göstərməsi daimi nümayəndəlik vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyət sayılır.

Fiziki şəxsin vergitutma məqsədləri üçün gəlirləri muzzdlu işlə əlaqədar əldə edilən gəlirə, muzzdlu işlə əlaqədar olmayan fəaliyyətdən əldə edilən gəlirə və digər gəlirlərə bölünür.

Muzzdlu işlə əlaqədar alınan gəlirə əmək haqqı, bu işdən alınan hər hansı ödəmə və ya maddi fayda aiddir.

Muzzdlu işə aid olmayan fəaliyyətdən gəlirlər isə sahibkarlıq və qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən olan gəlirlərdən ibarətdir.

Sahbkarlıq fəaliyyətindən gəlirə fiziki şəxsin gəlir götürülməsi məqsədilə müstəqil surətdə öz riski ilə həyata keçirdiyi mal təqdim edilməsindən, iş görülməsindən və ya xidmət göstərilməsindən əldə etdiyi gəlir aiddir.

Fiziki şəxslərin qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən olan gəlirlərə faiz gəliri, dividend, əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir, royalti və sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar olmayan bu kimi sair gəlirlər daxildir.

Fiziki şəxslərin gəlirindən tutulan verginin dərəcələri gəlirin növündən, yəni muzzdlu işdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən və ya qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunmasından asılı olaraq Vergi Məcəlləsinin 101-ci maddəsi ilə müəyyən olunmuşdur.

Neft-qaz sahəsinə və dövlət sektoruna aid edilən vergi ödəyicilərində işləyən fiziki şəxslərin muzzdlu işdən aylıq gəlirlərindən vergi aşağıdakı cədvələ uyğun tutulur:

Vergi tutulan aylıq gəlirin məbləği	Verginin məbləği
2500 manatadək	14 faiz

2500 manatdan çox olduqda	350 manat + 2500 manatdan çox olan məbləğin 25 faizi
---------------------------	--

Misal: *Büdcə təşkilatında işləyən fiziki şəxsin muzzdlu işdən aylıq gəliri 2700 manat olmuşdur. Fiziki şəxsin heç bir güzəşt hüququnun olmadığı nəzərə alınaraq onun bu gəlirindən hesablanan gəlir vergisinin məbləği nə qədərdir?*

$350 \text{ manat} + (200 \text{ manat}) \times 25 \text{ faiz} = 350 \text{ manat} + 50 \text{ manat} = 400 \text{ manat}$

Cavab: 400 manat

Vergi orqanlarında uçota alınmayan fiziki şəxslərin göstərdiyi xidmətlərə (işlərə) münasibətdə verginin dərəcəsi yuxarıda göstərilən cədvələ uyğun olaraq müəyyən olunur və gəlir vergisi xidməti göstərən şəxsin gəlirlərinə tətbiq edilməklə hesablanır və gəlir ödəyən vergi ödəyicisi tərəfindən ödəmə mənbəyində tutulub dövlət büdcəsinə ödənilir.

Neft-qaz sahəsində fəaliyyəti olmayan və qeyri-dövlət sektoruna aid edilən vergi ödəyicilərində işləyən fiziki şəxslərin muzzdlu işdən aylıq gəlirlərindən vergi 2019-cu il yanvarın 1-dən 7 il müddətində aşağıdakı cədvələ uyğun olaraq tutulur:

Vergiye cəlb edilən aylıq gəlir	Verginin dərəcəsi
8000 manatadək	0 faiz
8000 manatdan çox olduqda	8000 manatdan çox olan məbləğin 14 faizi

Misal: Səhmlərinin 50 faizi dövlətə məxsus olan Səhmdar Cəmiyyətində işləyən fiziki şəxsin muzzdlu işdən aylıq gəliri 9000 manat olmuşdur. Fiziki şəxsin heç bir güzəşt hüququnun olmadığı nəzərə alınaraq onun bu gəlirindən hesablanan gəlir vergisinin məbləği nə qədərdir?

$(8000 \text{ manat}) \times (0 \text{ faiz}) + (1000 \text{ manat}) \times 14 \text{ faiz} = 0 \text{ manat} + 140 \text{ manat} = 140 \text{ manat}$

Cavab: 140 manat

Qeyd: Vergi ödəyicisinin dövlət sektoruna aid edilməsi üçün onun səhmlərinin və ya paylarının 51 və daha artıq faizi dövlətə məxsus olmalıdır.

Muzzdlu işlə əlaqədar gəlir əldə edən fiziki şəxslərin aylıq gəlirindən vergi ödəmə mənbəyində işəgötürən tərəfindən Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş qaydada tutulur və müvafiq vergi bəyannaməsi vergi orqanına təqdim olunur.

Sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən fiziki şəxslər bu fəaliyyətdən əldə etdikləri gəlirdən verginin ödənilməsi üçün VÖEN (vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi) almaqla vergi orqanlarında fərdi sahibkar kimi uçota alınırlar. Hesabat ilində əldə etdikləri xalis gəlirdən (gəlir və gəlirdən çıxılan xərclər arasındakı fərq) vergini 20 faiz dərəcə ilə Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş qaydada hesablayıb müvafiq vergi bəyannaməsini təqdim etməklə dövlət büdcəsinə ödəyirlər. Eyni zamanda, fərdi sahibkarlar hesabat ilinin hər rüb üçün Vergi Məcəlləsinin 151-ci maddəsi ilə müəyyən olunmuş qaydada gəlir vergisi üzrə cari vergi ödəmələrini

həyata keçirirlər. Cari vergi ödəmələri hesabat ili üzrə fərdi sahibkardan tutulan gəlir vergisinin məbləğinə aid edilir.

Misal: *Fərdi sahibkar olan fiziki şəxsin 2021-ci il ərzində sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdiyi gəliri 20000 manat, gəlirin əldə edilməsi ilə bağlı olan xərci 15000 manat təşkil etmişdir. Hesabat ili ərzində onun tərəfindən büdcəyə gəlir vergisi üzrə 800 manat cari vergi ödənilmişdir. Bunları nəzərə alaraq 2021-ci ilin nəticəsi üzrə fiziki şəxs tərəfindən büdcəyə nə qədər gəlir vergisi ödənilməlidir?*

$(20000 \text{ manat} - 15000 \text{ manat}) \times 20 \text{ faiz} = 1000 \text{ manat}$

$1000 \text{ manat} - 800 \text{ manat (cari vergi)} = 200 \text{ manat}$

Cavab: 200 manat

Hüquqi şəxslər və ya fərdi sahibkarlar tərəfindən muzzdlu işçi kimi cəlb etmədiyi fiziki şəxslərə ödənilən maddi yardım, mükafat və təqaüdlər, habelə vəkil qurumlarının tərkibində fəaliyyət göstərən vəkillərin həmin qurum tərəfindən ödənilən gəlirləri qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlir olmaqla 14 faiz dərəcə ilə vergiyə cəlb olunur.

Qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən olan gəlirlərdən vergi gəliri ödəyən şəxs tərəfindən ödəmə mənbəyində tutulub dövlət büdcəsinə köçürülür və vergi orqanına ödəmə mənbəyində tutulan vergi barədə bəyannamə təqdim olunur. Verginin ödəmə mənbəyində tutulması mümkün olmadığı və Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulmadığı hallarda isə gəliri əldə edən fiziki şəxs vergi orqanında qeydiyyatda düşərək vergini özü hesablayıb dövlət

büdcəsinə köçürür və hesablanmış vergi barədə müvafiq bəyannaməni vergi orqanına təqdim edir.

Xüsusi notarius tərəfindən ay ərzində aparılan notariat hərəkətlərinə, habelə notariat hərəkətləri ilə əlaqədar göstərilən xidmətlərə görə alınan haqdan (xərclər nəzərə alınmadan) 10 faiz dərəcə ilə vergi tutulur.

İdman mərc oyunlarından, lotereyalardan, habelə digər yarışlardan və müsabiqələrdən pul şəklində əldə edilən uduşlardan (mükafatlardan) iştirakla bağlı ödənilən pul vəsaiti (pul qoyuluşu) çıxılmaqla qalan məbləğdən (Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda təşkil edilən mərc oyunlarından, lotereyalardan, yarışlardan və müsabiqələrdən əldə edilən nağd pul vəsaiti istisna olmaqla) 10 faiz dərəcə ilə vergi hesablanıb ödənilir.

Misal: Fiziki şəxs iştirak etdiyi idman mərc oyunundan 500 manat pul udmuşdur. Oyunda iştirak üçün qoyulan pul 100 manat olmuşdur. Uduşdan hesablanan gəlir vergisi nə qədərdir?

$$(500 \text{ manat} - 100 \text{ manat}) \times 10 \text{ faiz} = 40 \text{ manat}$$

Cavab: 40 manat

Vergi ödəyicisi kimi vergi orqanında uçotda olmayan fiziki şəxslərin “Nağdsız hesablaşmalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda göstərilən malların təqdim edilməsindən əldə edilən gəlirlərindən (Vergi Məcəlləsi ilə vergidən azad olunan gəlirlər istisna olmaqla) xərclər çıxılmadan 5 faiz dərəcə ilə vergi tutulur.

Texnologiyalar parkının rezidenti kimi texnologiyalar parkından kənar fəaliyyət göstərən sistem inteqrasiyası, proqram təminatının hazırlanması və inkişaf etdirilməsi fəaliyyətini həyata keçirən vergi ödəyicilərində işləyən fiziki şəxslərin muzzdlu işdən əldə edilən aylıq gəlirlərindən gəlir vergisi aşağıdakı qaydada tutulur:

2023-cü il yanvarın 1-dən 3 il müddətində aylıq gəlir 8000 manatadək olduqda 0 faiz, 8000 manatdan çox olan məbləğin 5 faizi;

2026-cı il yanvarın 1-dən 7 il müddətində aylıq gəlirin 5 faizi.

Gəlir vergisindən azadolmalar Vergi Məcəlləsinin 102-ci maddəsində nəzərdə tutulmuşdur.

Mənfəət vergisi

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən rezident müəssisələr və qeyri-rezident müəssisələrin Azərbaycandakı daimi nümayəndəlikləri mənfəət vergisinin ödəyiciləridir.

Rezident müəssisə dedikdə, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq təsis edilən və sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən və ya Azərbaycan Respublikasında idarəetmə yeri olan hüquqi şəxslər nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində sahibkarlıq fəaliyyətini daimi nümayəndəlik yaratmaqla və ya daimi nümayəndəlik yaratmadan həyata keçirən və xarici ölkənin qanunvericiliyinə

uyğun olaraq təsis edilmiş hüquqi şəxslər qeyri-rezident müəssisə sayılır.

Rezident müəssisə üçün mənfəət vergisinin vergitutma obyektinin onun gəlirləri ilə gəlirin əldə edilməsinə çəkilən xərcləri arasındakı fərq kimi müəyyən edilən mənfəətidir.

Azərbaycan Respublikasında özünün daimi nümayəndəliyi vasitəsilə fəaliyyət göstərən qeyri-rezident müəssisəsi bu fəaliyyəti üzrə Azərbaycan mənbəyindən əldə etdiyi mənfəətindən, daimi nümayəndəliyi olmayan qeyri-rezident müəssisəsi isə Azərbaycan mənbəyindən olan ümumi gəlirindən (xərclər çıxılmadan) mənfəət vergisi ödəyir.

Müəssisələrin mənfəətindən vergi 20 faiz dərəcəsi ilə tutulur. Mənfəət vergisinin hesabat dövrü təqvim ilidir. Mənfəət vergisindən azadolmalar Vergi Məcəlləsinin 106-cı maddəsində nəzərdə tutulmuşdur.

Rezident müəssisə və Azərbaycan Respublikasında özünün daimi nümayəndəliyi vasitəsilə fəaliyyət göstərən qeyri-rezident müəssisəsi hesabat ili bitdikdən sonra mart ayının 31-dən gec olmayaraq mənfəət vergisinin bəyannaməsini vergi orqanına təqdim edir və həmin müddətdən gec olmayaraq vergini dövlət büdcəsinə köçürürlər. Eyni zamanda, bu şəxslər hesabat ilinin hər rübü üçün Vergi Məcəlləsinin 151-ci maddəsi ilə müəyyən olunmuş qaydada mənfəət vergisi üzrə cari vergi ödəmələrini həyata keçirirlər. Cari vergi ödəmələri hesabat ili üzrə müəssisədən tutulan mənfəət vergisinin məbləğinə aid edilir.

Misal: “A” MMC-nin 2021-ci il ərzində mal (iş, xidmət) təqdim edilməsi üzrə fəaliyyətindən gəlirləri ilə satışdankənar gəlirlərinin ümumi həcmi 500000 manat olmuşdur. Gəlirin əldə edilməsi ilə bağlı olan xərcləri 400000 manat təşkil etmişdir. Hesabat ili ərzində büdcəyə mənfəət vergisi üzrə 25000 manat cari vergi ödənilmişdir. Bunları nəzərə alaraq 2021-ci ilin nəticəsi üzrə MMC tərəfindən büdcəyə nə qədər mənfəət vergisi ödənilməlidir?

$(500000 \text{ manat} - 400000 \text{ manat}) \times 20 \text{ faiz} = 20000 \text{ manat}$

$20000 \text{ manat} - 25000 \text{ manat (cari vergi)} = -5000 \text{ manat}$

Cavab: Cari vergi ödəmələrinin məbləği hesabat ili üzrə hesablanmış mənfəət vergisindən artıq olduğu üçün 5000 manat məbləğində artıq ödəmə yaranmışdır.

Qeyri-rezidentin daimi nümayəndəliyinin fəaliyyəti ilə bağlı olmayan, lakin Azərbaycan mənbəyindən əldə edilən ümumi gəlirindən (ƏDV və aksizlər çıxılmaqla) vergi Vergi Məcəlləsinin 125-ci maddəsində göstərilən dərəcələrlə gəliri ödəyən şəxslər tərəfindən ödəmə mənbəyində tutularaq dövlət büdcəsinə köçürülür və verginin tutulması barədə müvafiq bəyannamə vergi orqanına təqdim olunur.

Əlavə dəyər vergisi

Əlavə dəyər vergisinin ödəyicisinin vergi tutulan dövriyyəsiindən hesablanan vergi məbləği ilə Vergi Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq ona verilən elektron elektron qaimə-

fakturalar və ya idxalda ƏDV-nin ödənildiyini göstərən sənədlər üzrə əvəzləşdirilməli olan verginin məbləği arasındakı fərq əlavə dəyər vergisi (ƏDV) sayılır. Azərbaycan Respublikası ərazisində istehsal olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının pərakəndə satışı zamanı ƏDV ticarət əlavəsindən hesablanan verginin məbləğidir.

Vergi tutulan dövriyyə hesabat dövrü ərzində vergi tutulan əməliyyatların ümumi dəyərindən ibarətdir. Vergi tutulan əməliyyatın dəyəri dedikdə isə, vergi ödəyicisinin müştəridən və ya hər hansı digər şəxsdən ay ərzində aldığı haqqın ƏDV nəzərə alınmadan məbləği (yol vergisi istisna olmaqla, digər vergilər, rüsumlar və ya başqa yığımlar da daxil olmaqla) nəzərdə tutulur.

ƏDV-nin əvəzləşdirilməli olan məbləği ƏDV tutulan əməliyyatlar üçün malların (işlərin, xidmətlərin) alışı zamanı verilən elektron qaimə-fakturaya uyğun olaraq malların (işlərin, xidmətlərin) ƏDV-siz dəyərinin alıcının bank hesabından həmin malları (işləri, xidmətləri) təqdim edən şəxsin bank hesabına ödənilmək şərti ilə, ƏDV-nin depozit hesabına köçürülmüş vergi məbləği əsasında müəyyən edilir. İdxal zamanı ƏDV-nin əvəzləşdirilməli olan məbləği gömrük orqanları tərəfindən verilmiş idxal sənədlərini uyğun olaraq büdcəyə hər hansı ödəniş formasında köçürülmüş ƏDV məbləğinə bərabər tutulur.

Vergi Məcəlləsinə əsasən ƏDV-nin ödəyicisi kimi qeydiyyatdan keçən və ya qeydiyyatdan keçməli olan şəxs ƏDV-nin ödəyicisi sayılır.

Sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən və ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi 200 000 manatdan artıq olan şəxslər, o cümlədən vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) 200 000 manatdan artıq olan sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olmaq hüququndan istifadə etməyən ictimai işə fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatda dair ərizə verməyə borcludurlar. O cümlədən bir əqd və ya müqavilə üzrə əməliyyatın ümumi dəyəri 200 000 manatdan artıq olduqda, bu əməliyyat ƏDV tutulan əməliyyat sayılır və həmin əməliyyatı həyata keçirən şəxs bu əməliyyatın aparıldığı gündə ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatda dair ərizəni vergi orqanına verməlidir.

Vergi Məcəlləsinə əsasən aşağıdakı şəxslər vergi tutulan əməliyyatların həcmindən asılı olmayaraq ƏDV ödəyiciləri sayılır:

- Azərbaycan Respublikasına ƏDV tutulan malları idxal edən şəxslər;
- aksizli, məcburi nişanlama ilə nişanlanmalı malların istehsalçıları;
- bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər.

Eyni zamanda, Vergi Məcəlləsinə əsasən qeydiyyatdan keçməli olmayan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən şəxs vergi orqanına ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyat haqqında könüllü ərizə verə bilər.

Şəxs ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatdan keçərkən vergi orqanı həmin şəxsi ƏDV ödəyicilərinin dövlət reyestrində qeydə alır

və ərizə verildikdən sonra 5 iş günündən gec olmayaraq ona ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyat bildirişi verir.

ƏDV vergi tutulan əməliyyatların dəyərindən 18 % və 0 % dərəcələrlə hesablanır.

ƏDV 0 % dərəcə ilə hesablanması malların, xidmətlərin ixracında, beynəlxalq daşımalarda və Vergi Məcəlləsinin 165-ci maddəsi ilə müəyyən olunmuş digər hallarda tətbiq edilir.

ƏDV-dən azad olunan əməliyyatlara maliyyə xidmətləri, ödənişli təhsil xidmətləri, iştirak paylarının və səhmlərin təqdim olunması, metropolitenlə sənişindəşım xidmətlərinin göstərilməsi və Vergi Məcəlləsinin 164-cü maddəsi ilə müəyyən olunmuş digər malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim olunması və idxalı aiddir.

ƏDV-nin hesabat dövrü təqvim ayıdır. ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyata alınmış vergi ödəyiciləri hesabat ayı bitdikdən sonra büdcəyə hesablanmış vergini özündə əks etdirən ƏDV bəyannaməsini növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim edir və hesablanmış vergini dövlət büdcəsinə ödəyirlər.

Misal: ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyata alınmış vergi ödəyicisinin aprel ayı ərzində mal (iş, xidmət) təqdim edilməsi üzrə vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi ƏDV ilə birlikdə 100000 manat, o cümlədən ƏDV məbləği 15250 manat olmuşdur. Həmin ayda digər şəxslərin təqdim etdikləri elektron qaimə-fakturlar üzrə kommersiya məqsədləri üçün alınmış malların (işlərin, xidmətlərin) 42375 manat məbləğində ƏDV-siz dəyəri nağdsız qaydada vergi ödəyicilərinin bank hesablarına, 7625 manat ƏDV məbləği isə

ƏDV-nin depozit hesabına köçürülmüşdür. Eyni zamanda, hesabat ayında ümumi dəyəri 10000 manat, o cümlədən ƏDV-si 1525 manat olan mal idxal olunmuşdur. Aprel ayı üzrə büdcəyə ödəniləcək ƏDV məbləği nə qədər olmalıdır?

15250 manat (dövriyyədən hesablanan) – (7625 manat (əvəzləşdirilən) + 1525 manat (əvəzləşdirilən)) = 6100 manat

Cavab: 6100 manat

Aksizlər

Aksiz Azərbaycan Respublikasının ərazisində istehsal edilən, yaxud idxal olunan aksizli mallardan tutulur.

Azərbaycan Respublikası ərazisində aksizli malların istehsalı və ya idxalı ilə məşğul olan bütün müəssisələr və fiziki şəxslər aksizin ödəyiciləridirlər.

Aşağıdakı mallar aksizli mallara aid edilir:

- içməli spirt, pivə və spirtli içkilərin bütün növləri;
- tütün məmulatları;
- neft məhsulları;
- minik avtomobilləri (xüsusi nişan və avadanlıqlarla təchiz olunmuş xüsusi təyinatlı avtonəqliyyat vasitələri istisna olmaqla);
- istirahət və ya idman üçün yaxtalar və bu məqsədlər üçün nəzərdə tutulan digər üzən vasitələr;

- idxal olunan platin, qızıl, ondan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məmulatları, emal olunmuş, çeşidlənmiş, çərçivəyə salınmış və bərkidilmiş almaz;

- idxal olunan xəz-dəri məmulatları.

- energetik içkilər;

- avtobuslar (sıxılmış qazla işləyən avtobuslar istisna olmaqla);

- elektron siqaretlər üçün maye;

- istehsal məqsədli tütünlər istisna olmaqla digər çəkməli tütünlər, “homogenləşdirilmiş” və ya “bərpa edilmiş” tütünlər, çeynənilən və ya buruna çəkilən tütünlər, habelə qəlyan üçün tütünlər və tütün əvəzləyiciləri;

- qızdırılma nəticəsində istehlak edilən (buxar) tütün və tütün məhsulları;

- birdəfəlik istifadə üçün elektron siqaret, qəlyan və onların əvəzediciləri.

Azərbaycanda istehsal olunan aksizli mallara aşağıdakı aksiz dərəcələri tətbiq edilir:

spirt – 4 manat/litr, pivə (alkoqolsuz pivə istisna olmaqla) - 0,4 manat/litr, araq – 4 manat/litr, konyak- 4 manat/litr, şərab - 0,2 manat/litr, şampan şərabı - 2,6 manat/litr, siqarilla – 43 manat/1000 ədəd, siqaretlər və onun əvəzediciləri – 38,5 manat/1000 ədəd, siqarlar - 1 manat/1 ədəd, elektron siqaretlər üçün maye - hər litrinə 100 manat, energetik içkilər – hər litrinə 3,1 manat, çəkməli, çeynənilən və ya buruna çəkilən tütünlər - hər kiloqramına 22,0 manat, qızdırılma nəticəsində istehlak edilən (buxar) tütün və tütün

məhsulları –14,0 manat/1000 ədəd, birdəfəlik istifadə üçün elektron siqaret, qəlyan və onların əvəzediciləri -hər bir ədədinə 0,25 manat.

İdxal olunan minik avtomobillərinə, istirahət və ya idman üçün yaxtalara və bu məqsədlər üçün nəzərdə tutulan digər üzən vasitələrə, habelə idxal olunan platinə, qızıla, ondan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məmulatlarına, emal olunmuş, çeşidlənmiş, çərçivəyə salınmış və bərkidilmiş almaza, xəz-dəri məmulatlarına aksiz dərəcələri Vergi Məcəlləsinin 190.4-cü maddəsində müəyyən edilmişdir.

İdxal olunan neft məhsullarına və tütün məmulatlarına tətbiq olunan aksiz dərəcələri Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 29.01.2015-ci il tarixli 17 nömrəli Qərarı ilə təsdiq olunmuşdur.

İstehsal olunan neft məhsullarına tətbiq olunan aksiz dərəcələri Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 06.02.2014-cü il tarixli 35 nömrəli Qərarı, minik avtomobillərinə və istirahət və ya idman üçün yaxtalar və bu məqsədlər üçün nəzərdə tutulan digər üzən vasitələrə 29.05.2007-ci il tarixli 85 nömrəli Qərarı ilə müəyyən olunmuşdur.

Vergi Məcəlləsinə əsasən aksizli malları (xammal və materialları) alan və bu malları vergi tutulan digər aksizli malların istehsalı üçün istifadə edən şəxs xammal və materialları alarkən ödənilmiş aksizin məbləğini əvəzləşdirmək və ya geri almaq hüququna malikdir.

Aksizin məbləği yalnız xammal və materialların istehsalçısı tərəfindən aksizin ödənildiyini təsdiq edən elektron qaimə-faktura, xammal və materiallar idxal edildikdə isə - müvafiq sənədlər vergi orqanına verildiyi zaman əvəzləşdirilir və ya geri qaytarılır.

Fiziki şəxsin fərdi istehlakı üçün 1,5 litr alkoqollu içkinin, 200 ədəd siqaretin, 20 qram qızılın, ondan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məmulatlarının, emal olunmuş, çeşidlənmiş, çərçivəyə salınmış və bərkidilmiş 0,5 karat almazın idxalı, həmçinin Azərbaycan Respublikasına avtomobillərlə gələn şəxslər üçün həmin avtomobilin texniki pasportu ilə nəzərdə tutulmuş bakındakı yanacaq, Azərbaycan Respublikası ərazisindən tranzitlə daşınan mallar, malların Azərbaycan Respublikası ərazisinə müvəqqəti idxalı aksizlərdən azad edilmişdir.

Aksizli malların ixracı sıfır dərəcəsi ilə vergiyə cəlb olunur.

Aksizli malların istehsalçıları üçün hesabat dövrü təqvim ayıdır.

Əmlak vergisi

Balansında əsas vəsaitləri olan müəssisələr və xüsusi mülkiyyətində tikililəri (binası), su və hava nəqliyyatı vasitələri olan fiziki şəxslər əmlak vergisinin ödəyiciləridir.

Fiziki şəxslərin xüsusi mülkiyyətində olan və Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən tikililəri (binaları) və yerindən, istifadə edilib-edilməməsindən asılı olmayaraq rezident fiziki

şəxslərə məxsus su və hava nəqliyyatı vasitələri, müəssisələrin, fərdi sahibkarların balansında olan əsas vəsaitlərin orta illik dəyəri əmlak vergisinin vergitutma obyektidir.

Fiziki şəxslərə məxsus binalar üzrə əmlak vergisi xüsusi mülkiyyətində olan binaların sahəsinin (yaşayış sahələrinə münasibətdə - onların 30 kvadratmetrdən artıq olan hissəsinin) hər kvadratmetrinə görə aşağıdakı cədvəldə göstərilən dərəcələr tətbiq olunur (bina Bakı şəhərində yerləşdikdə, həmin dərəcələrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının Bakı şəhərinin zonaları üçün müəyyən etdiyi 0,7-dən aşağı və 1,5-dən yuxarı olmayan əmsallar tətbiq edilməklə):

Yaşayış məntəqələri	Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində olan yaşayış və qeyri-yaşayış sahələri (manatla)
Bakı	0,4
Gəncə, Sumqayıt şəhərləri və Abşeron rayonu	0,3
Digər şəhərlər (rayon tabeliyində olan şəhərlər istisna olmaqla), rayon mərkəzləri	0,2
Rayon tabeliyində olan şəhərlərdə, qəsəbələrdə və kəndlərdə (Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin, habelə Abşeron rayonunun	0,1

qəsəbə və kəndləri istisna olmaqla)	
-------------------------------------	--

Misal. Fiziki şəxsin Bakı şəhərində 1-ci zonada (1-ci zona üçün əmsal 1,5-dir) yerləşən binada ümumi sahəsi 120 kv. m olan yaşayış mənzili vardır. Həmin mənzil üçün 2021-ci il üzrə hesablanmalı olan əmlak vergisinin məbləği nə qədərdir?

$(120 \text{ kv.m} - 30 \text{ kv.m}) \times 0,4 \text{ manat} \times 1,5 \text{ (əmsal)} = 54 \text{ manat}$

Cavab: 54 manat

Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan mühərriki olan su, hava nəqliyyatının mühərrikinin 1 kub. sm üçün 0,02 manat, mühərriksizlər üçün onların bazar qiymətinin 1%-i qədər əmlak vergisi hesablanır.

Fiziki şəxslərə məxsus əmlaklara görə əmlak vergisi əmlakın yerləşdiyi ərazinin bələdiyyəsi tərəfindən illik olaraq hesablanır və verginin məbləği bərabər hissələrlə - cari ildə avqustun 15-dək və noyabrın 15-dək yerli (bələdiyyə) büdcəyə ödənilir.

Bələdiyyələr əmlak vergisinin ödənilməsi barədə tədiyyə bildirişini fiziki şəxslərə avqustun 1-dən gec olmayaraq verməlidirlər.

Müəssisələrin və fiziki şəxslərin balansında olan əsas vəsaitlərə görə əmlak vergisi əsas vəsaitlərin orta illik qalıq dəyərindən 1 % dərəcə ilə hesablanıb ödənilir.

Müəssisələr və fərdi sahibkarlar əmlak vergisinin hesablanması üçün balanslarında olan əsas vəsaitlərin orta illik

qalıq dəyərini Vergi Məcəlləsinin 202-ci maddəsi ilə müəyyən olunmuş qaydada hesablayırlar. Adi halda (müəssisə tam il ərzində əmlak vergisinin ödəyicisi olduqda) orta illik qalıq dəyərin müəyyən olunması üçün əsas vəsaitlərinin hesabat ilinin əvvəlinə və sonuna qalıq dəyəri toplanıb ikiye bölünür.

Misal: “A” MMC-nin balansında əmlak vergisinə cəlb olunan əsas vəsaitlərinin hesabat ilinin əvvəlinə olan qalıq dəyəri 500000 manat, hesabat ilinin sonuna olan qalıq dəyəri isə 700000 manat olmuşdur. Hesabat ili üçün hesablanmalı olan əmlak vergisinin məbləği nə qədərdir?

$$((500000 \text{ manat} + 700000 \text{ manat})/2) \times 1/100 = 6000 \text{ manat}$$

Cavab: 6000 manat

Müəssisənin və fərdi sahibkarın əmlak vergisi üçün vergi dövrü təqvim ili sayılır. Əmlak vergisinin illik bəyannaməsi hesabat ilindən sonrakı ilin mart ayının 31-dən gec olmayaraq vergi orqanına verilir və həmin müddətdə də hesablanmış verginin məbləği dövlət büdcəsinə ödənilir.

Eyni zamanda, Vergi Məcəlləsinə əsasən müəssisələr və fərdi sahibkarlar cari vergi ödəmələri kimi hər rübün ikinci ayının 15-dən gec olmayaraq əvvəlki ildəki əmlak vergisinin məbləğinin 20 faizi həcmində vergi ödəyir.

Əmlak vergisi üzrə cari vergi ödəmələri vergi ili üçün vergi ödəyicisindən tutulan verginin məbləğinə aid edilir.

Torpaq vergisi

Azərbaycan Respublikasının ərazisində mülkiyyətində və ya istifadəsində torpaq sahələri olan fiziki şəxslər və müəssisələr torpaq vergisinin ödəyiciləridir.

Təyinatı üzrə istifadə olunan və ya irriqasiya, meliorasiya və digər aqrotexniki səbəblərdən təyinatı üzrə istifadə olunması mümkün olmayan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqları üçün torpaq vergisinin dərəcəsi torpağın coğrafi yerləşməsi və keyfiyyəti nəzərə alınmaqla müəyyən olunan şərti balları üzrə 1 şərti bal üçün 0,06 manat (respublikanın inzibati rayonları üzrə şərti ballar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 29.12.2000-ci il tarixli 230 nömrəli Qərarı ilə təsdiq olunmuşdur) həcmində müəyyən edilir.

Misal: *Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində 2 hektar kənd təsərrüfatı təyinatlı 1-ci keyfiyyət qrupuna aid olan əkin sahəsi vardır. Torpaq sahəsi Abşeron-Qobustan inzibati rayonunda yerləşir və aqrotexniki səbəblərdən təyinatı üzrə istifadə olunması mümkün deyildir. Bu torpaq sahəsi üçün hesablanmalı olan torpaq vergisinin illik məbləği nə qədərdir?*

Nazirlər Kabinetinin 29.12.2000-ci il tarixli 230 nömrəli Qərarına əsasən

Abşeron-Qobustan inzibati rayonunda 1-ci keyfiyyət qrupuna aid olan əkin sahəsi üzrə 1 hektarın şərti balı 85-dir.

$$(2 \text{ hektar}) \times (85 \text{ şərti bal}) \times (0,06 \text{ manat}) = 10,2 \text{ manat}$$

Cavab: 10,2 manat

Təyinatı üzrə istifadə olunmayan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar üzrə verginin dərəcəsi hər 100 kv.m üçün 2 manatdır.

Misal: Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində 1 hektar (10000 kv.m) kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsi vardır. Torpaq sahəsinin əkin üçün yararlı olmasına baxmayaraq ondan təyinatı üzrə istifadə olunmur. Bu torpaq sahəsi üçün hesablanmalı olan torpaq vergisinin illik məbləği nə qədərdir?

$$(10000 \text{ kv.m}) \times (2 \text{ manat}/100 \text{ kv.m}) = 200 \text{ manat}$$

Cavab: 10,2 manat

Sənaye, tikinti, nəqliyyat, rabitə, ticarət-məişət xidməti və digər xüsusi təyinatlı torpaqların, yaşayış fondlarının, həyətyanı sahələrin torpaqlarının və vətəndaşların bağ sahələrinin tutduğu torpaq sahələrinin hər 100 kv.m üçün aşağıdakı cədvəldə göstərilən dərəcələr tətbiq olunur:

Yaşayış məntəqələri	Sənaye, tikinti, nəqliyyat, rabitə, ticarət-məişət xidməti və digər xüsusi təyinatlı torpaqlar (manatla)		Yaşayış fondlarının, həyətyanı sahələrin torpaqları və vətəndaşların bağ sahələrinin tutduğu torpaqlar (manatla)	
	10000 m ² -dək olduqda	10000 m ² -dən yuxarı olan hissə üçün	10000 m ² -dək olduqda	10000 m ² -dən yuxarı olan hissə üçün
Bakı şəhəri, habelə	10	20	0,6	1,2

onun qəsəbə və kəndləri				
Gəncə, Sumqayıt, Xırdalan şəhərləri və Abşeron rayonunun qəsəbə və kəndləri	8	16	0,5	1,0
Digər şəhərlər və rayon mərkəzləri	4	8	0,3	0,6
Rayon tabeliyində olan şəhərlər, qəsəbələr və kəndlər	2	4	0,1	0,2

Misal: Gəncə şəhərində “A” MMC-nin xüsusi mülkiyyətində olan 25000 kv.m sənaye təyinatlı torpaq sahəsi vardır. Bu torpaq sahəsi üçün hesablanmalı olan torpaq vergisinin illik məbləği nə qədərdir?

$(10000 \text{ kv.m}) \times (8 \text{ manat}/100 \text{ kv.m}) + (25000 \text{ kv.m} - 10000 \text{ kv.m}) \times$

$x (16 \text{ manat}/100 \text{ kv.m}) = 800 \text{ manat} + 2400 \text{ manat} = 3200 \text{ manat}$

Cavab: 3200 manat

Torpaq vergisini müəssisələr torpaq sahələrinin ölçüsünə və torpaq vergisinin dərəcələrinə əsasən illik olaraq hesablayır və mayın 15-dən gec olmayaraq hesablamları vergi orqanına verirlər

Fiziki şəxslərə torpaq vergisi bələdiyyələr tərəfindən hər il iyulun 1-dək hesablanır və tədiyə bildirişləri avqustun 1-dən gec olmayaraq onlara çatdırılır.

Müəssisələrin və bu Məcəllənin 206.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş halda fiziki şəxslərin torpaq vergisi bərabər məbləğlərdə 15 avqust və 15 noyabr tarixlərindən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə, digər hallarda fiziki şəxslərin torpaq vergisi həmin tarixlərdə yerli büdcəyə (bələdiyyə büdcəsinə) ödənilir

Yol vergisi

Azərbaycan Respublikasının ərazisinə daxil olan və həmin ərazidən sənişin və yük daşınması üçün istifadə edən avtonəqliyyat vasitələrinin sahibləri olan qeyri-rezident şəxslər, habelə Azərbaycan Respublikasının ərazisində avtomobil benzininin, dizel yanacağıının və maye qazın istehsalı və ya idxalı ilə məşğul olan şəxslər yol vergisinin ödəyiciləridir.

Azərbaycan Respublikasının ərazisinə daxil olan və Azərbaycan Respublikasının ərazisini tərk edən zaman yol

vergisinə cəlb olunmalı olan xarici dövlətlərin avtonəqliyyat vasitələri, habelə Azərbaycan Respublikasının ərazisində istehsal edilərək daxili istehlaka yönəldilən (topdan satılan) və Azərbaycan Respublikasının ərazisinə idxal edilən avtomobil benzini, dizel yanacağı və maye qaz yol vergisinin vergitutma obyektidir

Xarici dövlətlərin avtonəqliyyat vasitələri üçün yol verisinin dərəcələri avtomobilin növündən, oxa düşən çəkisindən, ölkədə qalma müddətindən və s. amillərdən asılı olaraq Vergi Məcəlləsinin 211.1-ci maddəsində müəyyən olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində istehsal edilərək daxili istehlak üçün ay ərzində topdan satılan və ölkəyə idxal edilən avtomobil benzini, dizel yanacağı və maye qazın hər litrinə görə 0,02 manat miqdarında yol vergisi ödənilir.

İdxal edilən avtomobil benzininə, dizel yanacağına və maye qaza görə yol vergisi, habelə xarici dövlətlərdə qeydiyyatda olan avtonəqliyyat vasitələri Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə daxil olan zaman gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində və ya gömrük rəsmiləşdirilməsi yerlərində, Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisini tərk edən zaman yol vergisinə cəlb olunmalı hallarda isə gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində gömrük orqanları tərəfindən tutulur və 1 (bir) bank günü ərzində dövlət büdcəsinə köçürülür.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində avtomobil benzininin, dizel yanacağının və maye qazın istehsalı ilə məşğul olan şəxslər yol vergisini aylıq olaraq hesablayır və hesabat ayından sonrakı

ayın 20-dən gec olmayaraq, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi forma üzrə yol vergisi bəyannaməsini vergi orqanına təqdim etməklə vergini dövlət büdcəsinə ödəyirlər.

Mədən vergisi

Azərbaycan Respublikasının ərazisində (Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsi də daxil olmaqla) yerin təkindən faydalı qazıntıları çıxaran fiziki şəxslər və müəssisələr mədən vergisinin ödəyiciləridir.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində (Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan sektoru da daxil olmaqla) yerin təkindən çıxarılan faydalı qazıntılar mədən vergisinin vergitutma obyektinə aiddir.

Yerin təkindən çıxarılan faydalı qazıntıların növündən asılı olaraq mədən vergisinin dərəcələri Vergi Məcəlləsində aşağıdakı kimi müəyyən olunur:

- neftin topdansaş qiyətindən 26 %
- təbii qazın topdansaş qiyətindən 20 %
- filizlərin topdansaş qiyətindən 3 %
- qeyri-filizlər üçün faydalı qazıntıların növündən asılı olaraq hər kubmetr üçün Vergi Məcəlləsinin 216.2-ci maddəsi ilə müəyyən olunmuş aşağıdakı dərəcələrlə:

Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntıların adı	Mədən vergisinin
---	-------------------------

	dərəcələri (manatla)
- seolit	1,0
- barit	1,0
- mişar daşları	2,0
- çınqıl xammalı	1,0
- yüngül doldurucular (keramzit, aqloporit) istehsalı üçün gillər	1,0
- bentonit gilləri	1,0
- kərpic-kirəmit gilləri	1,0
- vulkan külü və pemza	1,0
- kvars qumları	1,0
- tikinti qumları	1,0
- sement xammalı (əhəng daşı, mergel, gil, vulkan külü)	1,0
- üzlük daşları (mərmər, qabbro, tuflar, travertin, mərmərləşmiş əhəng daşı)	1,0
- gips, gəc	1,0
- qiymətli və yarımqiymətli bəzək daşları	6,0
- duz	6,0
- yodlu-bromlu sular	0,04
- mineral sular	10,0

Mədən vergisinin hesabat dövrü təqvim ayıdır.

Hesabat ayı üçün mədən vergisinin məbləği faydalı qazıntıların çıxarıldığı aydan sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq ödənilir və həmin müddətdə də vergi orqanına mədən vergisinin bəyannaməsi təqdim olunur.

Sadələşdirilmiş vergi

Vergi Məcəlləsinə əsasən sadələşdirilmiş vergini tətbiq edən vergi ödəyiciləri iki qrupa bölünür: vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olaraq sadələşdirilmiş vergini tətbiq edənlər və vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olmayaraq sadələşdirilmiş vergini məcburi qaydada tətbiq edənlər.

Aşağıda göstərilən şəxslər vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olaraq sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olmaq hüququna malikdirlər:

- ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyatda alınmamış və ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200.000 manat və ondan az olan şəxslər.

Bu şəxslər sadələşdirilmiş vergini hesabat rübü üzrə malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsindən əldə olunan hasilatın və satışdankənar gəlirin ümumi məbləğindən 2% dərəcə ilə ödəyirlər;

Misal: *Sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi kimi qeydiyyatda alınmış hüquqi şəxs 2022-ci ilin birinci rübü ərzində 40000 manat*

dəyərində mal (iş, xidmət) təqdim etmişdir. Bununla əlaqədar olaraq həmin rübdə onun kassasına 5000 manat, bank hesabına 25000 manat vəsait daxil olmuşdur. Eyni zamanda müqavilə şərtlərinin pozulmasına görə digər şəxslərdən 2000 manat cərimə alınmışdır. Hesabat rübü üzrə hesablanmalı olan sadələşdirilmiş vergi nə qədərdir?

(5000 manat + 25000 manat + 2000 manat) x 2faiz = 640 manat

Cavab: 640 manat

- vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) 200.000 manatdan artıq olan ictimai iaşə fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər sadələşdirilmiş vergini hesabat rübü üzrə əldə olunan hasilatın və satışdankənar gəlirin ümumi məbləğindən 8% dərəcə ilə ödəyirlər.

Aşağıda göstərilən şəxslər vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olmayaraq istənilən halda sadələşdirilmiş verginin ödəyici sayılır:

- mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri ilə (beynəlxalq yük və sərnişin daşımaları istisna olmaqla) sərnişin və yük daşımalarını həyata keçirən şəxslər. Bu şəxslər sadələşdirilmiş vergini Vergi Məcəlləsinin 220.5-ci maddəsində daşımanın növündən asılı olaraq müəyyən olunmuş aylıq vergi məbləğini Məcəllənin 220.6-cı maddəsində fəaliyyətin yerindən asılı olaraq müəyyən olunmuş müvafiq əmsala vurmaqla hesablayıb vergi orqanına heç bir bəyannamə verilmədən ödəyirlər.

Avtomobil nəqliyyatı vasitələri ilə sərnəşin və yük daşımalarını həyata keçirən vergi ödəyiciləri üçün sadələşdirilmiş vergi aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

Daşınma növü	Sadələşdirilmiş verginin tətbiq edildiyi ölçü vahidi	Sadələşdirilmiş verginin aylıq məbləği (manatla)
Sərnəşin daşınması (taksi istisna olmaqla), oturacaq yerlərinin sayına görə:	1 oturacaq yeri üçün	1,8
Taksi ilə sərnəşin daşınması	1 ədəd nəqliyyat vasitəsi üçün	9,0
Yük daşınması	yükgötürmə qabiliyyəti üçün (hər tona)	1,0

Yük və sərnəşin daşınmasının növündən və həyata keçirildiyi ərazidən asılı olaraq, sərnəşin və yük daşıyan vergi ödəyiciləri üçün nəzərdə tutulan sadələşdirilmiş vergi məbləğinə aşağıdakı əmsallar tətbiq edilir:

Bakı şəhərində (kənd və qəsəbələr daxil olmaqla) və Bakı şəhəri ilə ölkənin digər yaşayış məntəqələri arasında - 2,0;

Abşeron rayonu, Sumqayıt, Gəncə şəhərlərində və həmin rayon və şəhərlərlə digər yaşayış məntəqələri arasında (bu Məcəllənin 220.6.1-ci maddəsində göstərilənlər istisna olmaqla) - 1,5;

Digər şəhər və rayonlarda və həmin şəhər və rayonlarla digər yaşayış məntəqələri arasında (bu Məcəllənin 220.6.1-ci və 220.6.2-ci maddələrində göstərilənlər istisna olmaqla) - 1,0.

Avtomobil nəqliyyatı vasitələrində (taksi istisna olmaqla) oturacaq yerlərinin sayı və ya yükləmə qabiliyyəti avtomobil nəqliyyatı vasitələrinin qeydiyyat şəhadətnaməsinə əsasən müəyyən edilir.

Avtomobil nəqliyyatı vasitələri ilə sərnişin və yük daşımalarını həyata keçirən şəxslər hər bir avtomobil nəqliyyatı vasitəsi üçün təqvim ayının sonunadək öz istəklərinə uyğun olaraq növbəti ay, rüb, yarımil və ya il üçün sadələşdirilmiş vergini ödəməklə ciddi hesabat blankı olan "Fərqlənmə nişanı" aldıqdan sonra fəaliyyətə başlaya bilərlər.

Misal: Vergi ödəyicisi balansında olan 4 avtobusla sərnişin daşıma fəaliyyəti ilə məşğuldur. Hər bir avtobusda oturacaq yerlərinin sayı 25-dir. Fəaliyyət Bakı şəhərində həyata keçirilir. Sərnişin daşıma fəaliyyəti üçün ödənilməli olan sadələşdirilmiş verginin aylıq məbləği nə qədərdir?

$(4 \text{ vahid avtobus}) \times (25 \text{ oturacaq yerinin sayı}) \times (1,8 \text{ manat}) \times (2 \text{ əmsal}) = 360 \text{ manat}$

Cavab: 360 manat

Misal: Fiziki ona məxsus yük avtomobili ilə Gəncə şəhərində yük daşıma fəaliyyəti ilə məşğuldur. Avtomobilin yükləmə qabiliyyəti 4 tondur. Yük daşıma fəaliyyəti üçün ödənilməli olan sadələşdirilmiş verginin rüblük məbləği nə qədərdir?

$(4 \text{ ton yükçötürmө qabiliyyөti}) \times (1 \text{ manat}) \times (1,5 \text{ əmsal}) \times (3 \text{ ayların sayı}) = 18 \text{ manat}$

Cavab: 18 manat

- idman mərc oyunlarının operatoru və satıcıları olan şəxslər. İdman mərc oyunlarının operatoru oyun iştirakçılarında rüb ərzində qəbul edilmiş pul vəsaitindən 6%, satıcı isə operatorun rüb ərzində ona verdiyi komisiyon haqdan 4% dərəcə ilə sadələşdirilmiş vergini hesablayıb ödəyir və verginin hesablanması barədə rüblük bəyannaməni vergi orqanına təqdim edir;

- mülkiyyətində olan yaşayış və qeyri-yəşayış sahələrinin təqdim edilməsini həyata keçirən fiziki şəxslər. Yaşayış və qeyri-yəşayış sahələri təqdim edilərkən vergi məbləği daşınmaz əmlakın sahəsinin hər kv.m üçün (yaşayış sahəsi təqdim olunarkən 30 kv.m miqdarında güzəşt verilir) müəyyən olunmuş 15 manat Vergi Məcəlləsinin 220.8-ci maddəsində nəzərdə tutulan müvafiq əmsallara və təqdim olunan sahənin ölçüsünə vurulmaqla notariuslar tərəfindən hesablanaraq mülkiyyətçidən tutulur və müvafiq bəyannamə vergi orqanına təqdim olunmaqla tutulmuş məbləğ dövlət büdcəsinə köçürülür;

- torpaq sahəsi təqdim olunarkən sadələşdirilmiş vergi təyinatı üzrə istifadə olunan və ya təyinatı üzrə istifadə olunması mümkün olmayan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar üçün hesablanan torpaq vergisinin 2 misli həcmində, digər torpaqlar üzrə isə təqdim olunan torpaq sahəsinin hər kv.m üçün 0,5 manat və Vergi Məcəlləsinin 220.8-ci maddəsinə əsasən tətbiq olunan əmsallar nəzərə

alınmaqla hesablanaraq notarius tərəfindən tutulur və müvafiq bəyannamə vergi orqanına təqdim olunmaqla tutulmuş məbləğ dövlət büdcəsinə ödənilir;

Bina və torpaq sahəsi Bakı şəhəri, habelə onun qəsəbə və kəndlərində yerləşdikdə, bu maddədə müəyyən olunmuş sadələşdirilmiş vergi məbləğinə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş zonalardan asılı olaraq, aşağıdakı əmsallar tətbiq olunur:

Zonalar	Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin və torpağın yerləşdiyi ərazi üzrə əmsal
1	4,0
2	3,0
3,4	2,2
5,6	1,8
7,8,9	1,5
10,11,12	1,2

- Gəncə, Sumqayıt və Xırdalan şəhərlərində yerləşdikdə, bu maddədə müəyyən olunmuş sadələşdirilmiş vergi məbləğinə - 1,5;

- Abşeron rayonunun qəsəbə və kəndləri (Xırdalan şəhəri istisna olmaqla), Şirvan, Mingəçevir, Naxçıvan, Lənkəran, Yevlax, Şəki və Naftalan şəhərlərində yerləşdikdə, bu maddədə müəyyən olunmuş sadələşdirilmiş vergi məbləğinə - 1,2;

- digər rayon (şəhər) və qəsəbələrdə (kəndlərdə) yerləşdikdə, bu maddədə müəyyən olunmuş sadələşdirilmiş vergi məbləğinə - 0,3.

Misal: Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində Bakı şəhərində 2-ci zonada yerləşən sahəsi 120 kv.m olan yaşayış sahəsi vardır. Həmin yaşayış sahəsi təqdim olunarkən fiziki şəxsdən notarius tərəfindən hansı məbləğdə sadələşdirilmiş vergi tutulur?

$(120 \text{ kv.m} - 30 \text{ kv.m}) \times (15 \text{ manat}) \times (3 \text{ zona əmsalı}) = 4050$
manat

Cavab: 4050 manat

Misal: Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində Şamaxı şəhərində yerləşən sahəsi 80 kv.m olan yaşayış sahəsi vardır. Həmin yaşayış sahəsi təqdim olunarkən fiziki şəxsdən notarius tərəfindən hansı məbləğdə sadələşdirilmiş vergi tutulur?

$(80 \text{ kv.m} - 30 \text{ kv.m}) \times (15 \text{ manat}) \times (0,3 \text{ ərazi əmsalı}) = 225$
manat

Cavab: 225 manat

Binaların qeyri-yasayış sahələrinin təqdim edilməsi üzrə sadələşdirilmiş vergi yaşayış sahəsi üçün hesablanmış məbləğə 1,5 əmsal tətbiq edilməklə hesablanır.

Misal: Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində Bakı şəhərində 2-ci zonada yerləşən sahəsi 90 kv.m olan qeyri-yasayış sahəsi vardır. Həmin qeyri-yasayış sahəsi təqdim olunarkən fiziki şəxsdən notarius tərəfindən hansı məbləğdə sadələşdirilmiş vergi tutulur?

$(90 \text{ kv.m ümumi sahə}) \times (15 \text{ manat}) \times (3 \text{ zona əmsalı}) \times 1,5$
 $(\text{qeyri-yaşayış əmsalı}) = 6075 \text{ manat}$

Cavab: 6075 manat

Sənaye, tikinti, nəqliyyat, rabitə, ticarət-məişət xidməti və digər xüsusi təyinatlı torpaqları təqdim edən şəxslər üçün sadələşdirilmiş vergi həyətyanı və bağ sahələri üçün hesablanmış məbləğə Bakı şəhəri, habelə onun qəsəbə və kəndlərində 1,5 əmsal, Gəncə, Sumqayıt, Xırdalan şəhərlərində 1,3 əmsal, Abşeron rayonunun qəsəbə və kəndləri, Şirvan, Mingəçevir, Naxçıvan, Lənkəran, Yevlax, Şəki və Naftalan şəhərlərində 1,2 əmsal və digər rayon (şəhər) və qəsəbələrdə (kəndlərdə) 1,1 əmsal tətbiq edilməklə hesablanır.

Misal: Fiziki şəxs xüsusi mülkiyyətində olan Xırdalan şəhərində yerləşən 500 kv.m həyətyanı sahəsini digər şəxsə təqdim etmişdir. Torpaq sahəsi təqdim olunarkən fiziki şəxsdən notarius tərəfindən hansı məbləğdə sadələşdirilmiş vergi tutulur?

$(500 \text{ kv.m}) \times (0,5 \text{ manat}) \times (1,5 \text{ ərazi əmsalı}) = 375 \text{ manat}$

Cavab: 375 manat

Misal: Fiziki şəxs xüsusi mülkiyyətində olan Bakı şəhərində 1-ci zonada yerləşən 200 kv.m məişət xidməti təyinatlı torpaq sahəsini digər şəxsə təqdim etmişdir. Torpaq sahəsi təqdim olunarkən fiziki şəxsdən notarius tərəfindən hansı məbləğdə sadələşdirilmiş vergi tutulur?

$(200 \text{ kv.m}) \times (0,5 \text{ manat}) \times (4 \text{ zona əmsalı}) \times (1,5 \text{ ərazi üzrə xüsusi təyinat əmsalı}) = 600 \text{ manat}$

Cavab: 600 manat

Misal: Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində 2 hektar kənd təsərrüfatı təyinatlı 1-ci keyfiyyət qrupuna aid olan əkin sahəsi vardır. Torpaq sahəsi Abşeroni rayonunda yerləşir. Torpaq sahəsi təqdim olunarkən fiziki şəxsdən notarius tərəfindən hansı məbləğdə sadələşdirilmiş vergi tutulur?

Nazirlər Kabinetinin 29.12.2000-ci il tarixli 230 nömrəli Qərarına əsasən

Abşeron-Qobustan inzibati rayonunda 1-ci keyfiyyət qrupuna aid olan torpaq sahəsi üçün 1 hektarın şərti balı 85-dir.

$(2 \text{ hektar}) \times (85 \text{ şərti bal}) \times (0,06 \text{ manat}) \times (2 \text{ misli}) = 20,4 \text{ manat}$

Cavab: 20,4 manat

Vergi Məcəlləsinin 220.10-cu maddəsində nəzərdə tutulan fəaliyyət növləri ilə fərdi qaydada (muzdlu işçi cəlb etmədən) məşğul olan fiziki şəxslər fəaliyyətin növü və həyata keçirildiyi yerdən asılı olaraq müəyyən edilən əmsallar nəzərə alınmaqla hesablanmış sabit aylıq vergi məbləğini vergi orqanına heç bir bəyannamə verilmədən hər ay dövlət büdcəsinə ödəyirlər. Verginin ödənilməsi müqabilində vergi orqanından müvafiq qəbz alınır və həmin qəbz əsasında fəaliyyətin ay ərzində həyata keçirilməsinə icazə verilir.

Sadələşdirilmiş vergini ödəyən hüquqi və fiziki şəxslər mənfəət (gəlir) vergisinin və ƏDV-nin ödəyicisi sayılmır.

Qeyd olunanlarla yanaşı hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar tərəfindən pul vəsaitləri nağd qaydada bank hesablarından çıxarılanda hesabdan çıxarılan vəsaitin 1 faizi miqdarında sadələşdirilmiş vergi banklar tərəfindən tutulur və müvafiq bəyannamə vergi orqanına təqdim olunmaqla tutulmuş məbləğ dövlət büdcəsinə köçürülür.

Vergi Məcəlləsinin 218.5-ci maddəsinə əsasən aşağıda göstərilən şəxslərin sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olmaq hüququ yoxdur:

- aksizli və məcburi nişanlama ilə nişanlanmalı olan mallar istehsal edən şəxslər;

- kredit təşkilatları, sığorta bazarının peşəkar iştirakçıları (icbari sığorta müqavilələri üzrə xidmət göstərən sığorta agentləri istisna olmaqla), investisiya fondları və bu fondların idarəçiləri, qiymətli kağızlar bazarında lisenziyalasdırılan şəxslər, lombardlar;

- qeyri-dövlət pensiya fondları;

- əmlakın icarəyə verilməsindən və royaltidən gəlir əldə edən şəxslər;

- təbii inhisar subyektləri;

- mülkiyyətində olan əsas vəsaitlərin ilin əvvəlinə qalıq dəyəri 1.000.000 manatdan artıq olan şəxslər

- publik hüquqi şəxslər

- rüb ərzində işçilərinin (faktiki işə cəlb edilən) orta sayı 10 nəfərdən çox olan istehsal fəaliyyətini həyata keçirən şəxslər;

- topdansatış ticarət fəaliyyəti qaydasında malların təqdim edilməsini həyata keçirən şəxslər;
- vergi ödəyicisi kimi vergi orqanında uçotda olmayan şəxslərə (əhaliyə) göstərilən xidmətlərdən başqa, xidmətlərin göstərilməsini həyata keçirən şəxslər (fərdi qaydada (müddətli işçi cəlb etmədən) məşğul olanlar və avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin və yükdaşıma istisna olmaqla);
- qızıl, ondan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məmulatlarının, habelə almazın (emal olunmuş, çeşidlənmiş, çərçivəyə salınmış və bərkidilmiş və emal olunmamış, çeşidlənməmiş, çərçivəyə salınmamış və bərkidilməmiş almaz) satışını həyata keçirən şəxslər;
- xəz-dəri məmulatlarının satışını həyata keçirən şəxslər;
- icbari sığorta müqavilələri üzrə xidmət göstərən şəxslər istisna olmaqla, lisenziya tələb olunan fəaliyyət növü ilə məşğul olan şəxslər

3. Vergitutmanın formaları

Vergilərin tutulmasının müxtəlif formaları vergitutma obyektlərinin formalaşması və onların uçotunun aparılması xüsusiyyətlərindən, habelə ödəyicinin hüquqi statusundan asılı olaraq müəyyən edilir. Vergitutmanın müxtəlif formaları tətbiq olunmaqla vergilərin ödənilməsinin və onlara nəzarətin həyata keçirilməsinin səmərəli mexanizminin qurulmasına imkan yaradılır.

Beynəlxalq təcrübədə vergitutmanın üç əsas forması daha geniş yayılmışdır. Bunlara ödəmə mənbəyində verginin tutulması, verginin bəyannamə əsasında ödənilməsi və bildiriş əsasında tutulması aiddir.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində də vergitutmanın üç forması müəyyən olunmuşdur:

- bilavasitə mənbədən (verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsinədək tutulması);
- bəyannamə üzrə (verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsindən sonra tutulması);
- bildiriş üzrə (vergitutma obyektinin dəyəri və sahəsi əsasında vergi orqanının və ya bələdiyyənin hesabladığı məbləğ üçün təqdim etdiyi tədiyə bildirişi əsasında vergi ödəyicisi tərəfindən verginin ödənilməsi).

Verginin bilavasitə mənbədən tutulması forması Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş hallarda verginin bilavasitə vergi ödəyicisinin özü tərəfindən ödənilməsini deyil, ona gəliri ödəyən digər şəxs (vergi agent) tərəfindən ödəmə mənbəyində tutulmasını nəzərdə tutur. Bu halda vergi gəliri ödəyən şəxsdən tərəfindən tutulub ödənilsə də, həmin vergi əslində gəliri əldə edən vergi ödəyicisin vergisi sayılır.

Qeyd etmək lazımdır ki, ödəmə mənbəyində verginin tutulması yalnız dövlət vergilərinə münasibətdə tətbiq olunur. Yerli (bələdiyyə) vergilərdə ödəmə mənbəyində verginin tutulması halı Vergi Məcəlləsində müəyyən edilməmişdir.

Ödəmə mənbəyində gəlirdən vergini tutub büdcəyə ödəyən şəxslər Vergi Məcəlləsinə əsasən vergi agenti adlandırılır. Vergi ödəyicilərindən ödəmə mənbəyində verginin tutulmasının halları Vergi Məcəlləsinin 125-ci (görülmüş işlərə və göstərilmiş xidmətlərə görə Azərbaycanda daimi nümayəndəliyi olmayan qeyri-rezidentlərə aparılan ödəmələrdən), 122-ci (dividenddən), 123-cü (faiz gəlirlərindən), 124-cü (fiziki şəxslərə ödənilən icarə haqqından və royaltidən) və sair maddələrində, ödəmə mənbəyində verginin tutulması qaydası Məcəllənin 150-ci maddəsində göstərilmişdir. Eyni zamanda vergi Məcəlləsində ödəmə mənbəyində tutulmalı olan verginin tutulub dövlət büdcəsinə ödənilməməsinə görə vergi agentlərinə qarşı məsuliyyət tədbirləri də nəzərdə tutulmuşdur.

Ödəmə mənbəyində vergi gəlir və ya mənfəət əldə edilənədək tutulur. Bu onu nəzərdə tutur ki, görüşmüş işlərə və göstərilmiş xidmətlərə görə vergi ödəyicisinə ödənilən haqdan və ya onun xeyrinə edilən hər hansı ödənişdən verginin tutulması gəliri ödəyən şəxs tərəfindən həmin haqq və ya ödənişin onun sərəncamına verilməsindən qabaq həyata keçirilir, yəni ödənilməli olan haqq mənbədə tutulan verginin həcmi qədər azaldılır və sonra qalan məbləğ vergi ödəyicisinə ödənilir.

Verginin bəyannamə üzrə tutulması forması Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş vergilərin ödənilməsi üçün onların ödəyiciləri tərəfindən vergi bəyannamələrinin vergi orqanlarına verilməsinin məcburi olduğu hallarda (ödəmə mənbəyində tutulan vergi barədə bəyannamənin verilməsi halları istisna olunmaqla) tətbiq olunur.

Vergitutmanın bu üsulu Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş qaydada və müddətlərdə müvafiq vergi bəyannaməsinin tərtib edilib vergi orqanına təqdim olunmasını və həmin bəyannamə üzrə hesablanmış verginin ödənilməsini nəzərdə tutur. Bəyannamənin tərtib edilməsi və vergi orqanına təqdim olunması qaydası Vergi Məcəlləsinin 72-ci maddəsində nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda Vergi Məcəlləsində hər bir vergi növü üzrə bəyannamənin vergi orqanına təqdim olunması və verginin ödənilməsi müddətləri də göstərilmişdir.

Verginin bəyannamə üzrə tutulmasının başlıca xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, vergi gəlir və ya mənfəət əldə edilməsindən sonra tutulur. Bu zaman Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş hesabat dövrü bitdikdə və həmin dövr üçün vergi ödəyicisinin gəlir və ya mənfəəti artıq məlum olduğdan sonra həmin dövr ərzində yaranan vergitutma obyektindən verginin hesablanıb büdcəyə ödənilməsi həyata keçirilir.

Verginin bəyannamə üzrə tutulması forması həm dövlət vergilərinə, həm də yerli (bələdiyyə) büdcəyə ödənilən yerli əhəmiyyətli tikinti materialları üzrə mədən vergisinə və bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların mənfəət vergisinə münasibətdə tətbiq edilir.

Verginin tutulmasının yuxarıda göstərilən formalarda həyata keçirilməsi mümkün olmadığı hallarda vergi orqanı və ya bələdiyyə tərəfindən müvafiq vergitutma obyektindən verginin hesablanması haqqında bildiriş tərtib olunur və vergi ödəyicisinə göndərilir. Dövlət

vergi orqanları tərəfindən verginin bu formada hesablanması halları və qaydası Vergi Məcəlləsinin 83-cü maddəsində nəzərdə tutulmuşdur. Bildiriş üzrə verginin tutulması forması yerli vergilərin inzibatçılığında daha geniş yayılmışdır. Belə ki, Vergi Məcəlləsinə və yerli vergilər haqqında qanunvericiliyə əsasən fiziki şəxslərin mülkiyyətində və istifadəsində olan torpaq sahələrinə görə torpaq vergisi və fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan əmlaka görə əmlak vergisi bələdiyyələr tərəfindən hesablanır və onun ödənilməsi üçün ödəyicilərə müvafiq tədiyə bildirişi göndərilir.

4. Vergi nəzarəti və onun formaları

Vergi nəzarəti vergi ödəyicilərinin vergi tutma obyektlərindən hesablanmalı olan vergilərin tam və vaxtında yığılmasını təmin etmək məqsədi ilə vergi orqanları tərəfindən həyata keçirilir. Vergi nəzarəti vergi ödəyicilərinin və vergitutma obyektlərinin uçotuna, habelə vergi qanunvericiliyinə riayət olunmasına vahid nəzarət sistemidir.

Vergi Məcəlləsinə əsasən dövlət vergilərinə münasibətdə vergi nəzarətini dövlət vergi orqanları (idxalda tətbiq olunan vergilər istisna olmaqla) və gömrük orqanları (idxalda tətbiq olunan vergilər üzrə) həyata keçirirlər. Yerli vergilərin (bələdiyyə vergilərinin) hesablanmasına, tam və vaxtında ödənilməsinə nəzarət bələdiyyələrin vergi xidməti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

Vergi nəzarəti vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicilərinin və vergitutma obyektlərinin uçotunun aparılması, uçot və hesabat məlumatlarını yoxlanılması, vergi ödəyiciləri və digər şəxslər arasında sorğuların aparılması, gəlir əldə etmək üçün istifadə olunan binalara (ərazilərə) baxışın keçirilməsi, yaxud həmin obyektlərin fəaliyyəti barədə məlumatların toplanılması yolu ilə və Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş digər formalarda həyata keçirilir.

Vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi üçün ilk növbədə vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxslər, olduqları (dövlət qeydiyyatı haqqında sənədlərdə qeyd olunmuş hüquqi ünvan), vergiyə cəlb olunan gəliri Azərbaycan mənbəyindən olan və bu gəlirdən ödəmə yerində vergi tutulmayan qeyri-rezidentlər Azərbaycan mənbəyindən gəlirin alındığı yer üzrə, fərdi sahibkarlar və bəyannamə verməli olan rezident fiziki şəxslər yaşadıqları, xüsusi notariuslar isə fəaliyyət göstərdiyi yer üzrə vergi orqanlarında uçota alınır.

Kommersiya hüquqi şəxslərinə, publik hüquqi şəxslərə, habelə xarici kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və filiallarına qanunvericiliyə müvafiq qaydada dövlət qeydiyyatına alındığı zaman vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN) verilir və həmin andan onlar vergi uçotuna alınmış hesab olunurlar.

Hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən fiziki şəxslər vergi orqanında uçota alınmaq üçün ərizəni sahibkarlıq fəaliyyətinə başladığı gündək verirlər.

Qeyri-kommersiya hüquqi şəxs dövlət qeydiyyatına alındığı gündən, Azərbaycan Respublikasında filial və nümayəndəlik vasitəsi ilə sahibkarlıq fəaliyyəti həyata keçirən qeyri-rezident şəxs isə filialın və ya nümayəndəliyin yaradıldığı gündən sonra 30 gün müddətində dövlət vergi orqanında uçota alınmaq üçün ərizə ilə müraciət edir.

Ödəmə mənbəyində vergiyə cəlb olunması nəzərdə tutulmayan (tutulması mümkün olmayan) gəlirləri olan və ya royaltidən gəliri olan fiziki şəxslər, yaxud Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda gəlir əldə edən rezident fiziki şəxslər ərizəni gəlir əldə etmək hüququ yarandığı gündən gec olmayaraq təqdim etməklə dövlət vergi orqanında uçota alınırırlar.

Yerli (bələdiyyə) vergilərinin ödəyicilərinin uçotu bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı tərəfindən aparılır.

Vergi orqanı vergi ödəyicisinin uçota alınmasını vergi uçotuna alınması haqqında ərizə və digər sənədlər daxil olduğu gündən sonrakı 1 gün müddətində həyata keçirir və həmin müddətdə də vergi ödəyicisinə müvafiq şəhadətnaməni elektron formada göndərir. Şəhadətnamə vergi ödəyicisinin uçotda olmasını təsdiq edən əsas sənəd olmaqla, vergi ödəyicisinə bir dəfə verilir və onda saxlanılır. Şəhadətnamə itirildikdə və ya yararsız hala düşdükdə vergi ödəyicisinin müraciəti əsasında şəhadətnamənin yeni nüsxəsi verilir.

Hər bir vergi ödəyicisinə bütün vergilər üzrə, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən malların

keçirilməsi ilə bağlı ödənişlər üzrə Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində vahid olan VÖEN verilir.

Vergi ödəyicisi uçotdan çıxarıldıqda, onun uçota alınmasını təsdiq edən şəhadətnamə vergi orqanına təhvil verilir.

Dövlət qeydiyyatı vergi orqanları tərəfindən aparılan hüquqi şəxslər, habelə xarici kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və filialları dövlət qeydiyyatına alınması haqqında ərizə ilə birlikdə və ya qeydiyyata alındıqdan sonra istənilən vaxt, digər vergi ödəyiciləri isə uçota alınması haqqında şəhadətnaməni aldıqdan sonra banklarda, digər kredit təşkilatlarında və poçt rabitəsinin milli operatorunda hesab açmaq üçün vergi orqanına ərizə verir. Vergi orqanı bu ərizə əsasında vergi ödəyicisinə 2 gündən gec olmayaraq şəhadətnamə-dublikat verir.

Banklar, digər kredit təşkilatları və poçt rabitəsinin milli operatoru hüquqi şəxslərə, onların filial və nümayəndəliklərinə, fərdi sahibkarlara yalnız onlar vergi orqanı tərəfindən verilən şəhadətnamə-dublikatı təqdim etdikdən sonra hesablar açırırlar.

Bank hesabının açılması ilə bağlı Vergi Məcəlləsinin yuxarıda qeyd olunan müddəaları 01.10.2023-cü il tarixədək qüvvədədir.

Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərə əsasən 01.10.2023-cü il tarixdən sonrakı dövrdə isə vergi ödəyiciləri vergi uçotuna alındıqdan sonra hesab açmaq üçün bank əməliyyatı aparan təşkilatlarına müraciət etdikdə bank əməliyyatları aparan şəxslər vergi ödəyicilərinə hesablar açır və açılmış hesabların vergi orqanında qeydiyyata alınması üçün müvafiq məlumatı hesab

açıldığı tarixdən 1 iş günü müddətində elektron qaydada vergi orqanına göndərir.

Daxil olmuş məlumat əsasında bank hesabı vergi orqanı tərəfindən real vaxt rejimində avtomatlaşdırılmış qaydada qeydiyyatata alınır və bu barədə bank əməliyyatları aparan şəxslərə qeydiyyat bildirişi göndərilir. Qeydiyyat bildirişi daxil olanadək bank əməliyyatı aparan şəxslər tərəfindən hesab üzrə məxaric əməliyyatlarının aparılması qadağandır.

Vergi ödəyicilərinə məxsus hesablar bağlandıqda bank bu barədə məlumatı hesabın bağlandığı tarixdən 1 iş günü müddətində elektron qaydada vergi orqanına göndərir.

Vergi orqanlarında uçota alınmış vergi ödəyicilərinin fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsində vergi yoxlamaları əsas rol oynayır.

Vergi Məcəlləsinə əsasən vergi yoxlamaları kameral və ya səyyar ola bilər.

Kameral vergi yoxlaması vergi orqanı tərəfindən yerlərə getmədən vergilərin hesablanması və ödənilməsini özündə əks etdirən və vergi ödəyicisinin fəaliyyəti haqqında vergi orqanında olan sənədlər və mənbəyi məlum olan məlumatlar əsasında keçirilir.

Kameral vergi yoxlaması vergi ödəyicisi tərəfindən vergi bəyannaməsinin, habelə cari vergi ödəmələrinin hesablanması haqqında arayışın təqdim edildiyi tarixdən mənfəət və gəlir vergisi bəyannaməsinə münasibətdə 60 iş günü müddətində, digər

bəyannamələrə, habelə cari vergi ödəmələrinin hesablanması haqqında arayışlara münasibətdə isə 30 iş günü müddətində aparılır.

Kameral yoxlama aparmaq üçün vergi ödəyicisi tərəfindən təqdim olunmuş bəyannamə və cari vergi ödəmələrinin hesablanması haqqında arayışla bağlı sənədlərdə olan məlumatlar arasında ziddiyyət və ya səhv aşkar edildikdə, vergi orqanı vergi ödəyicisi tərəfindən əlavə məlumat, sənəd və izahat tələb edir.

Kameral yoxlama nəticəsində vergi bəyannaməsində və ya cari vergi ödəmələrinin hesablanması haqqında arayışda vergilərin düzgün hesablanmaması (vergi məbləğinin az və ya artıq göstərilməsi) aşkar edildikdə, vergi ödəyicisinə 5 iş günü müddətində müəyyən olunmuş formada vergi orqanı tərəfindən vergilərin hesablanmasına dair vergi orqanının qərarı göndərilir.

Səyyar vergi yoxlaması vergi orqanının qərarına əsasən həyata keçirilir və mənfəət, gəlir, əmlak, torpaq vergiləri üzrə vergi ödəyicisinin son 3 təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyətini, digər vergilər üzrə həmin yoxlamanın keçirildiyi il də daxil olmaqla vergi ödəyicisinin son 3 ildən çox olmayan fəaliyyətini əhatə edə bilər.

Səyyar vergi yoxlaması növbəti və növbədən kənar ola bilər.

Növbəti səyyar vergi yoxlaması keçirildikdə, vergi orqanı tərəfindən vergi ödəyicisinə vergi yoxlamasının başlanmasından azı 15 gün əvvəl yazılı bildiriş göndərilir. Yoxlama təqvim ili ərzində bir dəfədən çox olmayaraq keçirilir və 30 iş günündən artıq davam edə bilməz. Müstəsna hallarda, yuxarı vergi orqanının qərarına

müvafiq olaraq səyyar vergi yoxlamasının keçirilməsi müddəti 90 iş gününə qədər artırıla bilər.

Növbədənkenar vergi yoxlaması artıq ödənilmiş vergilər qaytarıldıqda, vergi hesabatları verilmədikdə, vergi ödəyicisi ləğv olunduqda və Vergi Məcəlləsinin 38.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş digər hallarda həyata keçirilə bilər.

Səyyar vergi yoxlamasının nəticələri üzrə vergi orqanlarının səlahiyyətli vəzifəli şəxsləri tərəfindən müəyyən edilmiş formada vergi yoxlaması aktı tərtib edilir və həmin şəxslər və yoxlanılan vergi ödəyicisinin rəhbəri (onu əvəz edən şəxs) və ya fərdi sahibkar tərəfindən imzalanır. Vergi ödəyicisi yoxlama aktında öz qeydlərini edə bilər, aktı imzalamaqdan imtina edə bilər və bu barədə həmin aktda müvafiq qeyd aparılır.

Vergi yoxlaması aktının bir nüsxəsi vergi ödəyicisinə (onun səlahiyyətli nümayəndəsinə) verilmə tarixini təsdiq edən üsulla aktın tərtib edildiyi tarixdən sonra 5 gündən gec olmayaraq verilir və ya göndərilir.

Vergi ödəyicisi vergi yoxlaması aktı ilə və ya onun hər hansı bir hissəsi ilə razılaşmadıqda, vergi yoxlaması aktının verilməsi günündən 30 gün müddətində müvafiq vergi orqanına aktı imzalamamasının səbəblərini izah edə, yaxud akta və ya onun ayrı-ayrı hissələrinə öz etirazını yazılı surətdə bildirə bilər. Bu halda vergi ödəyicisi yoxlama aktını imzalamamasını və ya etirazını ona öz yazılı izahatını (etirazını) təsdiq edən sənədlərin surətini əlavə edərək vergi orqanına təqdim etməyə hüququ vardır.

Səyyar vergi yoxlaması zamanı zəruri olan hallarda vergi ödəyicisinin fəaliyyət göstərdiyi binalara, sahələrə baxış keçirilə, sənəd və əşyalar nümunə üçün götürülə və yoxlamaya mütəxəssislər, ekspertlər, tərcüməçilər, müşahidəçilər cəlb edilə bilər.

Səyyar vergi yoxlamasının materiallarına baxılmanın nəticələri üzrə vergi orqanının rəhbəri (rəhbərin müavini) 10 gün müddətində aşağıda göstərilən qərarlardan birini çıxarır:

- vergi ödəyicisinin vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilməsi;
- vergi ödəyicisinin vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilməsindən imtina olunması;
- əlavə vergi yoxlaması tədbirlərinin keçirilməsi haqqında.

Vergi ödəyicisinin vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilməsi barədə çıxarılmış qərar əsasında 10 gündən gec olmayaraq vergi ödəyicisinə vergi borcunun, faizlərin, maliyyə sanksiyalarının məbləğlərinin, inzibati cərimələrin, habelə aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması barədə tələbnamə göndərilir.

Vergi ödəyicilərinin fəaliyyəti zaman yol verdikləri qanun pozuntularının çevik şəkildə aşkarlanması və aradan qaldırılmasında operativ vergi nəzarətinin böyük rolu vardır. Operativ vergi nəzarəti sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərin gəlir götürmək üçün istifadə etdikləri, yaxud vergi tutulan obyektlərin və ya əmtəə-material ehtiyatlarının saxlanması

ilə bağlı olan anbar, ticarət və bu qəbildən olan digər binalarında (ərazilərində) (yaşayış binaları (sahələri) istisna olmaqla), nəqliyyat vasitələrində (sahibkarlıq fəaliyyəti üçün istifadə edilməyən şəxsi nəqliyyat vasitələri istisna olmaqla) aşağıdakı əsaslardan hər hansı biri olduqda vergi orqanının qərarına əsasən həyata keçirilir:

- vergi orqanı tərəfindən keçirilən səyyar vergi yoxlaması zamanı aşkar edilmiş faktlar;

- vergi orqanları tərəfindən mənbəyi bəlli mənbələrdən əldə etdikləri məlumatlar;

- vergi ödəyicisi tərəfindən vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarının aradan qaldırılması barədə vergi orqanlarının tələblərini bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə;

- vergi orqanlarının bu Məcəllənin 50.1-ci maddədə göstərilən məsələlər barədə qanunvericiliyin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən pozulması barədə kifayət qədər əsası olduqda;

- vergi ödəyicisi riskli vergi ödəyicisi olduğu halda.

Operativ vergi nəzarətini həyata keçirən vergi orqanının vəzifəli şəxsləri tərəfindən öz səlahiyyətləri çərçivəsində vergi ödəyicilərinin ərazilərinə və ya binalarına (yaşayış binaları (sahələri) istisna olmaqla) daxil olması, ərazilərinə, binalarına (yaşayış binaları (sahələri) istisna olmaqla), habelə sənədlərinə və əşyalarına baxış keçirilməsi, sənədlərin tələb edilməsi, sənədləri və nümunə kimi əşyaları götürməsi, ekspert cəlb edilməsi, mütəxəssis, tərcüməçi və müşahidəçi dəvət edilməsi və aksiz markası ilə markalanmalı olan

markalanmamış və ya saxta aksiz markası ilə markalanmış, habelə məcburi nişanlama ilə nişanlanmalı olan nişanlanmamış və ya saxta məcburi nişanlama ilə nişanlanmış malların siyahıya alınması Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir və nəticələri üzrə müvafiq akt tərtib edilir.

Operativ vergi nəzarətinin əsas metodlarından biri xronometraj yolu ilə müşahidənin aparılmasıdır.

Xronometraj metodu ilə müşahidə operativ vergi nəzarəti növü olmaqla istehsal həcmnin və ya satış dövriyyəsinin müəyyənləşdirilməsi və dəqiqləşdirilməsi məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin gəlir götürmək üçün istifadə etdikləri, yaxud vergi tutulan obyektlərin saxlanması ilə bağlı olan istehsal, anbar, ticarət və digər binalarında (ərazilərində) aşağıdakı hallarda aparılır:

- vergi ödəyicisinin təqdim etdiyi vergi bəyannamələrində vergi tutulan dövriyyə əvvəlki hesabat dövriyyələri ilə müqayisədə 30 faizdən çox azaldıqda, yaxud dövriyyə məbləğlərinin vergi ödəyicisinin fəaliyyəti barədə iqtisadi göstəricilərinə, işçilərinin sayına, əmtəə-material ehtiyatlarının həcminə, satış qiymətlərinə və aktivlərinin dəyərinə uyğun olmaması barədə vergi orqanında mənbəyi bəlli məlumatlar olduqda;

- əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının təkrar pozulması faktları aşkar olunduqda;

- vergi ödəyicisi yeni xronometraj metodu ilə müşahidə keçirilməsi haqqında vergi orqanına tələb irəli sürdükdə.

Xronometraj metodu ilə müşahidə zamanı müəyyən edilmiş göstəricilər hər iş gününün sonunda müvafiq aktla rəsmiləşdirilir. Xronometraj metodu ilə müşahidənin son nəticəsi müşahidə ilə müəyyən edilmiş günlük göstəricilər əsasında orta günlük göstərici kimi ümumiləşdirilir və bu barədə müvafiq akt tərtib olunur. Müşahidə nəticəsində müəyyən olunmuş göstəricilərdən Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş hallarda vergi orqanları tərəfindən vergilərin hesablanması zamanı istifadə oluna bilər.

5. Vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydası

Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada vergiləri hesablamaq və vergi orqanlarına vergi hesabatını təqdim etmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir.

Vergi Məcəlləsinin məqsədləri üçün vergi hesabatı vergi bəyannaməsindən ibarətdir.

Vergi Məcəlləsi və ona müvafiq olaraq qəbul edilmiş qanunlara uyğun olaraq vergi hesabatını verməyə borclu olan vergi ödəyiciləri vergi hesabatını vergi qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş formada, yerdə və müddətlərdə vergi orqanına verməlidirlər.

Vergi hesabatları vergi ödəyicisi tərəfindən şəxsən və ya hesabatın təqdim edilməsi təsdiq oluna bilən hər hansı digər üsulla (rabitə təşkilatına təhvil verilməsi və ya müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq elektron sənəd formasında göndərilməsi də daxil olmaqla) təqdim edilə bilər.

Vergi hesabatını vergi ödəyicisi, yaxud onun müəyyən edilmiş qaydada vəkil edilmiş nümayəndəsi imzalamalıdır.

Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla əvvəlki hesabat dövrləri üzrə təqdim edilmiş hesabatlardakı məlumatlar ilkin uçot sənədləri üzrə məlumatlara uyğun olmadığı hallarda vergi ödəyiciləri tərəfindən həmin hesabat dövrü üçün dəqiqləşdirilmiş hesabat təqdim edilməlidir. Dəqiqləşdirilmiş hesabat üzrə büdcəyə ödənilməli vergi məbləği əvvəl təqdim edilmiş hesabat üzrə büdcəyə ödənilməli vergi məbləğindən çox olduqda, əlavə hesablanmış vergi məbləği faizlərlə birlikdə büdcəyə ödənilir, az olduqda isə hesablanmış vergi və faiz məbləğləri azaldılır. Vergi ödəyicisi tərəfindən dəqiqləşdirilmiş və ya vaxtında təqdim edilməmiş hesabatlar vergi ödəyicisində səyyar vergi yoxlamasının başlandığı günədək təqdim edilə bilər.

Vergi ödəyicisi vergi hesabatı dövrü qurtardıqdan sonra 3 il ərzində ondan düzgün tutulmamış vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının hesablanmasını və hesablanmış məbləğin yenidən hesablanmasını tələb etmək hüququna malikdir.

Vergi orqanı tərəfindən vergi hesabatı yalnız aşağıdakı hallardan biri olduqda qəbul edilmir:

vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi göstərilmədikdə və ya səhv göstərildikdə;

vergi dövrü əks olunmadıqda;

vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxs tərəfindən kağız daşıyıcı vasitəsi ilə verilən vergi hesabatı imzalanmadıqda və möhürlə təsdiq olunmadıqda;

vergi ödəyicisi olan fiziki şəxs tərəfindən vergi hesabatı imzalanmadıqda.

Vergi Məcəlləsinə və ya digər qanunvericilik aktlarına müvafiq olaraq vergi orqanına təqdim edilmiş vergi hesabatı qəbul edilmədikdə, hesabatın vergi orqanına daxil olduğu gündən 3 iş günü ərzində vergi ödəyicisinə bu barədə, habelə aşkar edilmiş dəqiqsizliklər aradan qaldırılaraq vergi orqanına təqdim edilməsi barədə bildiriş göndərilir

Vergi Məcəlləsinə əsasən hesabatın verilmə müddəti başa çatanaqədək vergi ödəyicisi gəlir vergisinin və ya mənfəət vergisinin hesabatının verilməsi müddətinin uzadılması barədə müraciət edirsə və bu zaman ödənilməli olan verginin məbləğini tamamilə ödəyirsə, hesabatın verilməsi müddəti üç ayadək uzadılmış hesab olunur.

Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuşdur ki, vergi ödəyicisinin hesabat dövründə sahibkarlıq fəaliyyəti və ya digər vergi tutulan əməliyyatı olmadığı halda vergi orqanına vergi hesabatının əvəzinə, hesabatın təqdim edilməsi üçün müəyyən edilmiş müddətdən gec olmayaraq arayış təqdim edilir

Vergi ödəyicisi vergi bazasını, vergi dərəcəsini və vergi güzəştlərini əsas götürərək, hesabat dövrü üçün ödənilməli olan verginin məbləğini sərbəst surətdə özü hesablayır.

Vergi Məcəlləsində müəyyən edilən hallarda ödənilməli olan vergi məbləğini hesablamaq vəzifəsi vergi agentinə həvalə edilə bilər.

Verginin məbləği Vergi Məcəlləsində və ya ona müvafiq olaraq qəbul edilmiş qanunvericilik aktında müvafiq vergi üçün müəyyən edilmiş qaydada hesablanır.

Müəyyən edilmiş müddətlərdə ödənilməli olan verginin məbləği vergi ödəyicisi və ya qanunla müəyyən edilmiş hallarda digər şəxs tərəfindən ödənilir (köçürülür).

Vergi məbləğinin hesablanması konkret hesabat dövrü üçün vergi ödəyicisinin ödəməli olduğu vergi məbləğinin vergi orqanının uçot sənədlərində qeyd edilməsi deməkdir. Hesablanmış vergi məbləğlərinin vergi orqanları tərəfindən Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş hallarda yenidən hesablanaraq uçot sənədlərində qeyd edilməsi də vergilərin hesablanması deməkdir.

Vergi Məcəlləsinə müvafiq olaraq verginin vergi bəyannaməsini vermək şərti ilə ödənilməsində, yaxud əvvəllər verginin hesablanmasında səhv olunduğunu müəyyən edildiyi hallarda, vergi orqanı qanunvericiliyə uyğun vergiləri hesablayır və sonra bu Məcəllənin 84-cü maddəsinə uyğun olaraq verginin hesablanmasına dair bildirişi 5 iş günü müddətində vergi ödəyicisinə göndərir. Vergi orqanı bu Məcəllənin 85-ci maddəsində göstərilən 3 il (xaricdən əldə edilmiş gəlirlər üzrə 5 il) müddəti başa çatanadək vergi məbləğini qanunvericiliklə müəyyən edilmiş

qaydada hesablaya və ya əvvəllər hesablanmış vergi məbləğinə düzəliş edə bilər.

Vergi orqanlarında vergi ödəyicisinin vergini ödəməkdən yayınmaq niyyətində olduğunu təsdiq edən əsaslandırılmış konkret məlumat varsa və verginin tutulmasının təmin edilməsi zəruridirsə, habelə vergi ödəyicisi riskli vergi ödəyicisidirsə, vergi orqanının vergini onun ödənilədiyi tarixədək hesablamaq hüququ vardır. Vergi orqanı bu barədə əsaslandırılmış qərar çıxarmalıdır

Vergi ödəyicisinin Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq verginin hesablanması barəsində vergi orqanının qərarından aşağıdakıları əsas tutaraq məhkəməyə müraciət etmək hüququ vardır:

vergi məbləğinin ödənilməli olan miqdarından çox olduğunu;
verginin vaxtından əvvəl hesablanmasına əsas vermiş amilin və ya vəziyyətin olmadığını.

Vergi ödəyicisinin əldə etdiyi mənfəəti (gəliri) birbaşa müəyyən etmək mümkün olmadığı halda, həmin mənfəət (gəlir) müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalar əsasında hesablanır

Vergi ödəyicisinə verginin hesablanması haqqında bildiriş göndərilir. Verginin hesablanması haqqında bildirişdə aşağıdakılar göstərilir:

vergi ödəyicisinin adı və ya obyektin adı;
vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi;
bildirişin tarixi;

bildirişin aid olduğu obyekt və bildirişin əhatə etdiyi vergi dövrü
və ya vergi dövrləri;

verginin növü, hesablanmış verginin və faizlərin məbləği;

verginin ödənilməsinə dair tələb və ödəmənin müddətləri;

verginin ödənildiyi yer və üsul;

verginin hesablanmasına əsas olmuş hallar;

şikayət etmə qaydası.

Vergi ödəyicisinin Vergi Məcəlləsində göstərilən hallarda və qaydada müəyyən edilən vergini, hesablanmış faizləri və tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarını ödəmək vəzifəsi onun vergi öhdəliyi hesab olunur

Vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi ödənilməli olan vergi məbləğinin müəyyən edilmiş müddətlərdə və qaydada ödənilməsidir. Vergi ödəyicisinin hesablarında və ya kassasında vəsaitin, habelə onun əmlakının olub-olmamasından asılı olmayaraq vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi məcburidir.

Vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi Mülki Məcəllədə nəzərdə tutulmuş ardıcılıqla həyata keçirilir.

Mülki Məcəllənin 965-ci maddəsinə əsasən hesabdakı pul vəsaitinin məbləği hesaba qarşı irəli sürülən bütün tələbləri ödəməyə kifayət etdikdə hesabdan bu vəsaitin silinməsi müştərinin sərəncamlarının və hesabdan silməyə dair digər sənədlərin daxil olduğu ardıcılıqla (təqvim ardıcılığı) həyata keçirilir, bu şərtlə ki, qanunda ayrı qayda nəzərdə tutulmasın.

Hesabdakı pul vəsaiti müştərinin sərəncamlarını və ona qarşı irəli sürülmüş bütün tələbləri yerinə yetirməyə kifayət etmədikdə hesabdan pul vəsaiti aşağıdakı ardıcılıqla silinir:

birinci növbədə həyata və ya sağlamlığa vurulmuş zərərin ödənilməsi haqqında tələblərin, habelə alimentlərin tutulması haqqında tələblərin yerinə yetirilməsi üçün hesabdan pul vəsaitinin köçürülməsini və ya verilməsini nəzərdə tutan sənədlər və yaxud bu sənədlər əsasında verilən icra sənədi üzrə hesabdan silmə həyata keçirilir

ikinci növbədə əmək müqaviləsi ilə işləyən şəxslərə işdən çıxma müavinətlərinin və əmək haqqının ödənilməsi üzrə və müəlliflik müqaviləsinə görə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar üçün pul vəsaitinin köçürülməsini və ya verilməsini nəzərdə tutan sənədlər və yaxud bu sənədlər əsasında verilən icra sənədi üzrə hesabdan silmə, habelə bu məqsədlər üçün verilmiş bank kreditlərinin hesabdan silinməsi həyata keçirilir;

üçüncü növbədə dövlət büdcəsinə, məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə büdcədən kənar dövlət fonduna və bələdiyyələrin büdcələrinə ödənişləri nəzərdə tutan ödəniş sənədləri üzrə hesabdan silmə həyata keçirilir

dördüncü növbədə verilmiş kreditlər üzrə bankın tələblərinin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutan ödəniş sənədləri üzrə hesabdan silmə həyata keçirilir;

beşinci növbədə başqa pul tələblərinin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutan icra sənədi üzrə hesabdan silmə həyata keçirilir;

altıncı növbədə təqvim ardıcılığı qaydasında digər ödəniş sənədləri üzrə hesabdan silmə həyata keçirilir.

Vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi Vergi Məcəlləsində başqa hallar nəzərdə tutulmamışdırsa, bilavasitə vergi ödəyicisi tərəfindən həyata keçirilir.

Vergi aşağıdakı yerlərdə ödənilir:

bildirişdə göstərilən yerdə;

vergi agentləri ödəmə mənbəyində tutulmuş vergiləri özlərinin uçotda olduqları yer üzrə;

Vergi Məcəlləsində verginin ödənildiyi yer müəyyən edilməmişdirsə, vergi ödəyicisi fiziki şəxsin yaşadığı yer üzrə, yaxud vergi ödəyicisi hüquqi şəxsin idarə olunduğu yer üzrə;

Vergi Məcəlləsində başqa hallar nəzərdə tutulmamışdırsa, vergi ödəyicisinin uçotda olduğu yer üzrə.

Hər bir vergiyə dair ödənilmə müddətləri müəyyən edilir. Vergilərin müəyyən edilmiş ödənilmə müddətinin dəyişdirilməsi yalnız Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilə bilər.

Vergilərin ödənilmə müddətləri pozulmaqla ödənilməsinə görə vergi ödəyicisi Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada və şərtlərlə faiz ödəyir.

Vergi orqanları vergiyə cəlb edilən hesabat dövrü qurtardıqdan sonra 3 il ərzində vergi ödəyicisinin vergisini, faizləri və maliyyə sanksiyasını hesablamaq və hesablanmış məbləği yenidən hesablamaq, verginin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının

hesablanmış (yenidən hesablanmış) məbləğini vergiyə cəlb edilən hesabat dövrü qurtardıqdan sonra 5 il ərzində tutmaq hüququna malikdirlər.

Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə vergi orqanı bu Məcəlləyə müvafiq olaraq hesablanmış və ya yenidən hesablanmış vergilərin, faizlərin və tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının 5 gün müddətində ödənilməsinə dair vergi ödəyicisinə bildiriş göndərir.

Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla digər hallarda vergi orqanının hesabladığı və ya yenidən hesabladığı vergilər, faizlər və ya tətbiq etdiyi maliyyə sanksiyaları üzrə vergi orqanı vergi ödəyicisinin milli və ya xarici valyutada cari və ya digər hesablarında borc məbləğinin 105 faizi həcmində pul vəsaitinin məxaric əməliyyatları üzrə dondurulması haqqında kredit təşkilatına və ya bank əməliyyatları aparan şəxsə icra sənədi olan sərəncam verir. Bu zaman kredit təşkilatları və ya bank əməliyyatlarını aparan şəxslər tərəfindən bank hesablarında dondurulmuş vəsaitdən artıq olan pul vəsaitinə dair hesabdən məxaric edilməsini nəzərdə tutan vergi ödəyicisinin ödəmə tapşırıqları icra edilir.

Vergi orqanı aşağıdakı hallarda vergilər, faizlər və maliyyə sanksiyaları üzrə borcların vergi ödəyicisinin milli və ya xarici valyutada cari və ya digər hesablarından dövlət büdcəsinə alınması haqqında kredit təşkilatına və ya bank əməliyyatları aparan şəxsə icra (ödəniş) sənədi olan sərəncam verir:

Vergi ödəyicisinin milli və ya xarici valyutada cari və ya digər hesablarında vəsait olduqda vergi orqanının sərəncamı bank və ya digər kredit təşkilatı tərəfindən həmin sərəncamın daxil olduğu gün icra edilir.

Vergi ödəyicisinin milli və ya xarici valyutada cari və ya digər hesablarında vəsait olmadıqda və ya o, vergilər üzrə borcların və faizlərin, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının ödənilməsinə, yaxud Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilən həcmdə vəsaitin dondurulmasına kifayət etmədikdə vergi orqanının sərəncamı bankda və ya digər kredit təşkilatında saxlanılır və vergi ödəyicisinin hesablarına vəsait daxil olduqca icra edilir.

Vergi orqanlarının vergilər üzrə borcların və faizlərin, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının dövlət büdcəsinə alınması haqqında sərəncamı vergi ödəyicisinin valyutada olan bank hesabına yönəldildikdə, bank və ya digər kredit təşkilatı hesabdakı vəsaiti Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada dondurur və dərhal bu barədə vergi ödəyicisinə məlumat göndərir. Vergi ödəyicisi tərəfindən konvertasiya əməliyyatı aparıldıqdan sonra bank və ya digər kredit təşkilatı vergi orqanının sərəncamını icra edir.

Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə yaranmış vergi borclarının, habelə həmin öhdəliyin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar vergi borcu üzrə hesablanmış faizlərin və tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının ödənilməsini təmin etmək üsulu kimi onun əmlakı vergi orqanının qərarı əsasında siyahıya alına bilər.

Əmlakın siyahıya alınması aşağıdakı ardıcılıqla həyata keçirilir:

- nağd pul vəsaitləri;
- bilavasitə məhsulların (malların) istehsalında iştirak etməyən əmlak (qiymətli kağızlar, valyuta dəyərliləri, qeyri-istehsal binaları, minik avtonəqliyyatı, xidmət otaqlarının dizayn əşyaları və sair);
- hazır məhsullar (mallar), habelə istehsalda iştirak etməyən və (və ya) bilavasitə istehsalda iştirakı nəzərdə tutulmayan digər maddi qiymətlilər;
- istehsalda bilavasitə iştirakı nəzərdə tutulmuş xammal və materiallar, habelə dəzgahlar, avadanlıqlar, binalar, qurğular və digər əsas vəsaitlər;
- inventarizasiya aparılmaqla digər əmlak.

Siyahıya alınma zamanı vergi orqanının vəzifəli şəxsləri tərəfindən əmlakın siyahıya alınması haqqında protokol tərtib edilir, əmlak siyahıya alınır və bu siyahı əmlakın fotosəkli ilə birlikdə protokola əlavə edilir.

Vergi ödəyicisinin əmlakı siyahıya alındıqdan sonra 30 gün müddətində vergi öhdəliyi yerinə yetirilmədikdə, vergi orqanı vergilər, faizlər və maliyyə sanksiyaları üzrə dövlət büdcəsinə yaranmış borclarının ödənilməsinin təmin olunması məqsədi ilə siyahıya alınmış əmlakın zəruri və kifayət olan həcmdə hərrac vasitəsilə, habelə dəyəri 5000 manatdan artıq olmayan daşınar əmlakların isə ticarət şəbəkələrində satılması haqqında qərar qəbul olunması üçün məhkəməyə müraciət edə bilər.

Əmlakın satılmasından əldə edilən məbləğlər əvvəlcə tənbeh tədbirinin yönəldilməsi və əmlakın satışı üzrə xərclərin, sonra isə vergilər, faizlər və maliyyə sanksiyaları üzrə dövlət büdcəsinə yaranmış borcların ödənilməsinə yönəldilir. Vəsaitin qalan hissəsi vergi ödəyicisinin yeni borcu yaranmadıqda 3 bank günü ərzində vergi ödəyicisinə qaytarılır.

Vergi ödəyicisi vergi hesabatı dövrü qurtardıqdan sonra artıq ödənilmiş vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının məbləğinin qaytarılmasını və ya əvəzləşdirilməsini 5 il ərzində tələb etmək hüququna malikdir. Vergi ödəyicisinin milli və ya xarici valyutada cari və ya digər hesablarından dövlət büdcəsinə artıq alınmış vəsaitin geri qaytarılması Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

Vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının ödənilmiş məbləğləri onların hesablanmış məbləğlərindən artıq olduqda, ödənilmiş məbləğlər:

- digər vergilərin, faizlərin, maliyyə sanksiyalarının və inzibati cərimələr üzrə borcların ödənilməsi hesabına aid edilir;
- vergi ödəyicisinin razılığı ilə sonrakı öhdəliklər üzrə ödəmələrin hesabına aid edilir.

Vergi ödəyicisinin ödədiyi vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının artıq məbləğləri digər vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının ödənilməsi hesabına aid edildiyi halda, vergi ödəyicisinin tələbi ilə ona şəxsi vərəqədən çıxarış və üzləşmə aktı verilir.

Artıq ödənilmiş vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının qalan məbləğləri vergi ödəyicisinin yazılı ərizəsinə əsasən 45 gün ərzində vergi ödəyicisinə qaytarılır.

6. Vergi məsuliyyəti tədbirləri

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən vergi ödəyiciləri, vergi agentləri və onların nümayəndələri, habelə vergi orqanlarının vəzifəli şəxsləri vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə Vergi Məcəlləsi, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsi, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi və Azərbaycan Respublikasının digər qanunları ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Vergi məsuliyyəti vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarından, hüquqi pozuntunun xarakterindən və dərəcəsindən asılı olaraq günahkar şəxslərə qarşı tətbiq olunan sanksiya, cərimə, cəza xarakterli tədbirlərin məcmusundan ibarətdir.

Vergi hüquq pozuntularına görə məsuliyyət tədbirləri olaraq Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulan hallarda pozuntuya yol vermiş vergi ödəyicisinə qarşı maliyyə sanksiyaları, faizlər tətbiq olunur. Vergi hüquq pozuntusu inzibati xəta xarakterli olduqda, vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə vergi ödəyicilərinə İnzibati Xətlər Məcəlləsində nəzərdə tutulan cərimələr, vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarında cinayət tərkibi olduqda isə

günahkar şəxslərə qarşı Cinayət Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş cərimə və cəza tədbirləri tətbiq edilir.

Vergi qanunvericiliyinin pozulması malların Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsi ilə bağlı olduqda, həmin işlərə Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada baxılır.

Vergi ödəyicisinin vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilməsi onları vergi öhdəliklərinin və vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin qanuni tələblərini yerinə yetirilməsindən azad etmir.

Vergi Məcəlləsinə əsasən aşağıda müəyyən olunmuş hallardan ən azı biri olduqda, vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilə bilməz:

- vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntusu hadisəsinin olmaması;
- vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntusunda şəxsin təqsirinin olmaması;
- vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntusunu törədən fiziki şəxsin həmin əməl törədildiyi ana məsuliyyətə cəlb edilmə yaşına çatmaması;
- vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb etmə müddətinin qurtarması.

Vergi qanunvericiliyinin pozulmasında şəxsin təqsirini istisna edən hallara aşağıdakılar aiddir:

- vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntusunun təbii fəlakət, yaxud digər fəvqəladə və qarşısıalınmaz hadisələr nəticəsində törədilməsi;

- vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntusunun vergi ödəyicisi - fiziki şəxs tərəfindən xəstə halı ilə əlaqədar olaraq öz hərəkətlərinə nəzarət (özünə hesabat verməyi) və rəhbərlik etməyi bacarmadığı vəziyyətdə törədilməsi;

- vergi ödəyicisi və ya vergi agentləri tərəfindən vergi orqanının və ya digər səlahiyyətli dövlət orqanının, yaxud onların vəzifəli şəxslərinin öz səlahiyyətləri daxilində verdikləri yazılı göstərişlərinin və ya izahatlarının yerinə yetirilməsi;

- vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquq pozuntusunun vergi öhdəliyinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi barədə qərara əsaslanmaqla və ya onun icrası nəticəsində törədilməsi

- vergi orqanlarının qərarlarına yenidən baxıldıqda vergi ödəyicisinin hərəkətləri üçün hüquqi əsaslar olmasının aşkar edilməsi;

- hər hansı vergilər, o cümlədən vergi agentləri tərəfindən ödənilən vergilər üzrə artıq ödənilmiş məbləğlərin hesabına digər vergilər üzrə borcların nəzərə alınması;

- vergilərin düzgün hesablanmaması və vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməməsi ilə bağlı vergi qanunvericiliyinin pozulmasının vergi orqanının yoxlamasına qədərki dövrdə vergi ödəyicisinin özü tərəfindən aradan qaldırılması.

Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin tələblərinin pozulması anından 3 il (xaricdə əldə olunan gəlirlər üzrə xarici dövlətlərin səlahiyyətli orqanlarından müvafiq məlumatlar daxil olduğu hallarda həmin gəlirlər üzrə 5 il, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə uyğun olaraq təyin edilən vergi yoxlamalarında isə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə müvafiq olaraq cinayət məsuliyyətinə cəlb etmə müddəti) keçmişdirsə, şəxs həmin hüquq pozuntusunun törədilməsinə görə məsuliyyətə cəlb edilə bilməz və vergi öhdəlikləri yarana bilməz.

Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyalarının və faizin miqdarı Vergi Məcəlləsinin 57-60-cı maddələri ilə müəyyən olunmuşdur. Həmin maddələrə əsasən, misal üçün, vergi hesabatının təqdim olunmamasına görə maliyyə sanksiyasının miqdarı 40 manat, verginin azaldılmasına görə azaldılmış məbləğin 50 %-i, nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının təqvim ilində pozulmasının 1-ci halında 1000 manat, 2-ci halında 3000 manat, 3-cü halında 6000 manat, əmək müqaviləsi bağlamadan təqvim ilində işə cəlb olunmanın 1-ci halında 2000 manat, 2-ci halında 4000 manat, 3-cü halında 6000 manat həcmində nəzərdə tutulmuşdur və s.

Vergi və ya cari vergi ödəməsi müəyyən edilmiş müddətdə ödənilmədikdə, ödəmə müddətindən sonrakı hər bir ötmüş gün üçün vergi ödəyicisindən və ya vergi agentindən ödənilməmiş vergi və ya cari vergi ödəməsi məbləğinin 0,1 faizi məbləğində faizin

tutulması müəyyən edilmişdir. Bu faiz vergi ödənişlərinə münasibətdə bütün ötmüş müddətə, ancaq bir ildən çox olmamaq şərti ilə tətbiq edilir.

Misal: ƏDV qeydiyyatında olan vergi ödəyicisi tərəfindən 2020-ci ilin yanvar ayı üçün büdcəyə 100 manat ƏDV hesablanmışdır. Lakin, həmin məbləğ 2022-ci ilin may ayınadək ödənilməmişdir. Bu halda, verginin vaxtında ödənilməməsinə görə vergi ödəyicisinə qarşı faiz hansı məbləğdə hesablanı bilər?

$$(100 \text{ manat}) \times (0,1/100) \times (365 \text{ gün}) = 36,5 \text{ manat}$$

Qeyd: faiz ödəmə müddətindən sonrakı dövrə bir ildən çox olmamaq şərti ilə tətbiq edilir.

Səyyar vergi yoxlaması nəticəsində aşkar edilmiş vaxtında ödənilməmiş vergi məbləğlərinə münasibətdə faiz həmin vergi məbləğlərinin vergi ödəyicisinə hesablandığı gündən tətbiq edilir.

Vergi orqanları tərəfindən vergi, maliyyə sanksiyaları, faizlər və inzibati cərimələrin məbləğləri, düzgün tutulmadıqda və vergilər üzrə borclar olmadıqda düzgün tutulmayan məbləğlər vergi ödəyicisinin müraciətinə əsasən 45 gün müddətində geri qaytarılmalıdır və ya gələcək ödənişlərin hesabına aid edilə bilər.

Vergi Məcəlləsinə əsasən vergi orqanlarının qərarlarından (aktlarından), habelə vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayət qanunla müəyyən edilmiş qaydada yuxarı vergi orqanına (yuxarı vəzifəli şəxsə) və (və ya) məhkəməyə verilə bilər.

Şikayətin yuxarı vergi orqanına (yuxarı vəzifəli şəxsə) verilməsi həmin şikayətin eyni zamanda və ya sonradan məhkəməyə verilməsini istisna etmir.

Vergi orqanlarının qərarlarından (aktlarından), habelə vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayət yuxarı vergi orqanına (yuxarı vəzifəli şəxsə) vergi ödəyicisi və ya başqa borclu şəxs tərəfindən öz hüquqlarının pozulduğunu bildiyi və ya bilməli olduğu gündən 3 ay müddətində verilir.

Vergi ödəyicisinin və ya başqa borclu şəxsin vergi orqanının qərarlarından (aktlarından), vergi orqanının vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayətinə yuxarı vergi orqanı və ya onun vəzifəli şəxsi tərəfindən həmin şikayət alındığı gündən 30 gün müddətində baxılır və şikayət vermiş şəxsə yazılı cavab verilir. Vergi ödəyicisinin şikayətə baxılan müddət ərzində maliyyə sanksiyasını ödəməmək hüququ vardır.

Hesablanmasından və ya tətbiq edilməsindən şikayət edilən verginin, faizlərin və ya maliyyə sanksiyasının məbləği hesablanmaya (tətbiq edilməyə) uyğun şəkildə ödənildiyi və bu şikayətin təmin edilməsi nəticəsində vergi, faizlər və ya maliyyə sanksiyası tamamilə və ya qismən ləğv edildiyi halda, vergi ödəyicisinin səhv tutulan məbləğlərə görə kompensasiya və həmin məbləğlərdən faizlər almaq hüququ vardır.

7. Praktiki çalışmalar

7.1. Test sualları

1. Aşağıda göstərilənlərdən hansılar Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə aiddir?

A. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Vergi Məcəlləsi Gömrük Məcəlləsi və onlara uyğun olaraq qəbul edilmiş qanunvericilik aktları

B. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Vergi Məcəlləsi, Mülki Məcəllə və onlara uyğun olaraq qəbul edilmiş qanunvericilik aktları

C. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Vergi Məcəlləsi, Konstitusiya qanunları və onlara uyğun olaraq qəbul edilmiş qanunvericilik aktları

D. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Vergi Məcəlləsi və onlara uyğun olaraq qəbul edilmiş qanunvericilik aktları

2. Aşağıdakılardan hansı Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilir?

A. Vergitutmanın ümumi əsasları, vergi ödəyicilərinin hüquqları, işəgötürənin vəzifələri

B. Vergi sistemi, vergi və dövlət rüsumlarının ödənilməsi qaydaları

C. Vergilər, məcburi dövlət sığorta haqları və onların yığılması qaydaları

D. Dövlət vergi orqanlarının və vergi münasibətlərinin digər iştirakçılarının vergitutma məsələləri ilə bağlı hüquq və vəzifələri

3. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində vergitutma ilə bağlı hansı müddəalar daxil edilə bilər?

A. Vergi ödəmələri ilə bağlı faizlərin hesablanmasına dair

B. Vergi ödəyicisinə maliyyə sanksiyasının tətbiqinə dair

C. Vergi münasibətlərinə aid inzibati xətlərə dair

D. Vergi yoxlamalarının təyin edilməsinə dair

4. Hansı qanunvericilik aktında vergitutmaya dair müddəalar nəzərdə tutula bilər?

A. "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Qanunda

B. Cinayət Məcəlləsində

C. "Büdcə sistemi haqqında" Qanunda

D. "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" Qanunda

5. Aşağıdakılardan hansı vergi qanunvericiliyinin prinsiplərinə ziddir?

- A. Vergitutmanın ümumi olması
- B. Konstitusiyaya azadlıqlarına maneçilik törədən vergilərin müəyyən edilməsinə yol verilməməsi
- C. Mülkiyyət formasından asılı olaraq vergilərin müxtəlif dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- D. Vergilərin siyasi, ideoloji, etnik, konfessional və digər xüsusiyyətlər əsas götürülməklə müəyyən edilməməsi

6. Vergi anlayışı nədir?

- A. Dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində vergi orqanlarına köçürülən məcburi, fərdi, əvəzsiz ödənişdir
- B. Dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində dövlət büdcəsinə və yerli büdcələrə köçürülən könüllü, fərdi, əvəzsiz ödənişdir
- C. Dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində dövlət büdcəsinə və yerli büdcələrə köçürülən məcburi, fərdi, əvəzsiz ödənişdir

D. Dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə əhalinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində dövlət büdcəsinə və yerli büdcələrə köçürülən məcburi, fərdi, əvəzsiz ödənişdir

7. Aşağıdakılardan hansı dövlət vergilərinə aid deyildir?

- A. Fiziki şəxslərin əmlak vergisi
- B. Hüquqi şəxslərin əmlak vergisi
- C. Mişar daşı üzrə mədəni vergisi
- D. Çinqil xammalı üzrə mədəni vergisi

8. Aşağıdakılardan hansı Naxçıvan MR-in vergilərinə aid deyildir?

- A. Fiziki şəxsin mülkiyyətində olan daşınmaz əmlakın satışından vergi
- B. Fiziki şəxslərin torpaq satışından gəlir vergisi
- C. Fiziki şəxslərin torpaq vergisi
- D. Kvars qumları üzrə mədəni vergisi

9. Aşağıdakılardan hansı yerli (bələdiyyə) vergilərə aid edilir?

- A. Əhəng daşı üzrə mədəni vergisi

- B. Bentonit gilləri üzrə mədən vergisi
- C. Fiziki şəxslərin torpaq vergisi
- D. Vülkan gilləri üzrə mədən vergisi

10. Aşağıdakılardan hansı vergitutmanın formasına aid edilir?

- A. Verginin üçüncü şəxsdən tutulması
- B. Verginin məcburi şəkildə tutulması
- C. Verginin vergi orqanı tərəfindən tutulması
- D. Verginin bilavasitə mənbədən tutulması

11. Bəyannamə üzrə vergitutma forması nə deməkdir?

- A. Ödənilmiş vergi məbləğinin bəyan olunması
- B. Verginin gəlir və ya mənfəət əldə olunmasınadək tutulması
- C. Verginin könüllük prinsipi əsasında tutulması
- D. Verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsindən sonra tutulması

12. Bilavasitə mənbədən verginin tutulması forması nə deməkdir?

- A. Vergi ödəyicisinin razılığı əsasında verginin üçüncü şəxs tərəfindən tutulması

- B. Verginin gəlir ödəyən şəxsdən tutulması
- C. Verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsində tutulması
- D. Verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsindən sonra tutulması

13. Kommersiya müəssisəsinin rəhbərinə 5000 manat məbləğində ödənilən aylıq maaşdan hesablanan gəlir vergisinin məbləği nə qədər təşkil edir?

- A. 975 manat
- B. 700 manat
- C. 0 manat
- D. 350 manat

14. Fərdi sahibkarın mülkiyyətində olan binaya görə hesablanan əmlak vergisi hansı büdcəyə ödənilir?

- A. Dövlət büdcəsinə
- B. Yerli icra hakimiyyəti orqanına
- C. Vergi tutulmur
- D. Yerli büdcəyə

15. Vergi hesabatı hansı üsullarla vergi orqanına təqdim edilə bilər?

- A. Yalnız elektron qaydada və ya rabitə təşkilatı vasitəsilə
- B. Yalnız elektron qaydada və ya şəxsən və ya agent vasitəsilə
- C. Yalnız elektron qaydada və ya və ya rabitə təşkilatı vasitəsilə və ya nümayəndə vasitəsilə
- D. Yalnız elektron qaydada və ya və ya rabitə təşkilatı vasitəsilə və ya şəxsən

16. Hansı halda vergi orqanına dəqiqləşdirilmiş hesabat verilə bilər?

- A. Vergi ödəyicisinin apardığı əməliyyatların xarakteri dəyişdikdə
- B. Vergi ödəyicisinin apardığı əməliyyatlar ləğv edildikdə
- C. Hesabatdakı məlumatlar vergi orqnındakı məlumata uyğun olmadıqda
- D. Hesabatdakı məlumatlar ilkin uçot sənədindəki məlumata uyğun olmadıqda

17. Dəqiqləşdirilmiş hesabat nə vaxta qədər verilə bilər?

- A. Kameral vergi yoxlamasının keçirilməsi müddətinədək
- B. Səyyar vergi yoxlaması başlanmasından 10 gün keçənədək
- C. Səyyar vergi yoxlaması başlanana qədər
- D. Hesabat dövründən 3 il keçənədək İstənilən vaxt

18. Aşağıdakılardan hansı olduqda vergi hesabatı vergi orqanı tərəfindən qəbul edilmir?

- A. Vergi hesabatının verilmə müddəti bitdikdə
- B. Vergi hesabatı şəxsən təqdim olunduqda
- C. Vergi hesabatında vergi dövrü göstərilmədikdə
- D. Vergi hesabatı müəyyən edilmiş müddətdən əvvəl təqdim olunduqda

19. Vergi hesabatı vaxtında təqdim edilmədikdə hansı məsuliyyət tədbiri görülür?

- A. 50 manat məbləğində maliyyə sanksiyası
- B. 100 manat məbləğində maliyyə sanksiyası
- C. Hesablanmış verginin 25%-i miqdarında maliyyə sanksiyası
- D. 40 manat məbləğində maliyyə sanksiyası

20. Hesabat dövrü qurtardıqdan sonra vergi ödəyicisi düzgün hesablanmış vergilərin yenidən hesablanmasını neçə il ərzində həyata keçirə bilər?

- A. 5 il
- B. 3 il
- C. 1 il

D. 2 il

21. Hesabat dövrü qurtardıqdan sonra vergi orqanı vergilərin yenidən hesablanmasını neçə il ərzində həyata keçirə bilər?

A. 5 il

B. 2 il

C. 1 il

D. 3 il

22. Hansı vergi növləri üzrə vergi hesabatının verilmə müddəti uzadıla bilər?

A. Mənfəət vergisi və əlavə dəyər vergisi

B. Mənfəət və əmlak vergiləri

C. Mənfəət və gəlir vergiləri

D. Əmlak və torpaq vergiləri

23. Aşağıdakılardan hansı vergilərin ödənilməsi yerə aid edilir?

A. Bəyannamədə göstərilən yer

B. Vergi ödəyicisinin fəaliyyət göstərdiyi yer

C. Bildirişdə göstərilən yer

D. Gəlirin ödənilədiyi yer

24. Vergilərin ödənilməsi müddəti hansı halda dəyişdirilə bilər?

A. Vergi ödəyicisinin sərəncamında kifayət qədər pul vəsaiti olmadıqda

B. Qarşısı alınmaz qüvvə nəticəsində ödəyiciyə zərər dəydikdə

C. Vergi ödəyicisinin fəaliyyəti mövsümi xarakter daşıdıqda

D. Vergi ödəyicisi fəaliyyətini müvəqqəti dayandırdıqda

25. Sənaye və texnologiya parklarının rezidentlərinə hansı vergi növləri üzrə azadolmalar verilmişdir?

A. Mənfəət, gəlir torpaq, aksiz vergiləri və sadələşdirilmiş vergi

B. Mənfəət, gəlir, əmlak, torpaq vergiləri və satışdan ƏDV

C. Mənfəət, gəlir, əmlak, torpaq vergiləri və idxaldan ƏDV

D. Mənfəət, gəlir, əmlak, yol vergiləri və idxaldan ƏDV

26. Aşağıdakılardan hansı investisiya təşviqi sənədi alan vergi ödəyicilərinə verilən vergi azadolmasına aiddir?

A. Mənfəətin 100 faizi 7 il müddətinə

B. Mənfəətin 50 faizi 5 il müddətinə

C. Mənfəətin 50 faizi 7 il müddətinə

D. Gəlirin 50 faizi 3 il müddətinə

27. Mikro sahibkarlıq subyektinə verilən vergi azadolması hansıdır?

A. Mənfəətin 50 faizi müddətsiz

B. Gəlirin 75 faizi 5 il müddətinə

C. Gəlirin 75 faizi müddətsiz

D. Torpaq vergisi üzrə 7 il müddətinə

28. KOB klaster şirkətinin iştirakçısı olan fərdi sahibkarın klasterla bağlı gəlirinin hansı hissəsi və hansı müddətə vergidən azaddır?

A. Gəlirin 100 faizi müddətsiz

B. Gəlirin 50 faizi 7 il müddətinə

C. Gəlirin 100 faizi 7 il müddətinə

D. Gəlirin 75 faizi müddətsiz

29. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçılarına hansı vergi növləri üzrə azadolmalar verilmişdir?

A. Gəlir, mənfəət, əmlak, yol vergiləri və ƏDV

B. Gəlir, mənfəət, əmlak, torpaq vergiləri və sadələşdirilmiş vergi

- C. Gəlir, mənfəət, əmlak vergiləri, sadələşdirilmiş vergi və ƏDV
- D. Gəlir, mənfəət, torpaq vergiləri, sadələşdirilmiş vergi və ƏDV

30. İxrac olunan aksizli mallardan ƏDV hansı dərəcə ilə tutulur?

- A. 18 %
- B. ƏDV-dən azaddır
- C. Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi dərəcələrlə (məhsulun növündən asılı olaraq)
- D. 0 %

31. İxrac fəaliyyətini həyata keçirən sahibkarlıq subyekti hansı halda sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi ola bilər?

- A. Heç bir halda
- B. İstənilən halda
- C. Ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200 min manatdan az olduqda
- D. Ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 220 min manatdan az olduqda

32. Spirtli içkiləri istehsal edərək onların ixracı ilə məşğul olan fərdi sahibkar sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi ola bilərmi?

A. O halda ola bilər ki, ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200 min manatdan az olsun

B. O halda ola bilər ki, ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 220 min manatdan az olsun

C. Ola bilməz

D. İstənilən halda ola bilər

33. Aksizli malların ixracından aksizlər hansı dərəcə ilə tutulur?

A. Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi dərəcələrlə (məhsulun növündən asılı olaraq)

B. Aksizdən azaddır

C. 18 %

D. 0 %

34. Gəlir vergisinin vergitutma obyektı nədir?

A. Hesabat dövründə əldə edilən hasilat

B. Hesabat dövründə əldə edilən hasilatla vergidən azad olunan gəlir arasındakı fərq

C. Hesabat dövründə əldə edilən gəlirlə gəlirin əldə olunmasına çəkilən xərc arasındakı fərq

D. Hesabat dövründə əldə edilən gəlirlə vergidən azad olunan gəlir arasındakı fərq

35. Aşağıdakılardan hansı fiziki şəxsin qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən olan gəlirinə aiddir?

- A. Xidmət göstərilməsindən gəlir
- B. Qeyri-maddi aktiv təqdim olunmasından gəlir
- C. Əmlakın icarə verilməsindən gəlir
- D. Daşınmaz əmlak təqdim olunmasından gəlir

36. Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatda çalışan işçilərin 8000 manatadək olan aylıq əmək haqqından gəlir vergisi hansı dərəcə ilə tutulur?

- A. 2500 manatadək hissəsindən 12 faiz, ondan yuxarı hissəsindən 14 faiz
- B. 2500 manatadək hissəsindən 14 faiz, ondan yuxarı hissəsindən 0 faiz
- C. 2500 manatadək hissəsindən 14 faiz, ondan yuxarı hissəsindən 25 faiz
- D. 0 faiz

37. Səhmlərinin 50 faizi dövlətə məxsus olan Səhmdar Cəmiyyətində işləyən fiziki şəxsin 9000 manat əmək haqqından tutulan gəlir vergisinin məbləği nə qədərdir?

- A. 1975 manat
- B. 1260 manat
- C. 350 manat
- D. 140 manat

38. Fərdi sahibkar olan fiziki şəxsin gəlirindən gəlir vergisi hansı dərəcə ilə tutulur?

- A. 25 faiz
- B. 10 faiz
- C. 14 faiz
- D. 20 faiz

39. Hüquqi şəxs tərəfindən fiziki şəxsə ödənilən icarə haqqından vergi necə tutulur?

- A. 20 faiz dərəcə ilə fiziki şəxsin özü tərəfindən ödənilir
- B. 14 faiz dərəcə ilə ödəmə mənbəyində tutulur
- C. 10 faiz dərəcə ilə ödəmə mənbəyində tutulur
- D. 14 faiz dərəcə ilə fiziki şəxsin özü tərəfindən ödənilir

40. Fəaliyyətini daimi nümayəndəlik yaratmaqla həyata keçirən qeyri-rezident müəssisə mənfəət vergisini hansı dərəcə ilə ödəyir?

- A. 14 faiz
- B. 20 faiz
- C. 10 faiz
- D. 25 faiz

41. Fərdi sahibkar tərəfindən hüquqi şəxsə ödənilən icarə haqqından vergi necə tutulur?

- A. 14 faiz dərəcə ilə hüquqi şəxsin özü tərəfindən ödənilir
- B. 14 faiz dərəcə ilə ödəmə mənbəyində tutulur
- C. 10 faiz dərəcə ilə hüquqi şəxsin özü tərəfindən ödənilir
- D. 20 faiz dərəcə ilə hüquqi şəxsin özü tərəfindən ödənilir

42. Əlavə dəyər vergisinin vergitutma obyekti nədir?

A. Əlavə dəyər vergisi tutulan dövriyyədən hesablanan məbləğ ilə çəkilən xərclər arasındakı fərq

B. Ticarət əlavəsindən hesablanan vergi məbləği ilə dövriyyədən hesablanan məbləğ arasındakı fərq

C. Vergi tutulan dövriyyədən hesablanan vergi məbləği ilə ticarət əlavəsindən hesablanan vergi məbləği arasındakı fərq

D. Vergi tutulan dövriyyədən hesablanan vergi məbləği ilə əvəzləşdirilməli olan verginin məbləği arasındakı fərq

43. Ardıcıl 12 aylıq dövr ərzində vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi neçə manatdan artıq olan şəxslər əlavə dəyər vergisinin məqsədləri üçün qeydiyyatata alınır?

- A. 220 manat
- B. 225 manat
- C. 200 manat
- D. 250 manat

44. Əlavə dəyər vergisi tutulan əməliyyatın dəyəri nədir?

- A. Ay ərzində alınmış mala (işə, xidmətə) görə satıcıya ödənilən əlavə dəyər vergisi məbləği
- B. Təqdim olunmuş mala (işə, xidmətə) görə müştəridən ay ərzində alınan haqqın ƏDV nəzərə alınmadan məbləği
- C. Təqdim olunmuş mala (işə, xidmətə) görə müştəridən ay ərzində alınan haqqın ƏDV nəzərə alınmaqla olan məbləği
- D. Təqdim olunmuş mala (işə, xidmətə) görə müştəridən ay ərzində alınan ƏDV məbləği

45. Əlavə dəyər vergisinin əvəzləşdirməli olan məbləği nədir?

A. Verilmiş elektron qaimə-faktura üzrə malların (işlərin, xidmətlərin) ƏDV-siz dəyəri nağdsız qaydada alıcının bank hesabına ödənilmək şərti ilə, ƏDV-nin depozit hesabına köçürülmüş məbləği

B. Verilmiş elektron qaimə-faktura üzrə malların (işlərin, xidmətlərin) ƏDV hissəsinin nağdsız qaydada alıcının bank hesabına ödənilmiş məbləği

C. Əldə edilmiş elektron qaimə-faktura üzrə malların (işlərin, xidmətlərin) ƏDV-siz dəyəri nağdsız qaydada satıcının bank hesabına ödənilmək şərti ilə, ƏDV-nin depozit hesabına köçürülmüş məbləği

D. Əldə edilmiş elektron qaimə-faktura üzrə malların (işlərin, xidmətlərin) ƏDV-siz dəyəri nağdsız qaydada alıcının bank hesabına ödənilmək şərti ilə, ƏDV-nin depozit hesabına köçürülmüş məbləği

46. Aksizli malların istehsalçıları hansı halda ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyatata alınır?

A. Fəaliyyətə başladıkları vaxtdan 1 il keçdikdən sonra

B. 12 aylıq dövr ərzində əməliyyatlarının həcmi 200 min manatdan çox olduqda

C. Heç bir halda

D. İstənilən halda

47. Vergi ödəyicisi hansı halda könüllü qaydada ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyatda dair ərizə verə bilər?

- A. 12 aylıq dövr ərzində əməliyyatlarının həcmi 200 min manatdan çox olmadıqda
- B. Heç bir halda
- C. Fəaliyyətə başladığı vaxtdan 3 ay keçdikdən sonra
- D. İstənilən halda

48. Xidmətlərin ixracından ƏDV hansı dərəcə ilə tutulur?

- A. 18 %
- B. ƏDV-dən azaddır
- C. 10 %
- D. 0 %

49. Ödənişli təhsil xidmətindən ƏDV hansı dərəcə ilə tutulur?

- A. 18 %
- B. 0 %
- C. 10 %
- D. ƏDV-dən azaddır

50. Aşağıdakılardan hansı aksizli mal sayılır?

- A. Gümüş
- B. Pivə
- C. Xalça
- D. Şokolad

51. Hansı şəxslər ödənilmiş aksizin məbləğini əvəzləşdirmək və ya geri almaq hüququna malikdir?

- A. Aksizli malları alan və bu malları digər şəxslərə təqdim edən şəxs
- B. Aksizli malları alan və bu malları ixrac edən şəxs
- C. Aksizli malları alan və bu malları vergi tutulan digər aksizli malların istehsalı üçün istifadə edən şəxs
- D. Aksizli malları idxal edib onların satışını həyata keçirən şəxs

52. Aşağıdakılardan hansı halda idxaldan aksiz tutulmur?

- A. Fiziki şəxsin fərdi istehlakı üçün 3 litr alkoqollu içkinin idxalı
- B. Fiziki şəxsin fərdi istehlakı üçün 300 ədəd siqaretin idxalı
- C. Fiziki şəxsin fərdi istehlakı üçün 350 ədəd siqaretin idxalı

D. Fiziki şəxsin fərdi istehlakı üçün 1,5 litr alkoqollu içkinin idxalı

53. Aşağıdakılardan hansı halda idxaldan aksiz tutulmur?

- A. Fiziki şəxs tərəfindən 1,5 karat almazın idxalı
- B. Fiziki şəxs tərəfindən 0,5 karat almazın idxalı
- C. Fiziki şəxs tərəfindən 25 qram qızılın idxalı
- D. Fiziki şəxs tərəfindən 30 qram qızılın idxalı

54. Aksizli malların ixracı hansı dərəcə ilə vergiyə cəlb olunur?

- A. 5%
- B. 0%
- C. 1%
- D. 0,5%

55. Aşağıdakılardan hansı əmlak vergisinin vergitutma obyektinə aiddir?

- A. Fiziki şəxslərə məxsus avtonəqliyyat vasitələri
- B. Fiziki şəxslərə məxsus torpaq sahələri
- C. Fiziki şəxslərə məxsus avadanlıqlar

D. Fiziki şəxslərə məxsus tikililər

56. Aşağıdakılardan hansı əmlak vergisinin vergitutma obyektinə aiddir?

A. Müəssisələrin balansında olan əsas vəsaitlərin orta illik ilkin dəyəri

B. Müəssisələrin balansında olan əsas vəsaitlərin ilin sonuna qalıq dəyəri

C. Müəssisələrin balansında olan əsas vəsaitlərin orta illik dəyəri

D. Müəssisələrin balansında olan əsas vəsaitlərin ilin əvvəlinə qalıq dəyəri

57. Fiziki şəxsin xüsusi mülkiyyətində olan yaşayış sahəsinin neçə kvadrat metrindən əmlak vergisi tutulmur?

A. 10 kv.m

B. 15 kv.m

C. 20 kv.m

D. 30 kv.m

58. Fiziki şəxslərə məxsus binalara görə əmlak vergisi kim tərəfindən hesablanır?

- A. Fiziki şəxsin özü tərəfindən
- B. Əmlak Komitəsinin binanın yerləşdiyi ərazi üzrə bölməsi tərəfindən
- C. Binanın yerləşdiyi ərazinin bələdiyyəsi tərəfindən
- D. Binanın yerləşdiyi ərazinin yerli icra orqanı tərəfindən

59. Təyinatı üzrə istifadə olunmayan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar üzrə verginin dərəcəsi 100 kv.m üçün neçə manatdır?

- A. 5 manat
- B. 4 manat
- C. 3 manat
- D. 2 manat

60. Müəssisələr tərəfindən torpaq vergisinin bəyannaməsi vergi orqanına nə vaxt təqdim olunur?

- A. Martın 31-dən gec olmayaraq
- B. Mayın 15-dən gec olmayaraq
- C. Avqustun 1-dən gec olmayaraq
- D. Mayın 1-dən gec olmayaraq

61. Yol vergisinin ödəyicisi kimdir?

- A. Avtomobil nəqliyyatının istehsalçısı
- B. Avtomobil nəqliyyatını istismar edənlər
- C. Avtomobil yanacağını daşıyanlar
- D. Maye qazın istehsalçısı

62. Azərbaycan Respublikasının ərazisində istehsal edilərək daxili istehlak üçün satılan avtomobil benzininin hər litri üçün nə qədər yol vergisi ödənilir?

- A. 0,2 manat
- B. 0,02 manat
- C. 0,002 manat
- D. 2 manat

63. İdxal edilən maye qazın hər litri üçün nə qədər yol vergisi ödənilir?

- A. 0,2 manat
- B. 0,5 manat
- C. 0,02 manat
- D. 1 manat

64. Mədən vergisinin vergitutma obyektı nədir?

- A. Neftdən hazırlanan məhsullar

- B. Yerin təkindən çıxarılan xammaldan əhəng tozu
- C. Yerin təkindən çıxarılan xammaldan hazırlanan sement
- D. Yerin təkindən çıxarılan faydalı qazıntılar

65. Mədən vergisinin ödəyicisi kimdir?

- A. Yerin təkindən faydalı qazıntıları satanlar
- B. Yerin təkindən çıxarılan faydalı qazıntıları emal edənlər
- C. Yerin təkindən faydalı qazıntıları çıxaranlar
- D. Faydalı qazıntı yataqlarını aşkar edənlər

66. Vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olaraq sadələşdirilmiş vergini tətbiq edənlər bu hüququ hansı halda əldə edirlər?

- A. Ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) vergi tutulan əməliyyatların həcmi 220.000 manat və ondan az olanda
- B. Ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200.000 manat və ondan çox olanda
- C. Ardıcıl 24 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200.000 manat və ondan az olanda
- D. Ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200.000 manat və ondan az olanda

67. Aşağıda göstərilən şəxslərdən hansı sadələşdirilmiş vergini vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olaraq tətbiq edə bilərlər?

- A. İdman mərc oyunlarını həyata keçirən şəxslər
- B. Sənişim daşıma fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər
- C. İctimai iaşə fəaliyyətini həyata keçirən şəxslər
- D. Mənzil tikinti fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər

68. Aşağıda göstərilən şəxslərdən hansı sadələşdirilmiş vergini vergi tutulan əməliyyatlarının həcmindən asılı olmayaraq tətbiq edir?

- A. Təmir işlərini həyata keçirən şəxslər
- B. Avtomobil nəqliyyatı vasitələri ilə sənişin daşımalarını həyata keçirən şəxslər
- C. İctimai iaşə fəaliyyətini həyata keçirən şəxslər
- D. Ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər

69. Vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi ardıcıl 12 aylıq dövrdə 200 min manatdan artıq olan ictimai iaşə fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər sadələşdirilmiş vergini hansı dərəcə ilə ödəyirlər?

- A. 2 %

- B. 4 %
- C. 8 %
- D. Sadələşdirilmiş vergini tətbiq edə bilməz

70. Sadələşdirilmiş vergini tətbiq edən ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər bu vergini hansı dərəcə ilə ödəyirlər?

- A. 8 %
- B. 4 %
- C. 2 %
- D. 1 %

71. Sadələşdirilmiş vergini ödəyən hüquqi və fiziki şəxslər hansı vergilərin ödəyicisi sayılır?

- A. Əmlak və torpaq vergilərinin
- B. Mədən və yol vergilərinin
- C. Heç bir vergidən azad deyil
- D. Mənfəət (gəlir) vergisinin və ƏDV-nin

72. Aşağıdakılardan hansı fəaliyyət növü ilə məşğul olan şəxslərin sadələşdirilmiş vergini tətbiq etmək hüququ yoxdur?

- A. Mineral suların istehsalı
- B. Alkoqollu içkilərin satışı

- C. Alkoqollu içkilərin istehsalı
- D. Minik avtomobillərinin istehsalı

73. Aşağıda göstərilənlərdən hansı vergitutmanın formalarına aiddir?

- A. Verginin məcburi qaydada ödənilməsi
- B. Verginin könüllü qaydada ödənilməsi
- C. Verginin agent vasitəsi ilə ödənilməsi
- D. Verginin bəyannamə üzrə ödənilməsi

74. Verginin bilavasitə mənbədən ödənilməsi nə deməkdir?

- A. Verginin gəlirin əldə ediləndən sonra ödənilməsi
- B. Verginin mənbə hesabına ödənilməsi
- C. Verginin gəlirin əldə edilməsinədək ödənilməsi
- D. Verginin ödəyicinin özü tərəfindən mənbədə ödənilməsi

75. Verginin bəyannamə üzrə ödənilməsi nə deməkdir?

- A. Verginin bəyannamə təqdim edilənədək ödənilməsi
- B. Verginin bəyannamədə göstərilən yerdə ödənilməsi
- C. Ödənilmiş verginin sonradan bəyannamə ilə təsdiqlənməsi

D. Verginin gəlirin əldə edilməsindən sonra ödənilməsi

76. Yerli vergilərin hesablanmasına, tam və vaxtında ödənilməsinə nəzarət kim tərəfindən həyata keçirilir?

- A. Yerli icra hakimiyyəti orqanı
- B. Müvafiq ərazinin maliyyə qurumu
- C. Müvafiq ərazinin dövlət vergi orqanı
- D. Müvafiq ərazinin bələdiyyəsi

77. Vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxslər harada vergi uçota alınır?

- A. Fəaliyyət göstərdiyi üzrə
- B. İstədikləri yer üzə
- C. Gəlirin əldə edildiyi yer üzrə
- D. Olduqları yer üzrə

78. Vergiyə cəlb olunan gəliri Azərbaycan mənbəyindən olan və ödəmə yerində vergi tutulmayan qeyri-rezidentlər harada vergi uçota alınır?

- A. Uçota alınmır
- B. İstədikləri yer üzə
- C. Gəlirin əldə edildiyi yer üzrə

D. Rezidenti olduqları ölkədə

79. Fərdi sahibkarlar harada vergi uçota alınır?

- A. Doğulduqları yer üzrə
- B. İstədikləri yer üzə
- C. Yaşadıqları yer üzrə
- D. Fəaliyyət göstərdiyi yer üzrə

80. Fərdi sahibkarlar vergi orqanında uçota alınmaq üçün ərizəni nə vaxt təqdim edirlər?

- A. Sahibkarlıq fəaliyyətinə başladığı vaxtdan 30 gün ərzində
- B. Sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlir əldə edildikdən sonra
- C. Bankda hesablaşma hesabı açdıqdan sonra
- D. Sahibkarlıq fəaliyyətinə başladığı günədək

81. Qeyri-kommersiya hüquqi şəxs dövlət qeydiyyatına alındığı gündən sonra neçə gün müddətində vergi orqanında uçota alınmaq üçün ərizəni təqdim edir?

- A. Dərhal
- B. 3 gün
- C. 30 gün
- D. 1 gün

82. Vergi orqanında uçota alınmış hər bir şəxsə onun uçota alınmasını təsdiq edən hansı sənəd verilir?

- A. Bildiriş
- B. Vəsiqə
- C. Etibarnamə
- D. Şəhadətnamə

83. Kameral vergi yoxlaması necə keçirilir?

- A. Vergi orqanında vergi ödəyicisinin iştirakı ilə
- B. Kamera ilə vergi orqanında olan sənədlər əsasında
- C. İstənilən formada vergi orqanında olan sənədlər əsasında
- D. Yerlərə getmədən vergi orqanında olan sənədlər əsasında

84. Mənfəət vergisinin bəyannaməsi təqdim edildiyi tarixdən neçə gün müddətində kameral yoxlanıla bilər?

- A. 30 iş günü
- B. İstənilən vaxt
- C. 60 iş günü
- D. 20 gün

85. Səyyar vergi yoxlaması vergi öhdəliyi yarandığı tarixdən sonrakı hansı dövrü əhatə edə bilər?

- A. 5 illik
- B. 1 illik
- C. 2 illik
- D. 3 illik

86. Növbəti səyyar vergi yoxlaması təqvim ili ərzində neçə dəfə keçirilə bilər?

- A. Məhdudiyyət qoyulmayıb
- B. iki dəfə
- C. üç ildə bir dəfə
- D. Bir dəfə

87. Aşağıdakılardan hansı operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi üçün əsas sayılır?

- A. Vergi ödəyicisi riskli vergi ödəyicisi olması
- B. Mənbəyi bəlli mənbələrdən əldə edilən məlumatlar
- C. Səyyar vergi yoxlaması zamanı aşkar edilmiş faktlar
- D. Vergi ödəyicisinin yol verdiyi qanun pozuntuları barədə anonim məlumatlar

88. Aşağıdakılardan hansı halda vergi ödəyicisində xronometraj metodu ilə müşahidə aparıla bilər?

A. Vergi bəyannaməsində göstərilən vergi tutulan dövrəyə əvvəlki hesabat dövrəyələri ilə müqayisədə 20 faizdən çox azaldıqda

B. Vergi bəyannaməsində göstərilən vergi tutulan dövrəyə əvvəlki hesabat dövrəyələri ilə müqayisədə 10 faizdən çox azaldıqda

C. Vergi bəyannaməsində göstərilən vergi tutulan dövrəyə əvvəlki hesabat dövrəyələri ilə müqayisədə 30 faizdən çox olduqda

D. Yeni xronometraj metodu ilə müşahidə keçirilməsi haqqında vergi ödəyicisinin müraciəti olduqda

89. Aşağıdakılardan hansı halda vergi ödəyicisi dəqiqləşdirilmiş hesabat təqdim etməlidir?

A. Hesabat üzrə hesablanmış vergini bir dəfəyə ödəmək imkanı olmadıqda

B. Vergi ödəyicisi yeni fəaliyyət növü ilə məşğul olduqda

C. Hesabatdakı məlumatlar ilkin uçot sənədləri üzrə məlumatlara uyğun olmadıqda

D. Hesabatın təqdim edilmə müddətinin uzadılması barədə müraciət edildikdə

90. Vergi ödəyicisi vergi hesabatı dövrü qurtardıqdan sonra neçə il ərzində ondan düzgün tutulmamış vergilərin yenidən hesablanmasını tələb edə bilər?

- A. 5 il
- B. 3 il
- C. Heç bir vaxt
- D. 1 il

91. Aşağıdakı hallardan hansı olduqda vergi orqanı tərəfindən vergi hesabatı qəbul edilmir?

- A. Vergi məbləği əvvəlki dövrlə müqayisədə az göstərildikdə
- B. Hesabat müəyyən olunmuş müddətdən gec təqdim olunduqda
- C. Hesabat kağız daşıyıcı vasitəsilə təqdim olunduqda
- D. Vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi göstərilmədikdə

92. Vergi orqanı vergi ödəyicisinin xaricdən əldə edilmiş gəlirləri üzrə düzgün hesablanmayan vergisini hesabat dövrü qurtardıqdan sonra neçə il ərzində yenidən hesablaya bilər?

- A. 3 il
- B. 10 il
- C. 2 il

D. 5 il

93. Vergi ödəyicisi vergi hesabatı dövrü bitdikdən sonra neçə il keçənədək ondan artıq tutulmuş verginin qaytarılmasını tələb edə bilər?

A. 3 il

B. 5 il

C. 10 il

D. 10 il

94. Vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi hansı qanunvericilik aktı ilə müəyyən olunmuş ardıcılıqla həyata keçirilir?

A. Vergi Məcəlləsi

B. Maliyyə Nazirliyinin Kollegiya qərarı

C. Nazirlər Kabinetinin qərarı

D. Mülki Məcəllə

95. Bank hesabındakı pul vəsaiti bütün tələbləri yerinə yetirməyə kifayət etmədikdə vergi orqanının tapşırığı üzrə pul vəsaiti hesabdan neçənci növbədə silinir?

A. İkinci

- B. Birinci
- C. Üçüncü
- D. Dördüncü

96. Vergi orqanının qərarı ilə əmlak siyahıya alınarkən hazır məhsul neçənci növbədə siyahıya alınır?

- A. İkinci
- B. Birinci
- C. Üçüncü
- D. Dördüncü

97. Vergi orqanının qərarı ilə əmlak siyahıya alınarkən nağd pul vəsaiti neçənci növbədə siyahıya alınır?

- A. İkinci
- B. Birinci
- C. Üçüncü
- D. Dördüncü

98. Vergi ödəyicisinin əmlakı siyahıya alındıqdan sonra neçə gün müddətində vergi öhdəliyi yerinə yetirilmədikdə siyahıya alınmış əmlak hərraca çıxarılır?

- A. 45 gün

- B. 20 gün
- C. 5 gün
- D. 30 gün

99. Vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının artıq ödənilmiş məbləğləri vergi ödəyicisinin ərizəsinə əsasən neçə gün müddətində qaytarılır?

- A. 30 gün
- B. 45 gün
- C. 20 gün
- D. 5 gün

100. Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulan hallarda pozuntuya yol vermiş vergi ödəyicisinə qarşı hansı məsuliyyət tədbiri görülür?

- A. İnzibati cərimə
- B. Cinayət məsuliyyəti
- C. Vergi qeydiyyatından çıxarılma
- D. Maliyyə sanksiyası

101. Aşağıdakı hallardan hansı olduqda, vergi ödəyicisi vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilə bilməz?

- A. Vergi qanunvericiliyi üzrə bilgilərin zəif olması
- B. Vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntusu hadisəsinin olmaması
- C. Vergi öhdəliyinin yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər maliyyə vəsaitinin olmaması
- D. Vergi qanunvericiliyi ilə bağlı hüquqpozuntuya birinci dəfə yol verilməsi

102. Vergi Məcəlləsinin tələblərinin pozulması anından neçə il keçdikdə, vergi ödəyicisinə qarşı maliyyə sanksiyası tətbiq edilə bilməz?

- A. 5 il
- B. 10 il
- C. 1 il
- D. 3 il

103. Vergi orqanlarının qərarlarından şikayət vergi ödəyicisi öz hüquqlarının pozulduğunu bildiyi və ya bilməli olduğu gündən neçə ay müddətində verilə bilər?

- A. 12 ay
- B. 3 ay
- C. 2 ay
- D. 1 ay

104. Vergi müəyyən edilmiş müddətdə ödənilmədikdə, ödəmə müddətindən sonrakı hər bir ötmüş gün üçün vergi ödəyicisindən ödənilməmiş vergi məbləğinin neçə faizi məbləğində faiz tutulur?

- A. 0,01 faizi
- B. 0,1 faizi
- C. 0,5 faizi
- D. 0,05 faizi

105. Vergi müəyyən edilmiş müddətdə ödənilmədikdə, ödəmə müddətindən sonrakı hər bir ötmüş gün neçə ildən çox olmamaqla faiz tutulur?

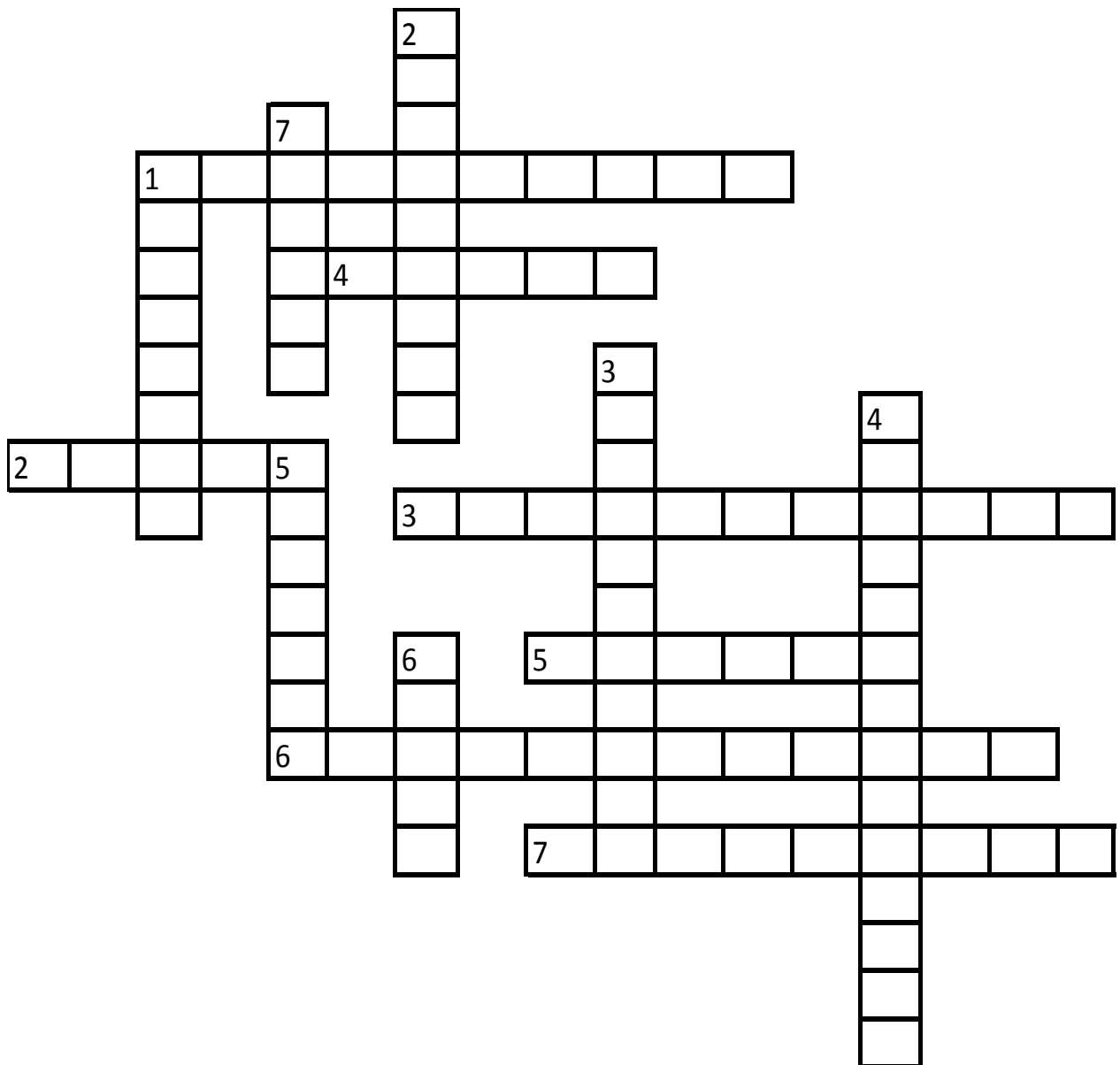
- A. 3 ildən
- B. 5 ildən
- C. 1 ildən
- D. Məhdudiyyət qoyulmayıb

7.2. Test suallarının düzgün cavabları

1 D	23 C	45 C	67 C	89 C
2 D	24 B	46 D	68 B	90 B
3 C	25 C	47 D	69 C	91 D
4 C	26 C	48 D	70 C	92 D
5 C	27 C	49 D	71 D	93 B
6 C	28 C	50 B	72 C	94 D
7 A	29 C	51 C	73 D	95 C
8 C	30 D	52 D	74 C	96 C
9 C	31 C	53 B	75 D	97 B
10 D	32 C	54 B	76 D	98 D
11 D	33 D	55 D	77 D	99 B
12 C	34 C	56 C	78 C	100 D
13 C	35 C	57 D	79 C	101 B
14 D	36 C	58 C	80 D	102 D
15 D	37 D	59 D	81 C	103 B
16 D	38 D	60 B	82 D	104 B
17 C	39 B	61 D	83 D	105 C
18 C	40 B	62 B	84 C	
19 D	41 D	63 C	85 D	
20 B	42 D	64 D	86 D	
21 D	43 C	65 C	87 D	
22 C	44 B	66 D	88 D	

7.3. Vergi krossvordlari

Qeyd: Krossvordların suallarında vergi qanunvericiliyinə aid verilmiş ifadələrdə uyğun gələn sözlər müəyyən edilir və krossvordun müvafiq xanalarında yazılır.

Krossvord 1.

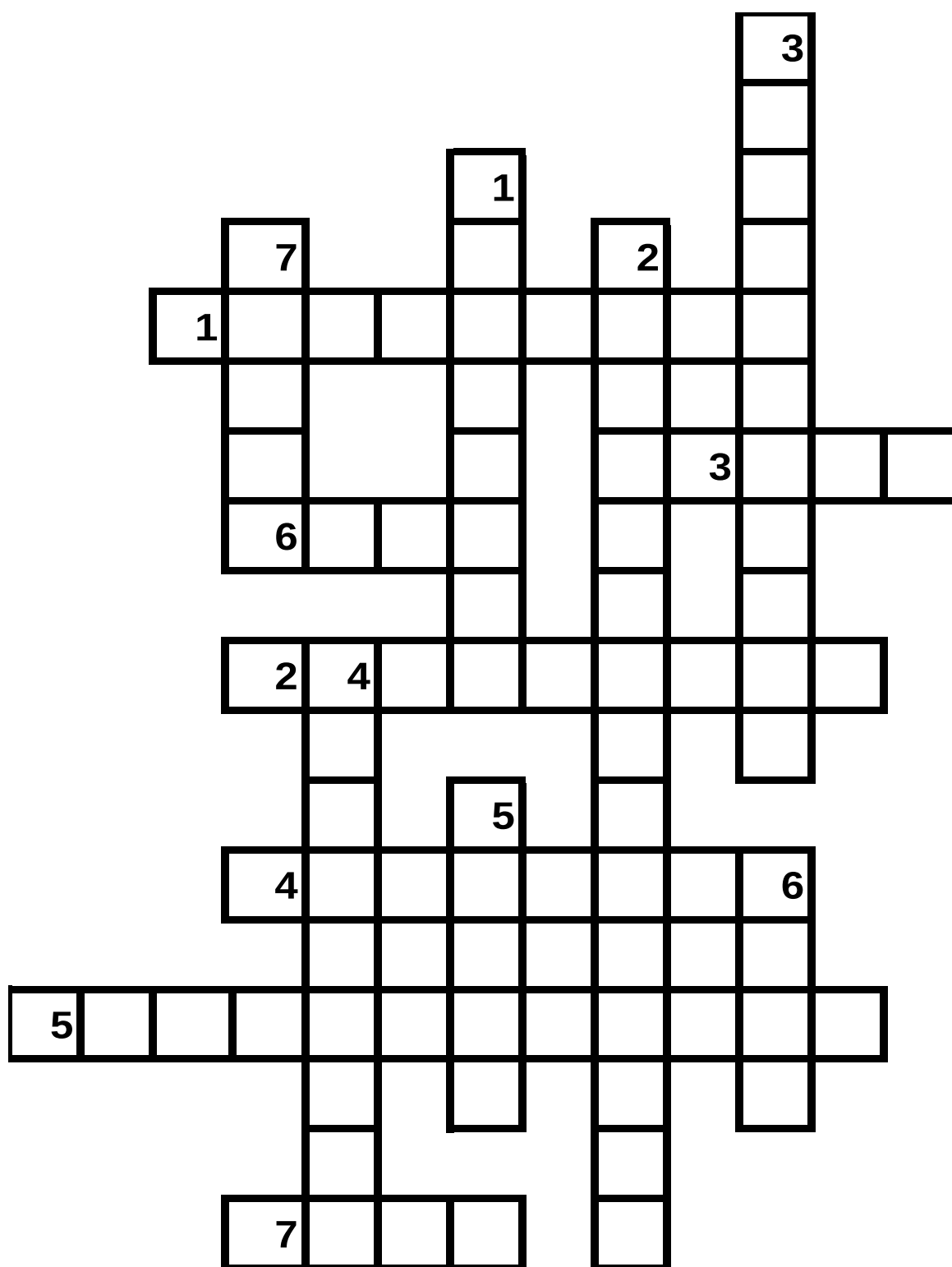
Krossvord 1-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi Məcəlləsindəki anlayışlar nə məqsədi ilə müəyyən edilir?
2. İşçinin xərclərinin ödənildiyi halda ödənen vəsait maddəli işdən gəlir sayılır
3. ... fəaliyyətini təşviq edən vergi azadolmaları fərdi xarakter daşımamalıdır
4. Dəmir yolları vergisindən azaddır
5. Vergilər ... xüsusiyyətlər əsas götürülməklə müəyyən edilə bilməz
6. Hər kəsin ... hüquqlarının həyata keçirilməsinə maneçilik törədən vergilərin müəyyən edilməsinə yol verilmir.
7. yerindən asılı olaraq vergilərin müxtəlif dərəcələrinin müəyyən edilməsi qadağandır.

Saquli istiqamətdə:

1. Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilir
2. Tam amortizasiya olunmadan əsas vəsaitin uçotdan əlavə dəyər vergisi tutulan əməliyyat sayılır
3. Vergi sistemi fəaliyyətini təşviq etməlidir
4. Vergilər xarakteri daşıya bilməz
5. Hüquqi şəxslərin paylarının təqdim olunması əlavə dəyər vergisindən azaddır
6. Pul vahidi
7. təşkilatları sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi ola bilməz

Krossvord 2.

Krossvord 2-nin sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergitutmanın forması: verginin üzrə tutulması
2. Vergi ödəyicilərinin uçota alınması həyata keçirilir
3. qanunvericiliyinə əsasən yerinə yetirilən iş muzzdlu iş sayılır.
4. Verginin üzrə tutulması vergitutmanın bir formasıdır
5. Vergi fərdi xarakter daşıya bilməz
6. Ticarət fəaliyyətində pul hesablaşmaları nəzarət-kassa aparatı vasitəsilə aparılır
7. Ailə üzvü

Şaquli istiqamətdə:

1. Verginin bilavasitə tutulması vergitutmanın bir formasıdır
2. vergi dövlət vergisi sayılır
3. Vergitutmanın əsas prinsiplərindən biri
4. Dövlət büdcəsinə köçürülmüş vergi məbləği
5. Borc öhdəlikləri ilə bağlı hər hansı faiz adlanır
6. Vergi qanunvericiliyin bütün ziddiyyətləri vergi ödəyicisinin xeyrinə ... edilməlidir
7. vergisi dövlət vergilərinə aiddir

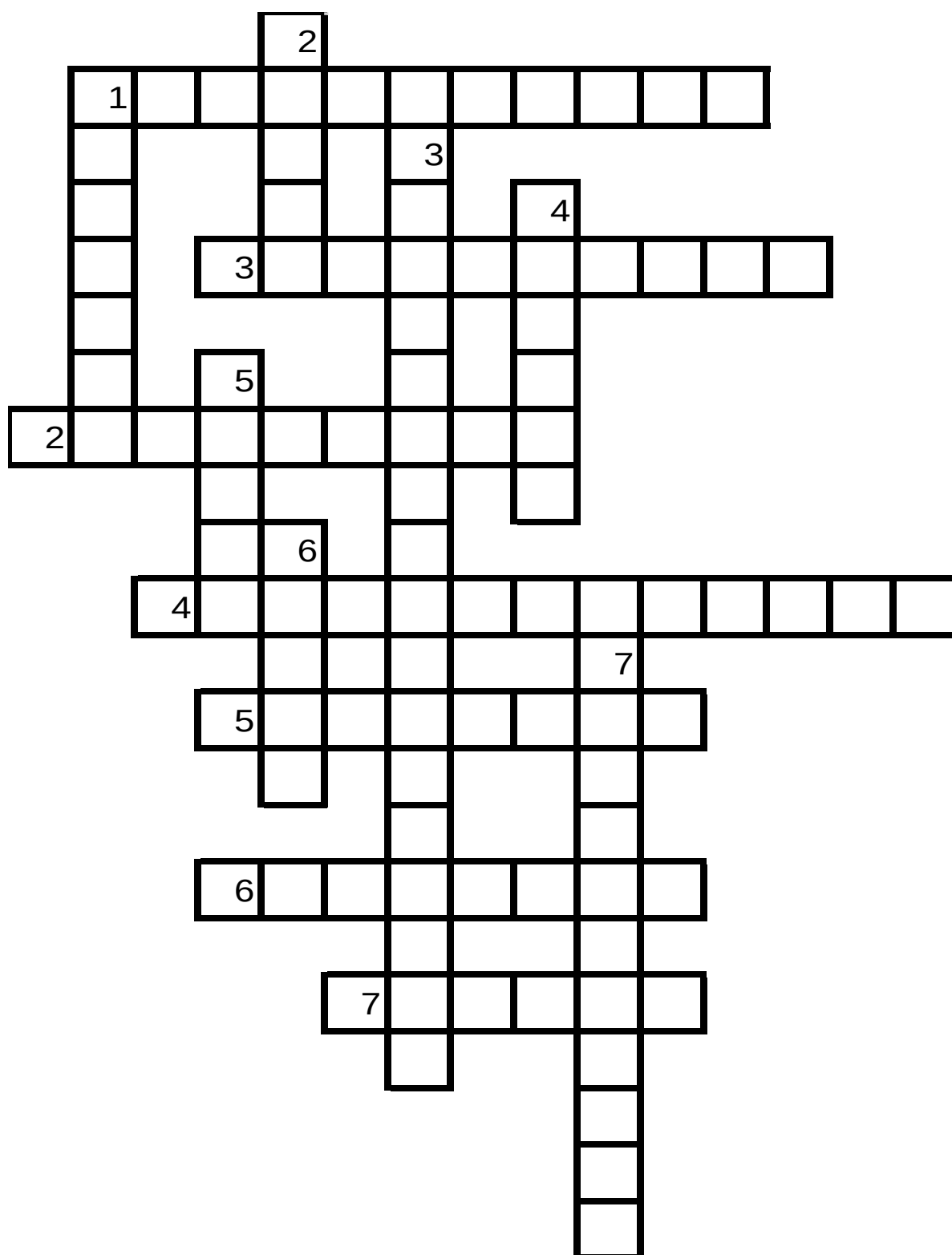
Krossvord 3-ün sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi ödənişdir
2. Vergi vergitutma elementi sayılır
3. Vergi ödəyicisi vergilərin hesablanmasına dair özündə olan məlumatları vergi orqanlarının vəzifəli təqdim etməyə borcludur
4. Vergi ödəyicisinin ailə üzvü
5. Vergi ödəyicisinin ailə üzvləri
6. Vergi ödənişdir

Şaqüli istiqamətdə:

1. İstənilən fiziki və ya hüququ şəxs vergitutma məqsədilə adlanır
2. Ticarət vergitutma obyektı sayılır
3. İkiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında beynəlxalq müqavilədə nəzərdə tutulan vergi yalnız həmin müqaviləni imzalamış dövlətin rezidentinə şamil edilə bilər
4. Daşınmaz əmlak
5. Vergi ödəyicisinin ailə üzvləri
6. mülkiyyətində olan müəssisənin mənfəət vergisi yerli vergilərə aiddir

Krossvord 4.

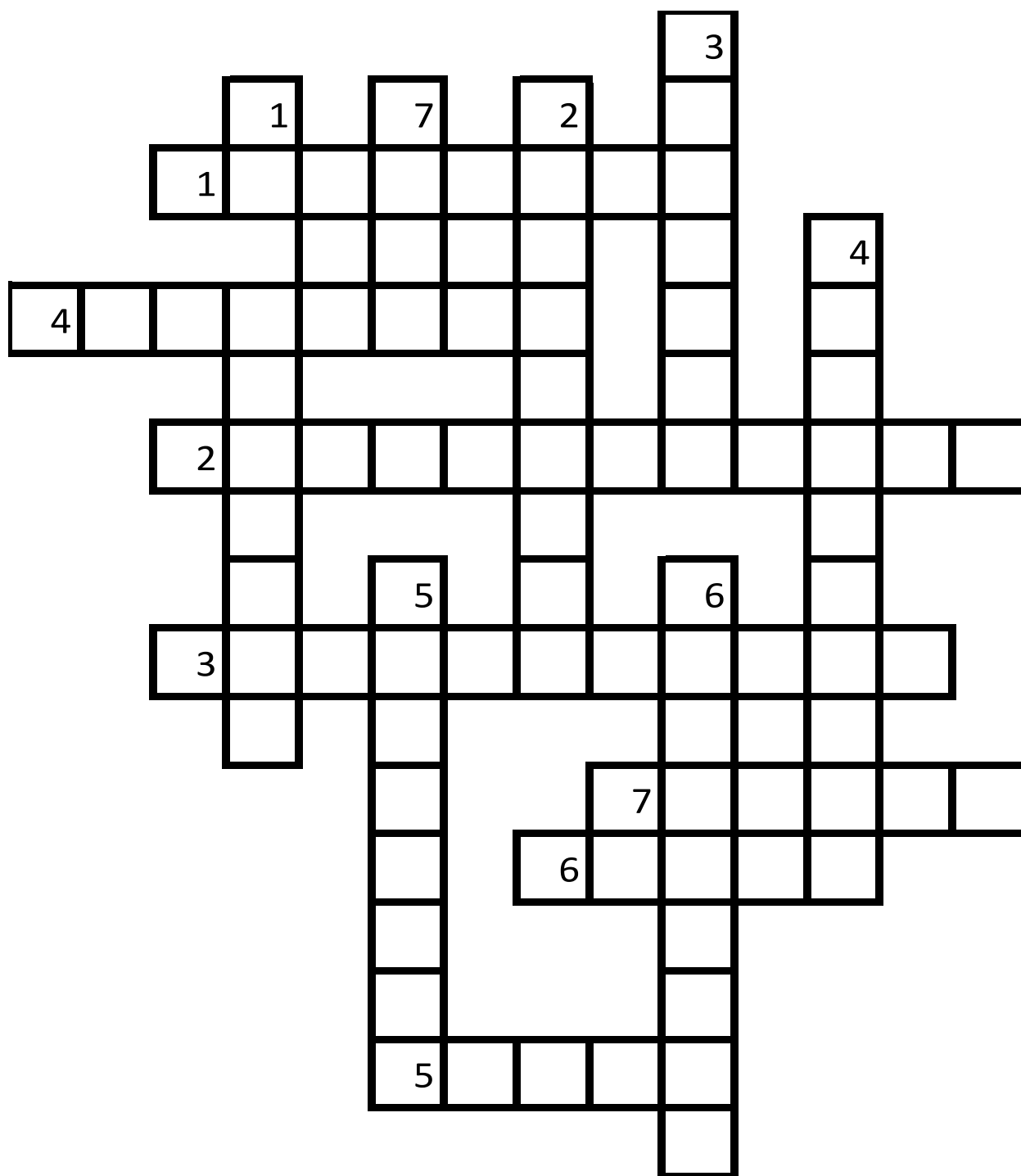
Krossvord 4-ün sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergilərin əsas funksiyalarından biri
2. yerindən asılı olaraq vergilərin müxtəlif dərəcələrinin müəyyən edilməsi qadağandır
3. Hökumətin qərarları əsasında həyata keçirilən vergi siyasəti
4. Mal istehsalı və satışı ilə bilavasitə bağlı olmayan gəlir gəlir adlanır
5. Təsisçilərinin və yaxud səhmdarlarının xeyrinə xalis mənfəətin bölüşdürülməsi sayılır
6. Vergi qanunvericiliyi vergitutmanınolmasına əsaslanmalıdır
7. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs şəxs sayılır

Şaquli istiqamətdə:

1. Gəlir vergisi vergilərə aiddir
2. Vergi ödəyicisinə dəyən zərərin ödənilməsi qanunvericiliyə müvafiq olaraq tələb oluna bilər
3. mal istehsalı innovasiya fəaliyyəti sayılır
4. Mədən vergisinin vergitutma obyekti: xammalı
5. Hüquqi şəxsin başqa adı
6. Vergilər xüsusiyyətlər əsas götürülməklə müəyyən edilə bilməz
7. Qeyri-maddi aktiv

Krossvord 5.

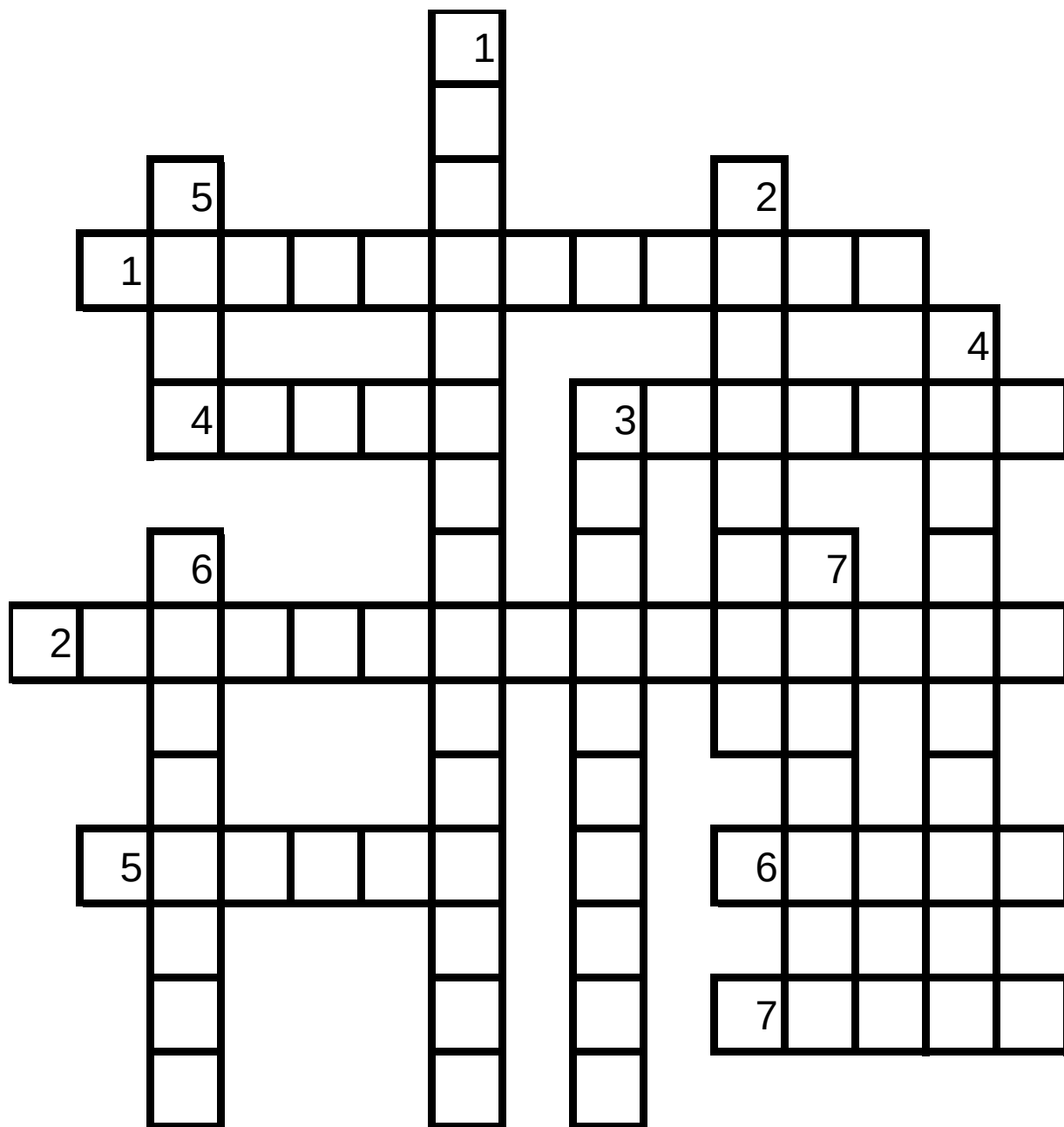
Krossvord 5-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Təqvim ilində Azərbaycanda 182 gündən artıq vaxtda yaşayan şəxs sayılır
2. Vergi qanunvericiliyinin bütünvergi ödəyicilərinin xeyrinə şərh edilməlidir
3. fondlarının idarə olunması ilə bağlı xidmətlər maliyyə xidməti sayılır
4. Malların oxunması üçün işarə adlanır
5. Vergi ödəyicisinin təsərrüfat əməliyyatında istifadə etdiyi ilkin sənəd adlanır
6. Almaza görə aksizin hesablanması üçün ölçü vahidi
7. Aksizli mal

Saquli istiqamətdə:

1. Qrant alan şəxs adlanır
2. Sənaye parkının şəhadətnaməsini almış şəxs parkın rezidenti sayılır
3. fəaliyyəti əlavə dəyər vergisindən azaddır
4. üzrə Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətlə bağlı edilən ödəniş Azərbaycan mənbəyindən gəlir sayılır
5. üzrə Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətlə bağlı edilən ödəniş Azərbaycan mənbəyindən gəlir sayılır
6. üçün yaxtalar aksizli mallara aiddir
7. Vergi ödəyicisi ödəyici olduğu halda onda növbədənənar səyyar vergi yoxlaması keçirilə bilər

Krossvord 6.

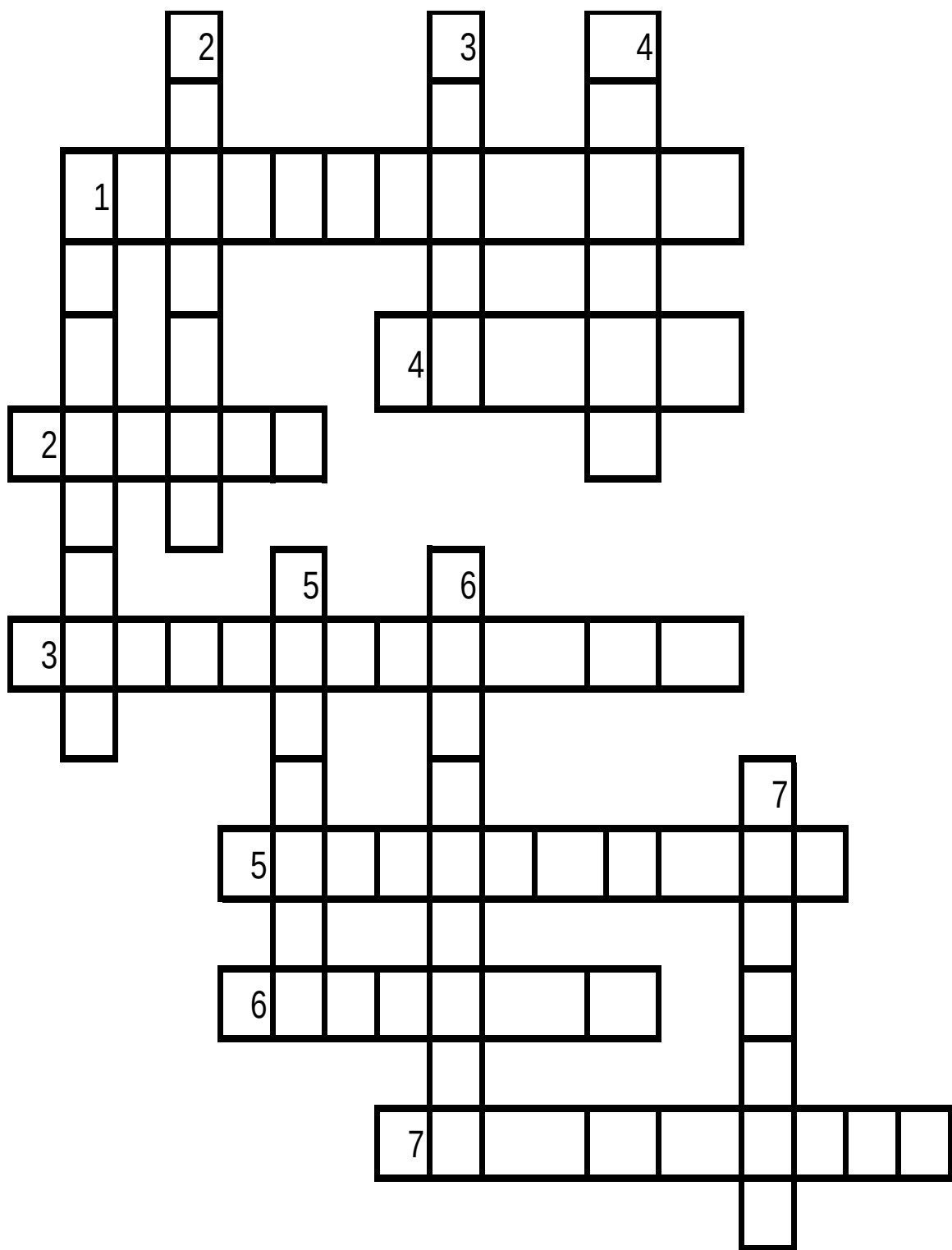
Krossvord 6-nın sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Verginin əsas funksiyalarından biri
2. Xərclər çıxılmadan hasilatdan hesablanan vergi növü
3. Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların şərti balları qiymət rayonları üzr müəyyən edilir
4. Mədən vergisinin vergitutma obyektı olan filiz faydalı qazıntı
5. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı
6. xərclərinin gəlirdən çıxılan məbləği əsas vəsaitlərin qalıq dəyərindən müəyyən edilmiş faizlə hesablanır
7. vergi ödəyicisinin ailə üzvlərindən alındığı halda vergidən azaddır

Şaquli istiqamətdə:

1. Verginin funksiyalarından biri
2. Vergi nəzarəti zamanı vergi ödəyicisinin uçot məlumatlarından fərqli məlumatlar əldə olunarsa, bu barədə vergi ödəyicisinə göndərilir
3. Vergitutma obyektinin vergi tutulan hissəsinin ifadəsi vergitutma bazası adlanır
4. Vergi ödəyiciləri vergi, maliyyə və hesabatlarında VÖEN-i göstərməlidirlər
5. Qiymətli kağız
6. Vergi qanunvericiliyi vergitutmanın ədalətli olmasına əsaslanmalıdır
7. Vergi orqanı verginiməlumatlar əsasında hesablaya bilər

Krossvord 7.

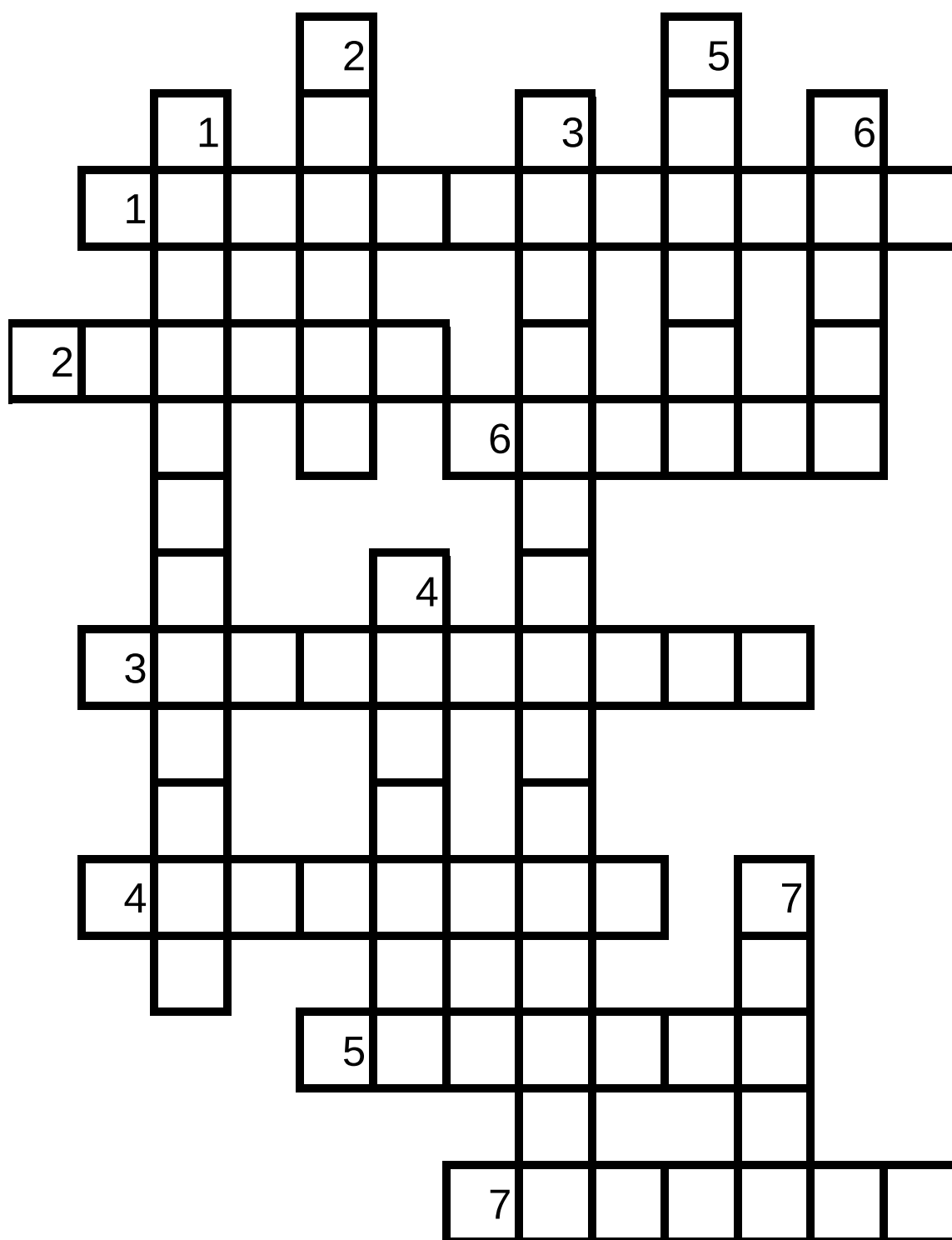
Krossvord 7-nin sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. sahəsi üzrə Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətlə bağlı edilən ödəniş Azərbaycan mənbəyindən gəlir sayılır
2. Verginin əsas funksiyalarından biri
3. vergi ödəyicilərinin ayrı-ayrı kateqoriyalarını yerli vergilərdən azad edə bilirlər.
4. Vergitutma obyekti
5. Vergi ödəyicisinin ailə üzvü
6. Vergi məqsədləri üçün sığorta fəaliyyəti xidməti sayılır
7. Vergi ödəyicisinin ailə üzvü

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi növü
2. tələblərə cavab verməyən nəzarət-kassa aparatlarından istifadə qadağandır
3. Vergi ödəyicisi olan fiziki şəxsin fəaliyyətinə verildikdə uçotdan çıxarıla bilər
4. Vergitutma obyekti
5. Əmlak vergisi vergilərə aiddir
6. mülkiyyətində olan müəssisələr mənfəət vergisini yerli büdcəyə ödəyir
7. Vergi ödəyicisinin ailə üzvü

Krossvord 8.

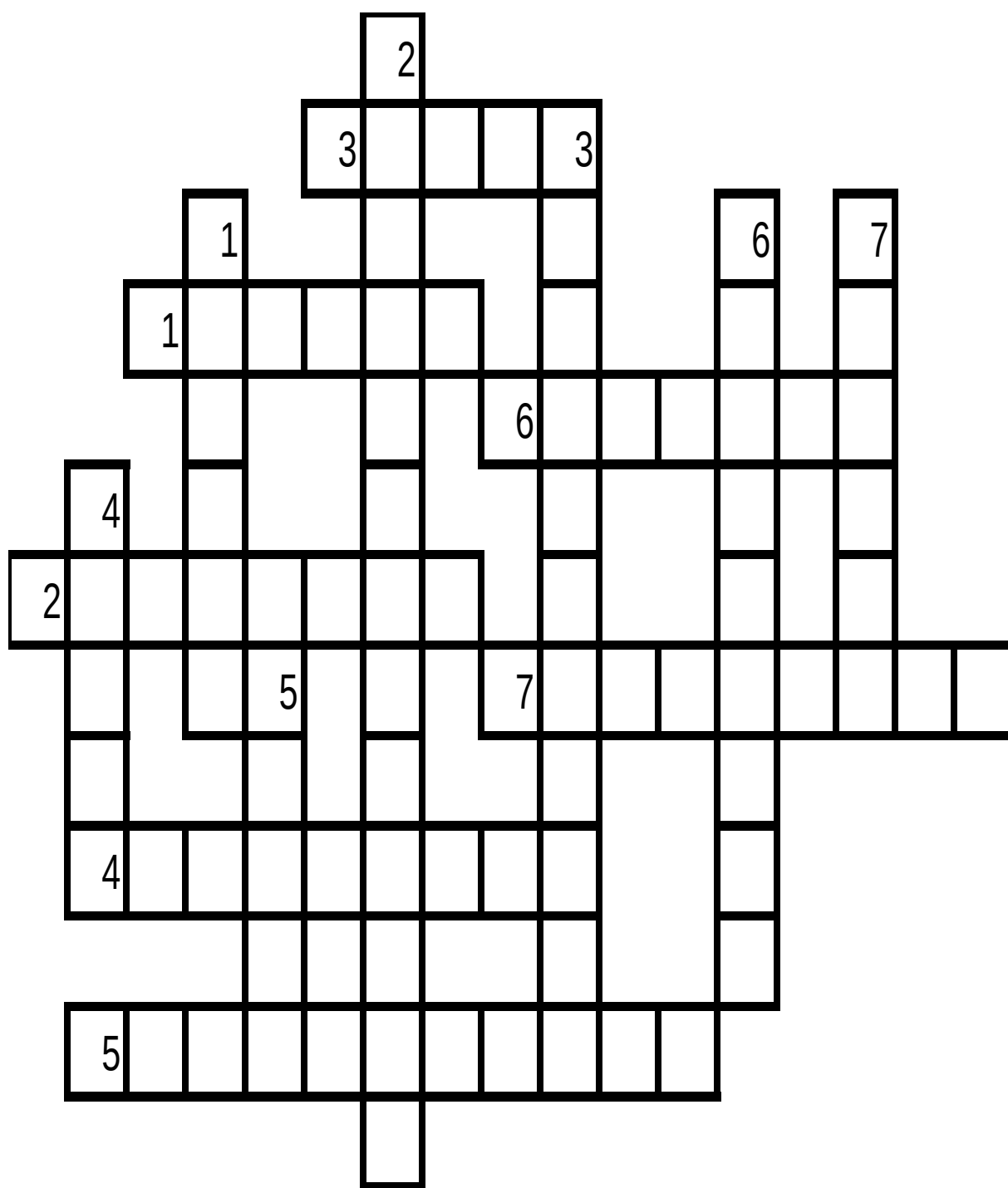
Krossvord 8-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Hər kəsin hüquqlarının həyata keçirilməsinə maneçilik törədən vergilərin müəyyən edilməsinə yol verilmir
2. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı
3. nümayəndəliklər qeyri-rezident sayılır
4. azad yerdəyişməsinə məhdudlaşdıran vergilərin müəyyən edilməsi qadağandır
5. Vergi ödəyicisinin ailə üzvü
6. sahəsində Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətlə bağlı edilən ödəniş Azərbaycan mənbəyindən gəlir sayılır
7. Vergitutma məqsədiləəməliyyatı maliyyə xidməti sayılır

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergilər xüsusiyyətlər əsas götürülməklə müəyyən edilə bilməz
2. Nəzarət-kassa aparatı yaddaşa malik olan kompüter sistemidir
3. Vergi tənzimlənməsi mexanizminin rolu
4. Vergi nəzarəti
5. Xalq alətlərinin düzəldilməsi sahəsində fiziki şəxsin gəliri vergidən azaddır
6. Tədris məqsədi üçün istifadə olunan vəsaitlər amortizasiya olunmur
7. Vergi yoxlaması materiallarına baxılmanın nəticəsi üzrə çıxarılan sənəd adlanır

Krossvord 9.

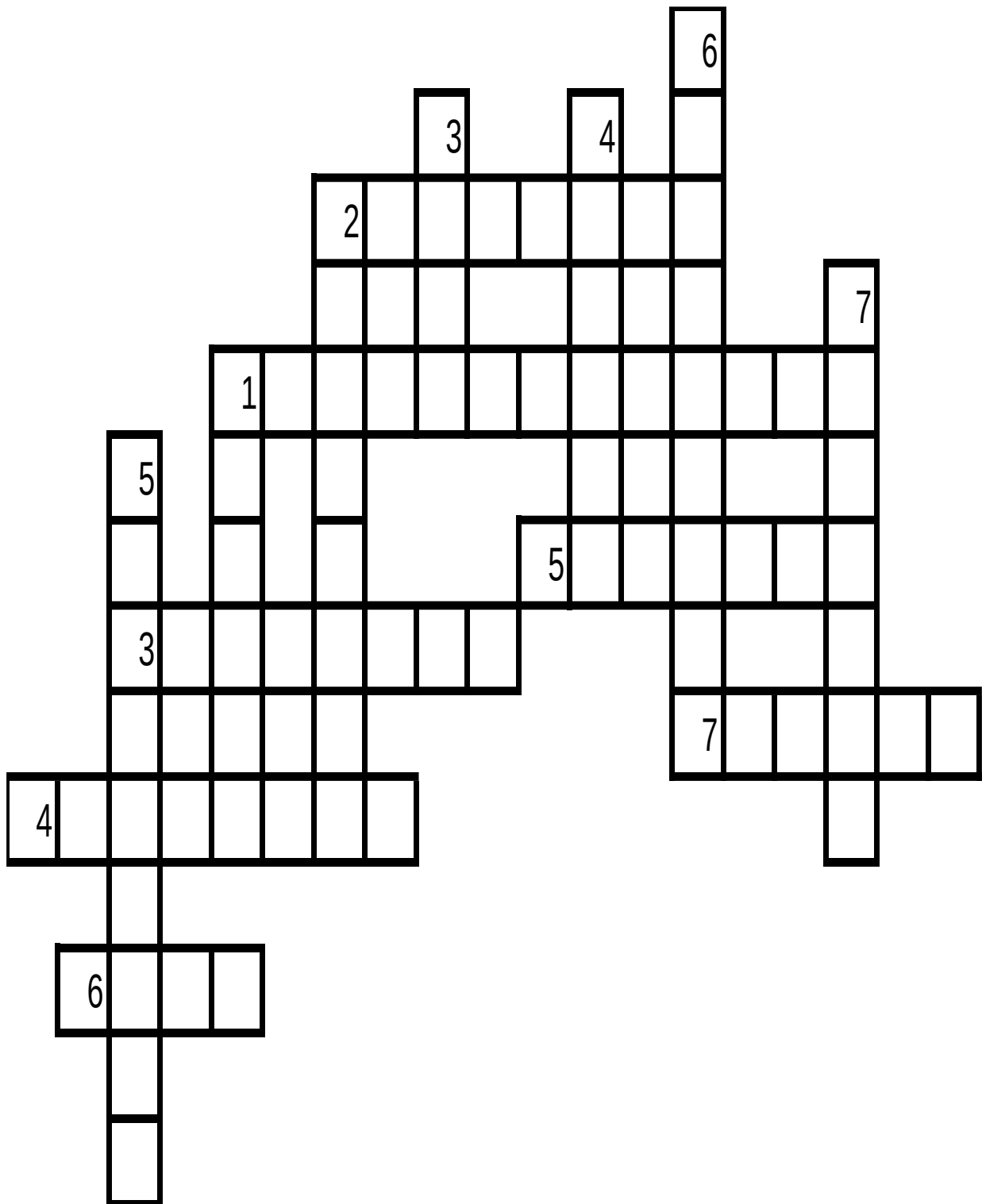
Krossvord 9-un sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi yoxlamasının növü
2. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı vergitutma məqsədləri üçün sayılır
3. Vergi ödəyicisinə dəyən zərərin ödənilməsi qanunvericiliyə müvafiq olaraq tələb oluna bilər
4. Vergini ödəmə mənbəyində tutub köçürməyə borclu olan şəxslər vergi sayılır
5. Dövlət gəlir vergisindən azaddır
6. Vergi ödəyicisinin xalis aktivləri adlanır
7. Vergi ödəyicisinin ailə üzvü

Şaquli istiqamətdə:

1. ilində Azərbaycanda 182 gündən çox yaşayan şəxs rezident sayılır
2. Qeyri-rezidentin daimi vergitutma məqsədləri üçün şəxs sayılır
3. xidmətləri maliyyə xidməti sayılır
4. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı
5. Nəzarət-kassa aparatının çekində göstərilən ödəmə növü
6. Vergi ödəyicisi malların qiymətlərinə əsasən müəyyənləşdirilən dəyərini uçotda əks etdirməyə borcludur.
7. Azərbaycan Respublikasında qeyri-rezidentə məxsus vergitutma məqsədləri üçün şəxs sayılır

Krossvord 10.

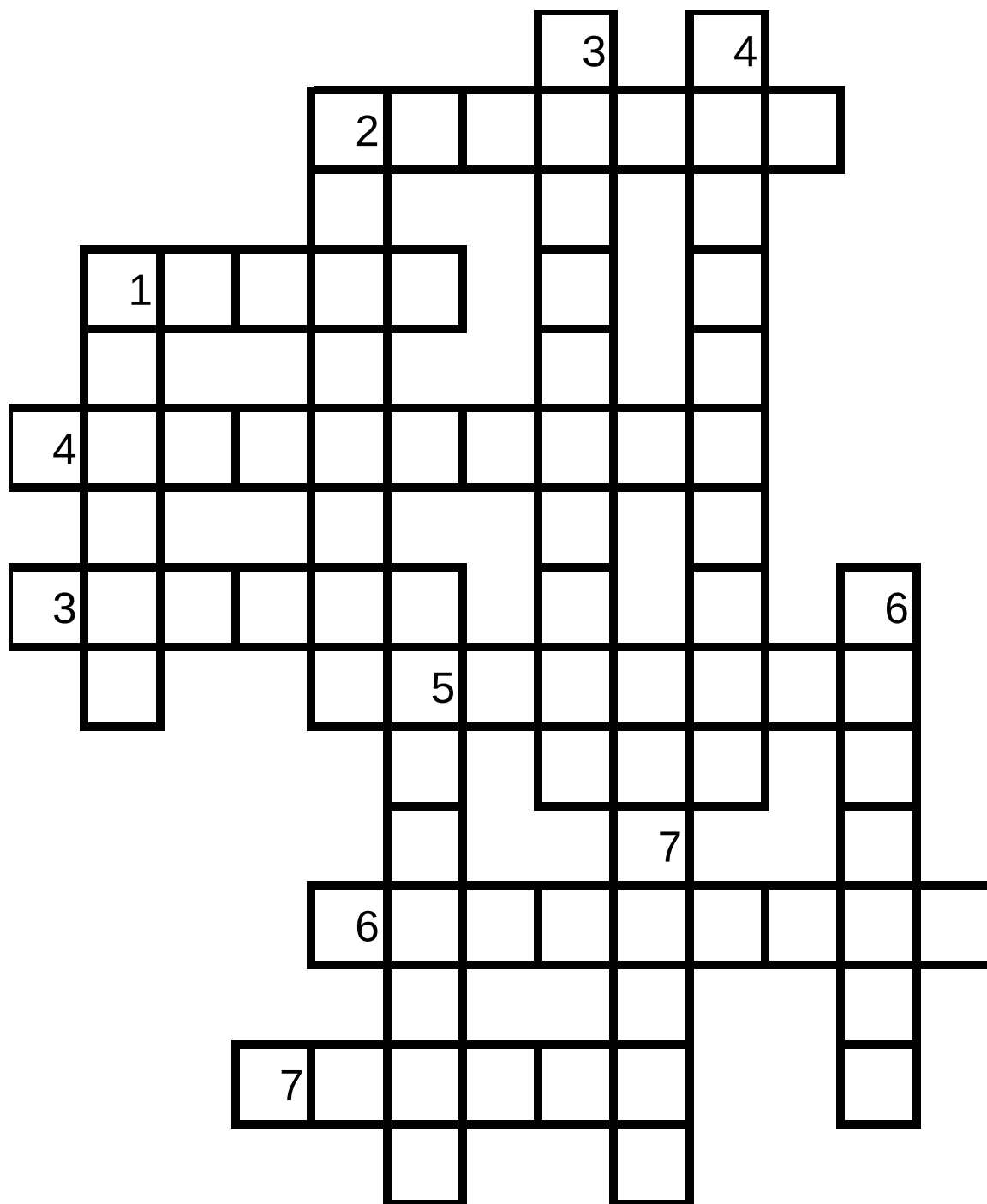
Krossvord 10-nun sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Köməyə ehtiyacı olan fiziki şəxslərə təmənnasız yardım adlanır
2. üçün avadanlıqların idxalı və satışı əlavə dəyər vergisindən azaddır
3. Mallarını komissyon qaydada satışa verən şəxs
4. mühərriki ilə işləyən avtomobillərin idxalı əlavə dəyər vergisindən azaddır
5. Kənd təsərrüfatı məhsulları ilkin formada, heç bir təsirə məruz qalmadan təqdim edildikdə vergilərdən azad olunur
6. Qapalı həcm-fəza quruluşuna malik olan tikinti obyektı
7. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı

Şaquli istiqamətdə:

1. Nəticəsi maddi ifadə kəsb edən fəaliyyət adlanır
2. kağızların tədavülü maliyyə xidməti sayılır
3. Muzdla işləyən şəxs vergitutma məqsədləri üçün sayılır
4. Malların mənşə bazar qiymətinə təsir edən amillərdən biridir
5. Azərbaycan Respublikasında edilmiş beynəlxalq təşkilatların rəsmi istifadəsi üçün mal və xidmətlər əlavə dəyər vergisinə sıfır dərəcə ilə cəlb olunur
6. Mexaniki vasitələri əmlak vergisindən azaddır
7. malların istehsalçıları əlavə dəyər vergisinin ödəyicisi sayılır

Krossvord 11.

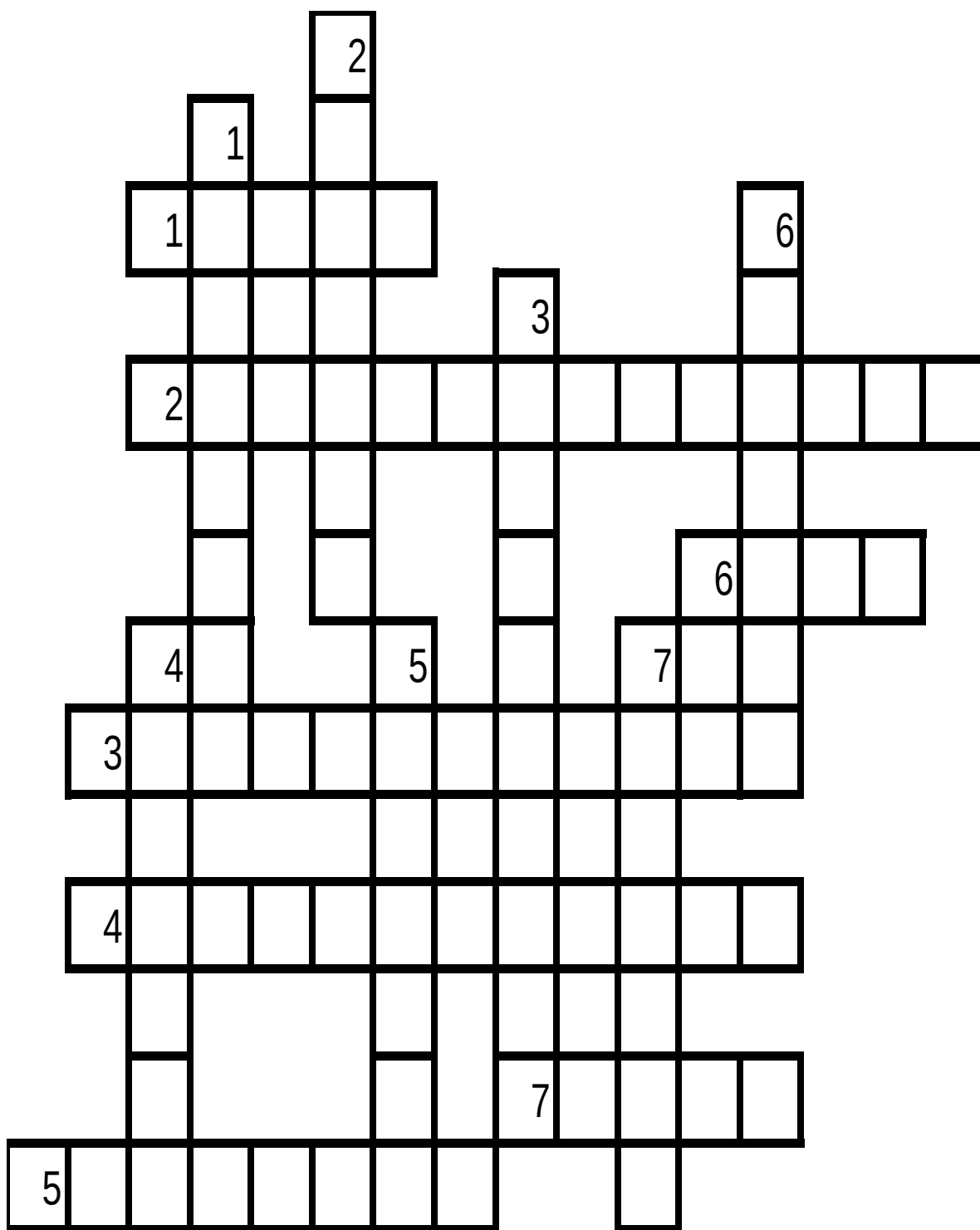
Krossvord 11-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş hallarda vergilər qiyməti nəzərə alınmaqla hesablanır
2. nişanları qeyri-maddi aktiv sayılır
3. Qiymətli kağız
4. Müxtəlif ölkələrdə rezident olan iki və ya daha çox müəssisənin daxil olduğu şirkətlər qrupu
5. Bentonit mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntıdır
6. Yerli özünüidarəetmə orqanı
7. şəklində əmək haqqı ödənilməsi mal təqdim olunması sayılır

Şaquli istiqamətdə:

1. əməliyyatları zamanı vergilər bazar qiyməti ilə hesablanır
2. qiyməti müstəqil şəxslər arasında eyni şərtlər daxilində həyata keçirilən və müqayisə edilə bilən əməliyyatlarda təsbit olunan qiymətdir
3. asılı şəxslər arasında aparılan əməliyyatları zamanı vergilər bazar qiyməti ilə hesablanır
4. müəssisələrinin təyinatı üzrə istifadə etdiyi obyektləri əmlak vergisindən azaddır
5. Vergi fərdi xarakter daşımamalıdır
6. Vergi ödəyicisinə işi açıldıqda verginin ödəmə müddəti uzadılmır
7. müəssisələrinin təyinatı üzrə istifadə etdiyi obyektləri əmlak vergisindən azaddır

Krossvord 12.

Krossvord 12-nin sualları:

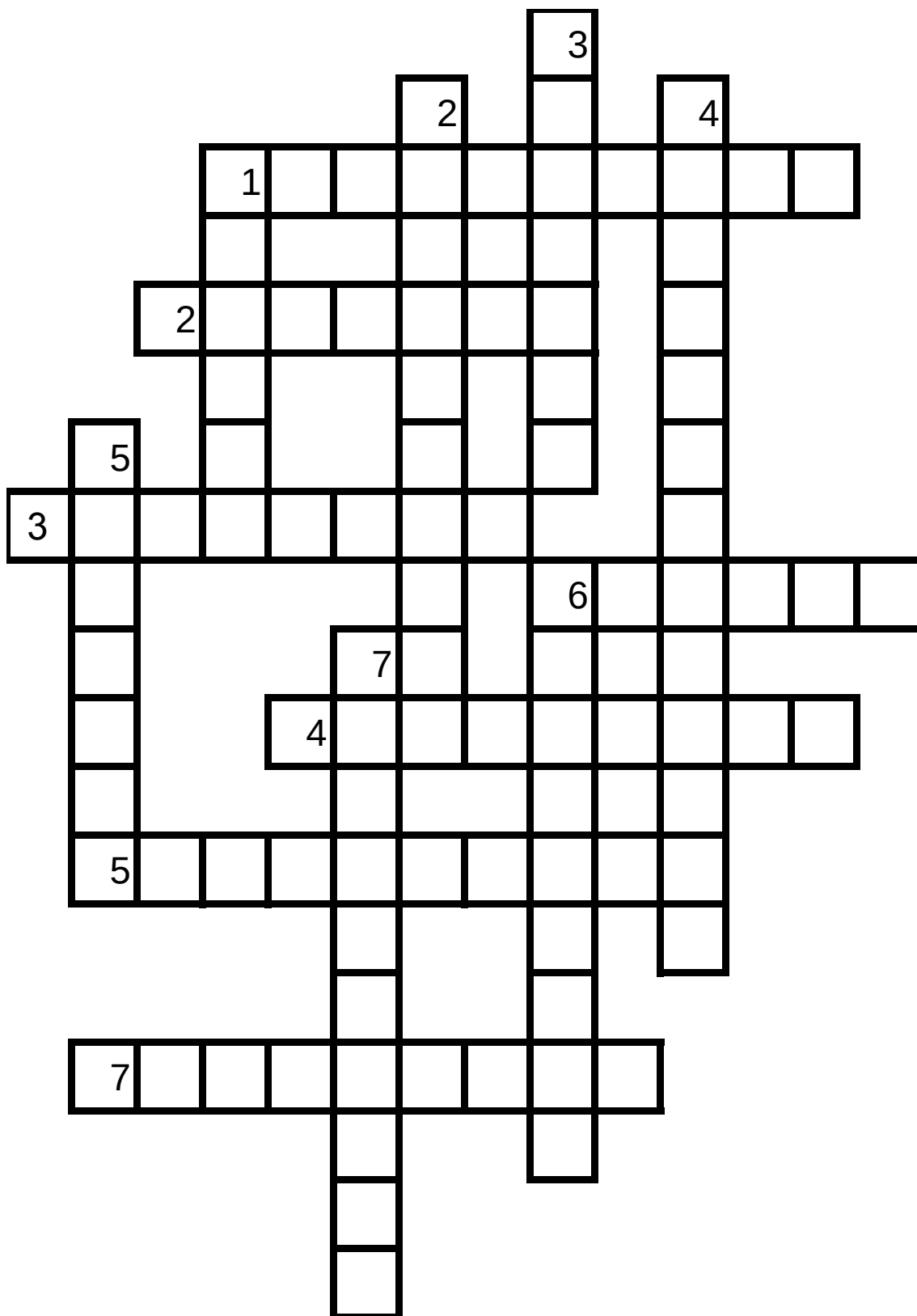
Üfüqi istiqamətdə:

1. qiyməti malın (işin, xidmətin) tələblə təklifin qarşılıqlı təsiri nəticəsində təşəkkül tapan qiyməti deməkdir
2. Müəssisənin əmlakı qalıq dəyərindən artıq qiymətə halda bazar qiyməti tətbiq olunur
3. fərdi qaydada (muzdlu işçi cəlb etmədən) həyata keçirilən sahibkarlıq fəaliyyəti sayılır
4. Yerli əhəmiyyətli tikinti üzrə mədəni vergisi dövlət büdcəsinə ödənilir
5. Mallar, işlər və xidmətlər təqdim edilmədən mənfəət əldə etmək məqsədilə rəsmiləşdirilən əməliyyat əməliyyat sayılır
6. Malın qiyməti bazar qiyməyindən yuxarıdırsa, o bazar qiyməti ilə xərcə aid edilir
7. Xaıcdən alınan hesabına malların idxalı əlavə dəyər vergisinə "0" dərəcə ilə cəlb olunur

Şaquli istiqamətdə:

1. əmlakın aylıq icarə haqqının məbləğinin vergitutma məqsədləri üçün müəyyən edilməsi zərurəti yarandıqda bazar qiyməti tətbiq olunur
2. Əlaqəli məlumat olmadıqda vergilər fəaliyyətlə məşğul olan vergi ödəyicisinin məlumatları əsasında hesablanır

3. fərdi qaydada (muzdlu işçi cəlb etmədən) həyata keçirilən sahibkarlıq fəaliyyəti sayılır
4. Dövlət tərəfindən verilmiş kredit üzrə ödəniş edilməsi hallarında borcalanların borclarının ödənilməsinin nəticəsi kimi əldə edilən gəlirləri vergidən azaddır
5. Aksiz markası malların idxalı, istehsalı, satışı və dövriyyəsinə vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi məqsədilə tətbiq olunur
6. Yardımı alan şəxs onu verən qaşısında mülkiyyət xarakterli daşıyorsa bu xeyriyyəçilik sayılmır
7. Büdcə təşkilatı büdcə vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən, hesablaşma hesabı qeyri-kommersiya təşkilatıdır.

Krossvord 13.

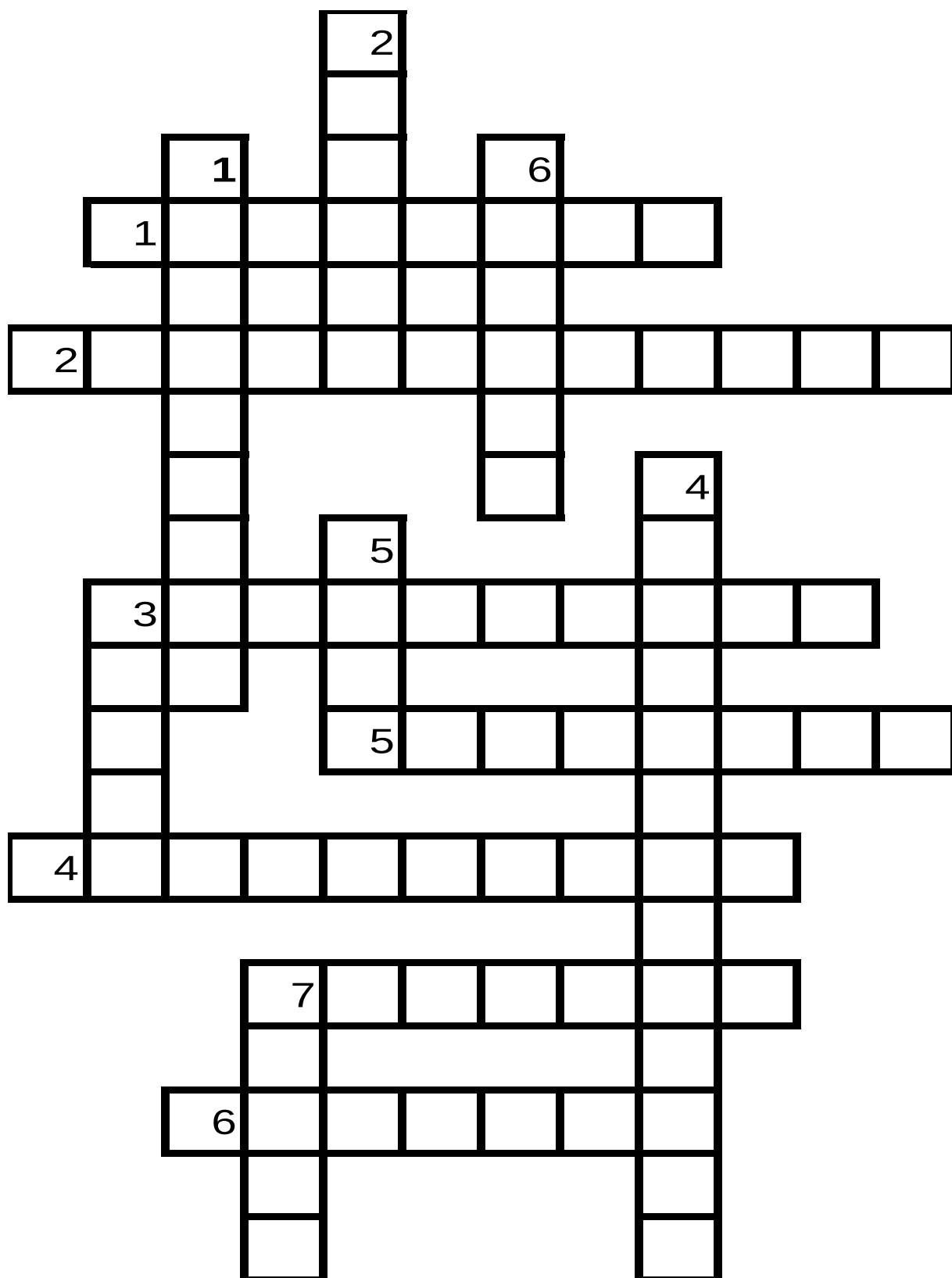
Krossvord 13-ün sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda dəyərin üsulundan istifadə edilə bilər
2. Zəruri hallarda səyyar vergi yoxlamasına cəlb edilə bilər
3. Əmlakı icarəyə götürən şəxs
4. Malların keyfiyyət göstəricilərinin bazar qiymətlərinə təsir edən amillərdən biridir
5. Yeni və ya təkmilləşdirilmiş mal (iş, xidmət), texnoloji proses yaradılmasına istiqamətlənmiş fəaliyyət fəaliyyəti sayılır
6. Aksizli mal
7. üzrə amortizasiya ayırmaları onların hər biri üzrə ayrılıqda hesablanır

Saquli istiqamətdə:

1. Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda satış qiyməti üsulundan istifadə edilə bilər
2. xidmətə çağırışla bağlı işçiyə ödənilən müavinət gəlir vergisindən azaddır
3. Azərbaycanda vergilər hesablanır
4. Faiz gəliri gəlirlərə aid edilir
5. İcarə müqaviləsinin tərəflərindən biri
6. Malların göstəriciləri bazar qiymətlərinə təsir edən amillərdən biridir
7. Muzey amortizasiya olunmur

Krossvord 14.

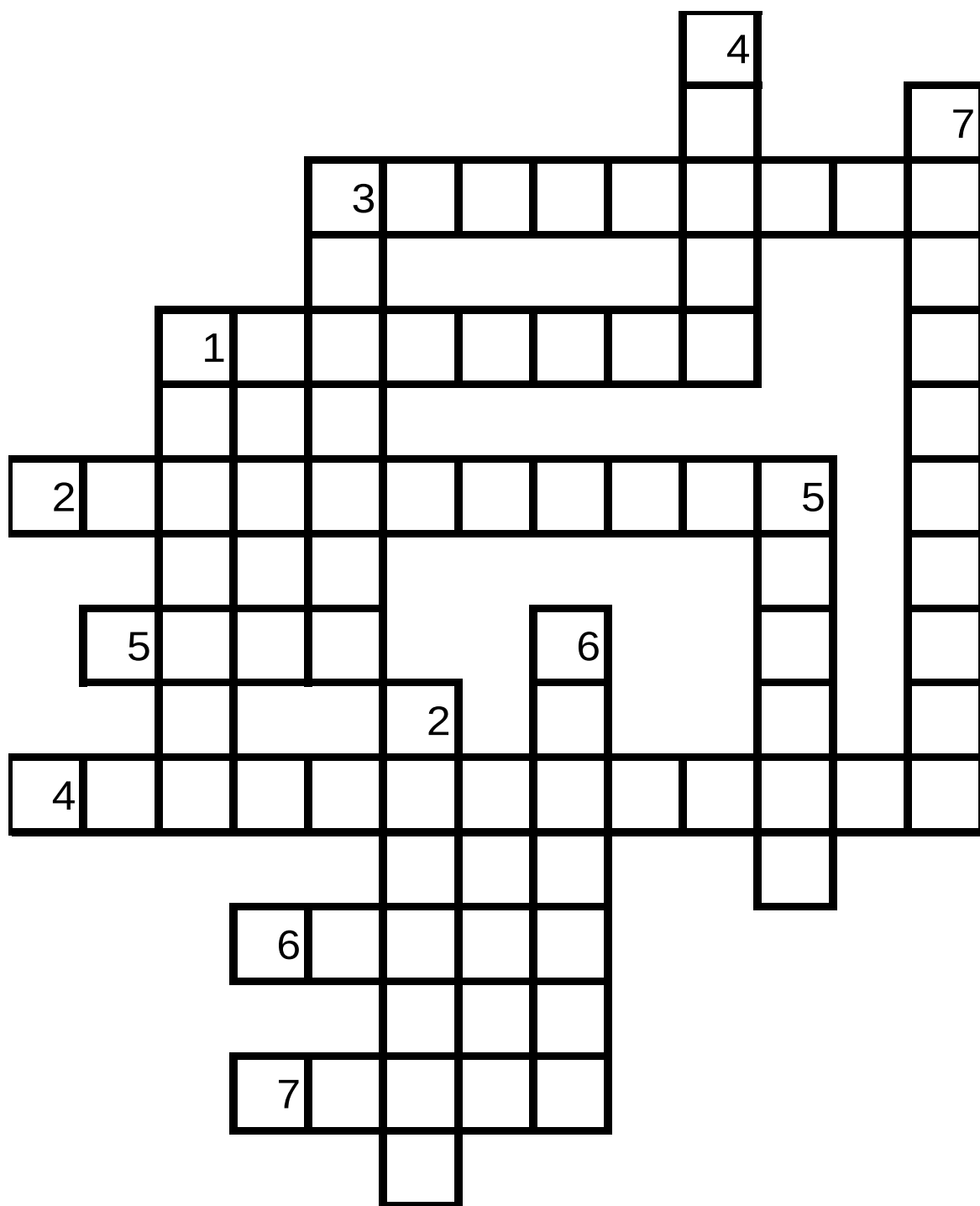
Krossvord 14-ün sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi məqsədilə yaradılan qurum adlanır
2. tədavülü ilə bağlı əməliyyatlar maliyyə xidməti sayılır
3. sahəsində Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətlə bağlı edilən ödəniş Azərbaycan mənbəyindən gəlir sayılır
4. Qeyri-kommersiya təşkilatı əldə etdiyi gəliri nizamnamə məqsədləri üçün istifadə etmədikdə, bu fəaliyyəti sayılır
5. vəsaitləri əmlak sayılır
6. Vergi yoxlamasının forması
7. Əmlakı icarəyə götürən şəxs adlanır

Saquli istiqamətdə:

1. Mallar üzərində hüququnun dəyişdirilməsi mal təqdim olunması sayılır
2. Vergi hesabatı vergi orqanına təqdim edilə bilər
3. İşçilərinin sayı 10 nəfərdən az olan sahibkarlıq subyekti
4. Fiziki şəxs tərəfindən qarşılıqlı asılı olmayan şəxsə təmännasız maddi yardım göstərilməsi fəaliyyəti sayılır
5. təsərrüfatı məhsullarının bazarlarda satışı nəzarət-kassa aparatı tətbiq edilmədən həyata keçirilə bilər
6. Vergi əlaqəli məlumatlar əsasında hesablanarkən eyni malların istehsalı meyarından istifadə edilə bilər
7. Hüquqi şəxs tərəfindən fiziki şəxslərə ödənilən haqqından ödəmə mənbəyində vergi tutulur

Krossvord 15.

Krossvord 15-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. abidələri amortizasiya olunmur
2. Transfer qiyməti müəyyən edilərkən digər şəxslər arasında təqdim edilmə qiyməti barədə məlumat əldə etmək mümkün olmadıqda üsulundan istifadə edilə bilər
3. tələb olunan fəaliyyət növü ilə məşğul olan şəxslər sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi ola bilməzlər
4. Transfer qiymətləri müəyyən edilərkən birja haqqında rəsmi məlumat mənbələrindən istifadə edilə bilər
5. Fiziki şəxslərin təsərrüfatı məhsullarının istehsalından alınan gəlirləri vergidən azaddır
6. amortizasiya olunmayan məhsuldar heyvan sayılır
7. amortizasiya olunmayan əyani vəsait sayılır

Səquli istiqamətdə:

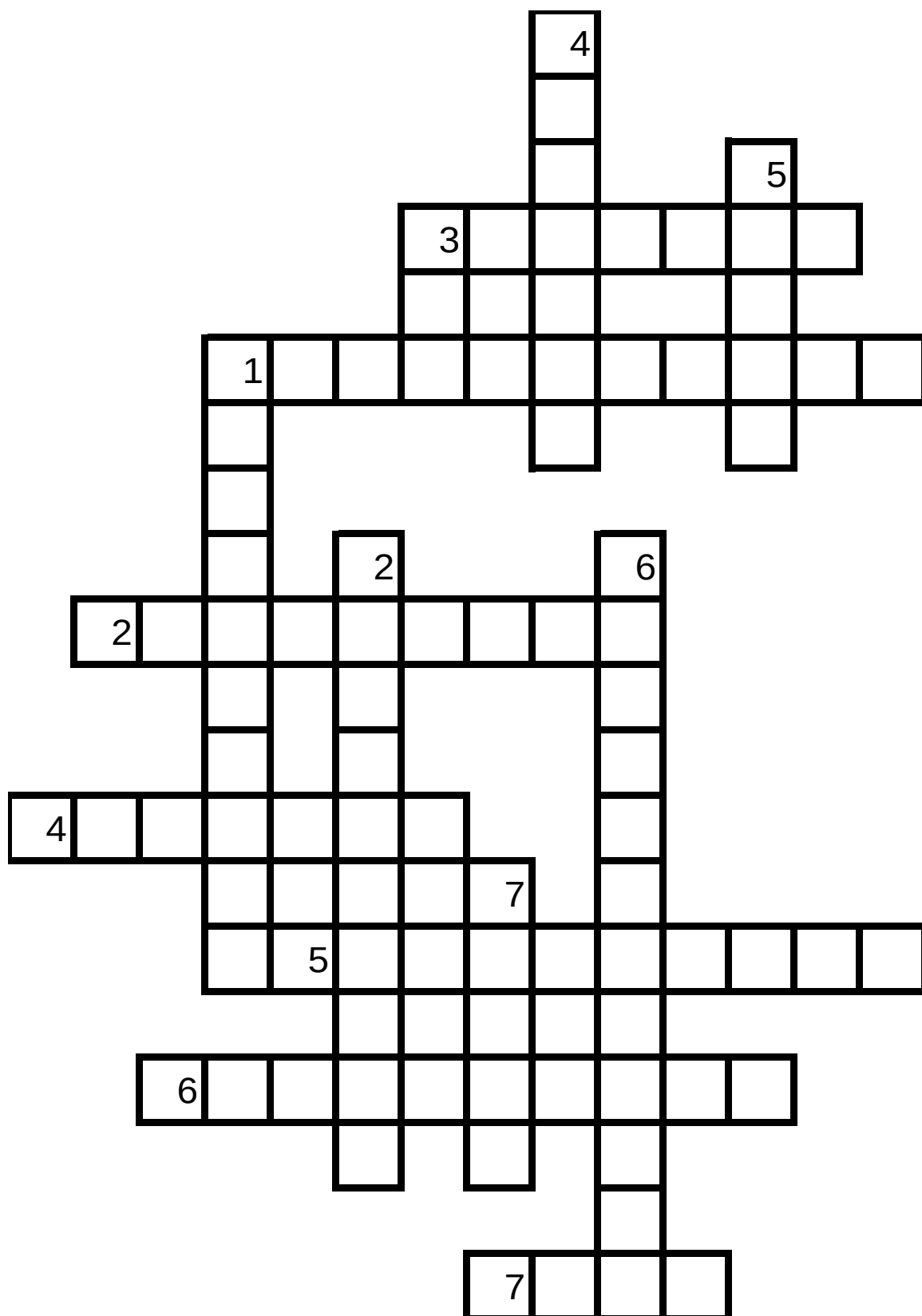
1. Transfer qiymətlərinin tətbiqi nəticəsində yaranmış fərq vergisinin məqsədləri üçün istifadə edilir
2. Transfer qiyməti müəyyən edilərkən digər şəxslər arasında təqdim edilmə qiyməti barədə məlumat əldə etmək mümkün olmadıqda satış qiymətindən istifadə edilə bilər
3. təminatının təqdim edilməsi və qaytarılması maliyyə xidməti sayılır

4. Yararsız hala düşmək təhlükəsi olan siyahıya alınmış məhsulu satıldıqda ən azı 5 gün qabaqdan hərraca çıxarılacaq əmlak barəsində elan dərc etdirilir

5. Aksizli mal

6. Komitentin verdiyi əsasında mallar komisyon qaydada satılır

7. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə vergi ödəyicilərinə maliyyə tətbiq edilir

Krossvord 16.

Krossvord 16-nın sualları:

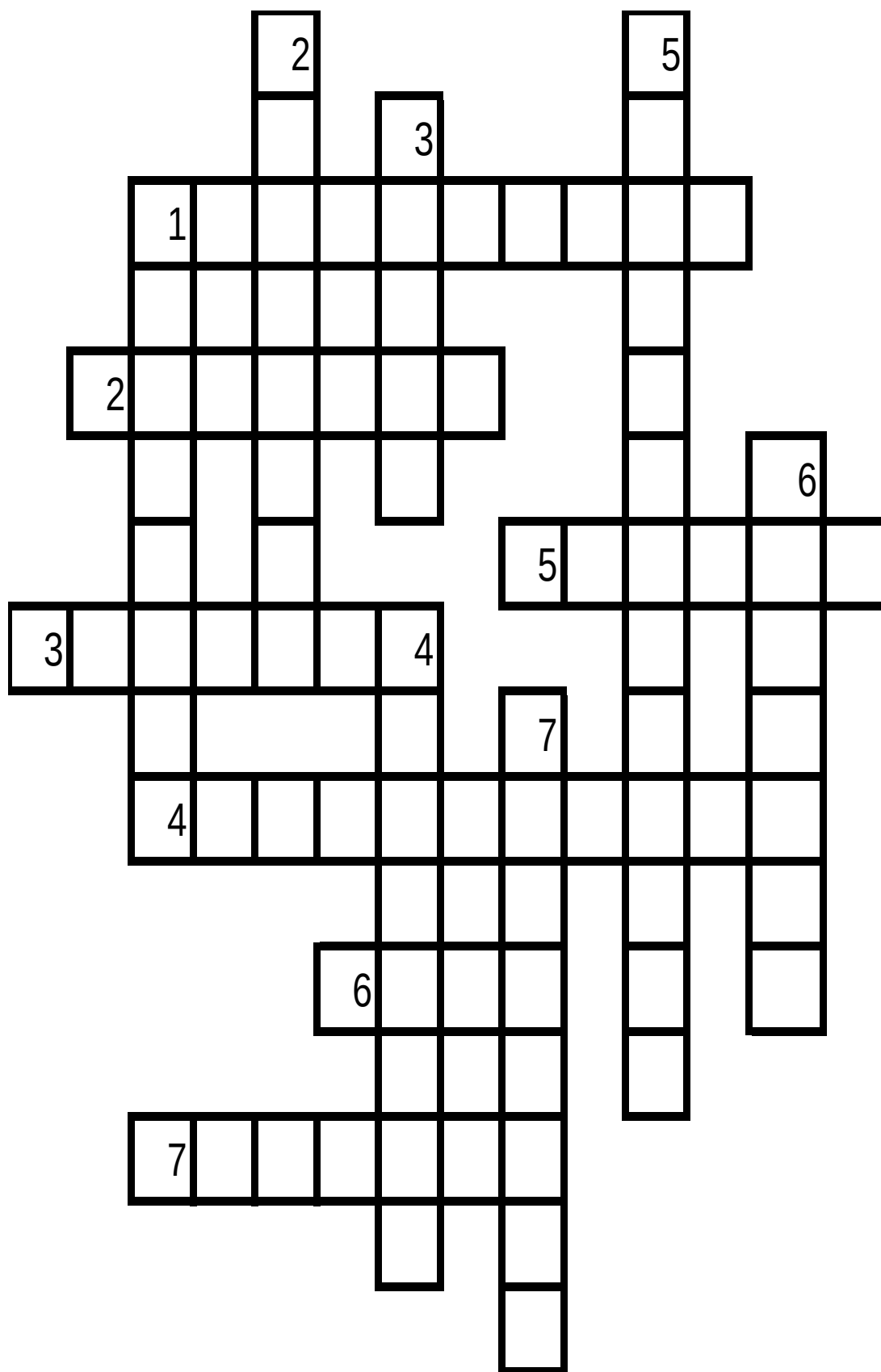
Üfüqi istiqamətdə:

1. Qeyri-rezidentin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəliyi onun Azərbaycan ərazisində fəaliyyətini həyata keçirdiyi yerdir
2. yeri qeyri-rezidentin daimi nümayəndəliyi ilə əhatə olunan yerdir
3. enerjisi vergitutma məqsədləri üçün mal sayılır
4. Dövlət tərəfindən verilmiş kredit üzrə ödəniş edilməsi hallarında borcalanların borclarının ödənilməsinin nəticəsi kimi əldə edilən gəlirlər vergidən azaddır
5. hazırlanmış zərgərlik məmulatları siyahıya alınarkən qablaşdırılır, möhürlənir
6. Tikinti qeyri-rezidentin daimi nümayəndəliyi ilə əhatə olunan yerdir
7. Qapalı həcm-fəza quruluşuna malik olan tikinti obyektı

Şaquli istiqamətdə:

1. Qeyri-rezident müəssisəsinin özünə məxsus malların daimi nümayəndəlik vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyət sayılmır
2. Qeyri-rezidentin daimi nümayəndəliklə bağlı olmayan Azərbaycan mənbəyindən olan gəlirindən ödəmə vergi tutulur

3. İşçilərinin sayı 250 nəfərdən çox olan sahibkarlıq subyekti vergi ödəyicisi sayılır
4. kreditləşməsi ilə bağlı İpoteka fondunun gəliri vergidən azaddır
5. Azərbaycan Respublikasının qəhrəmanlarının muzzdlu işdən gəlirinin 400 manatı vergidən azaddır
6. xeyrinə xalis mənfəətin bölüşdürülməsi dividend sayılır
7. Alınmış ödəmələri üzrə elektron qaimə-faktura verilməsinə yol verilmir

Krossvord 17.

Krossvord 17-nin sualları:

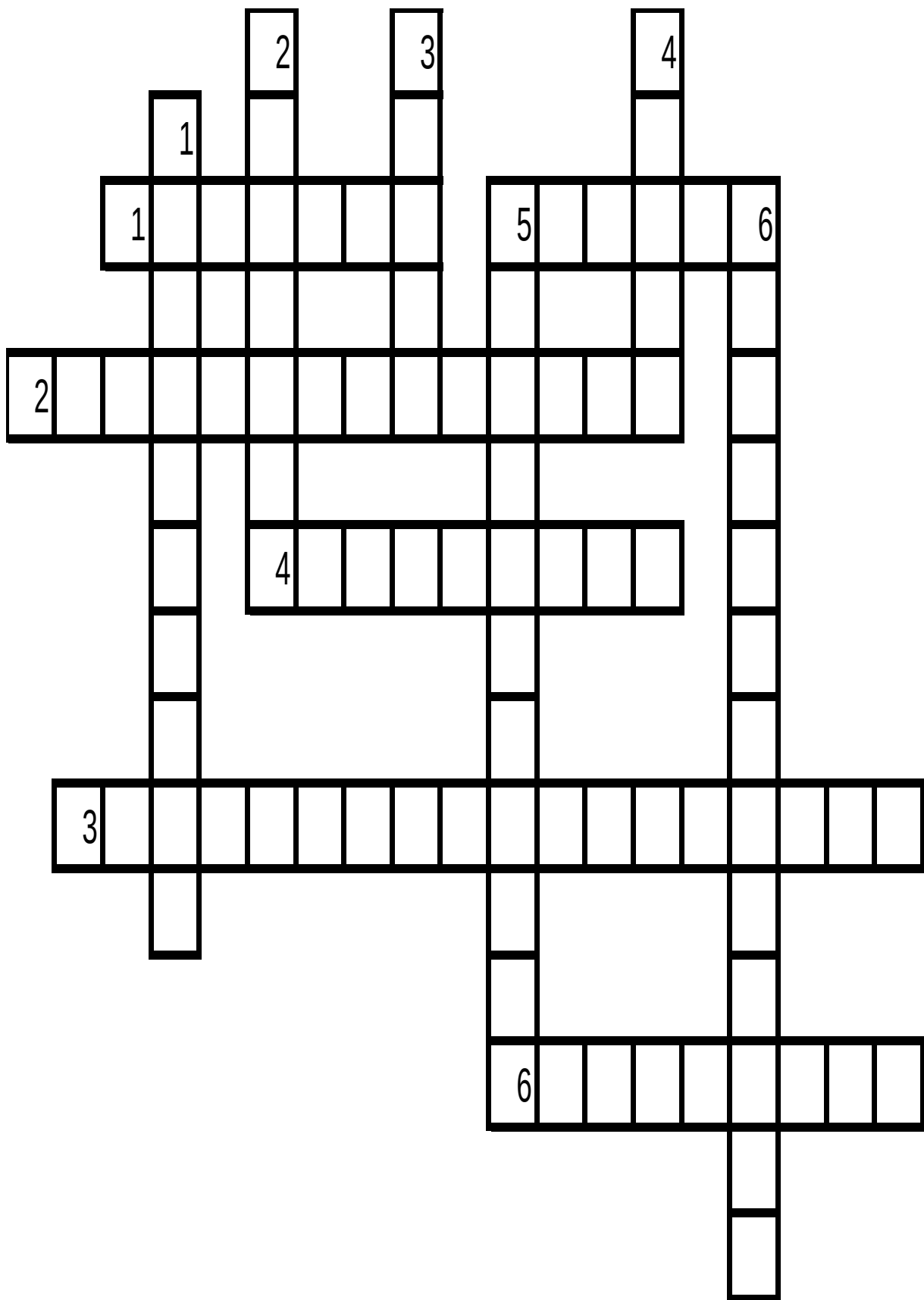
Üfüqi istiqamətdə:

1. Elmi-tədqiqat və təcrübə-konstruktor işləri və onların nəticələrinin tətbiqi əsasında yeni texnoloji proses yaradılmasına və yerinə yetirilməsinə istiqamətlənmiş fəaliyyət fəaliyyəti adlanır
2. İnnovativ təşəbbüsə əsaslanaraq sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyekti adlanır
3. şirkəti mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin birgə fəaliyyətini təşkil edən və bununla bəlli xüsusi şəhadətnamə almış hüquqi şəxsdir
4. təşviqi sənədi sahibkarlıq subyektlərinə verilən və qanunla müəyyən olunmuş xüsusi güzəşt və azadolmalardan istifadəyə əsas verən sənəddir
5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının bazarlarda qaydada satışı nəzarət-kassa aparatı tətbiq edilmədən həyata keçirilə bilər
6. qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə ödənilən müavinətlər vergiyə cəlb olunur
7. Sahibkarlıq fəaliyyəti xarakteri daşıyan vergi ödəyicisinin xərcləri bu cür fəaliyyət çərçivəsində gəlirdən çıxılır.

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicisinin gəlirlərinin formalaşmasında daha çox iştirak edən təsərrüfat subyektinin yerləşdiyi yer maraqlar mərkəzi adlanır

2. Əmək müqaviləsinin digər adı
3. Vergi ödəyicisinin ailə üzvlərinə aiddir
4. Vergi orqanları məhkəmələrə iddia ərizələrinin verilməsi üçün dövlət ödəməkdən azaddırlar
5. Yardımı alan şəxs yardımı göstərən şəxsin qarşısında mülkiyyət xarakterli öhdəlik qəbul edirsə, bu fəaliyyəti sayılmır
6. qazıntılar mədən vergisinin vergitutma obyektidir
7. Vergi öhdəliklərinin düzgün müəyyən edilməməsi nəticəsində vergi ödəyicisinin maliyyə itkilərinə məruz qalmasının mümkünlüyü vergi adlanır

Krossvord 18.

Krossvord 18-in sualları:

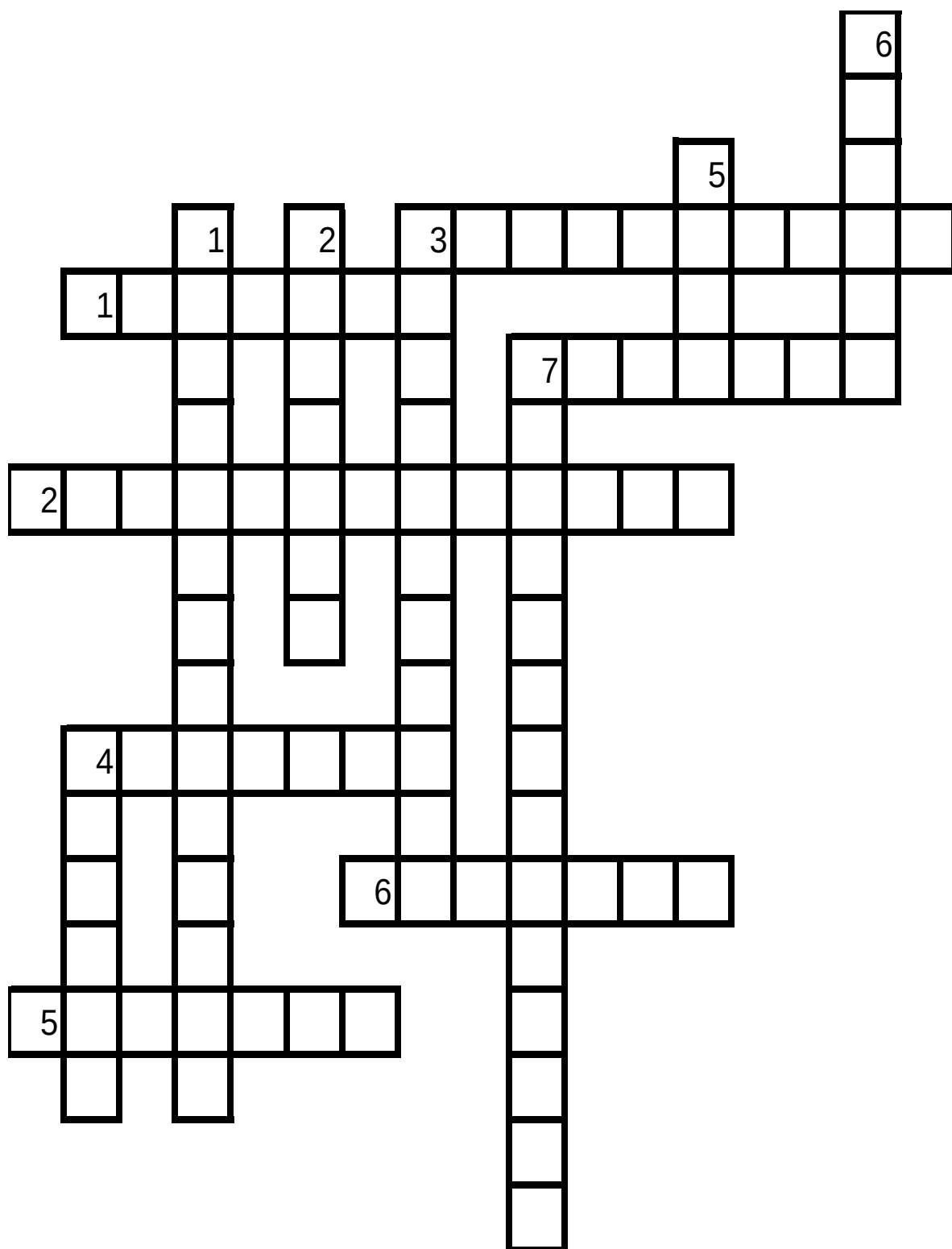
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergilər və onların ödənilməsi qaydasını və şərtlərini tənzimləyən normativ hüquqi aktlar haqqında olaraq yazılı məlumat almaq vergi ödəyicisinin hüququdur
2. Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada vergi istifadə etmək vergi ödəyicisinin hüququdur
3. Artıq ödənilmiş vergilərin tələb etmək vergi ödəyicisinin hüququdur
4. Bank fəaliyyətini həyata keçirən vergi ödəyicisi vergi məqsədləri üçün maliyyə adlanır
5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının bazarlarda qaydada satışı nəzarət-kassa aparatı tətbiq edilmədən həyata keçirilə bilər
6. Qrant müqaviləsi əsasında şəxs resipiyent adlanır

Saquli istiqamətdə:

1. Vergi öhdəliyinin müəyyənləşdirilməsi barədə qərarın qəbul edilməsi məqsədilə vergi orqanlarına ərizə ilə müraciət etmək vergi ödəyicisinin hüququdur
2. Fərdi qaydada (müddətli işçi cəlb etmədən) fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxs sadələşdirilmiş verginin ödəyicisidir
3. qiyməti malın (işin, xidmətin) tələblə təklifin qarşılıqlı təsiri nəticəsində təşəkkül tapan qiyməti deməkdir

4. yarışlarında və müsabiqələrində əldə olunan gəlirin 200 manatadək hissəsi vergidən azaddır
5. Fiziki şəxslərin emalatxanalarının binaları əmlak vergisinə cəlb edilmir
6. Ödəmə qabiliyyətini itirən bankların və sağlamlaşdırma tədbirləri çərçivəsində aktivlərinin təqdim olunması əlavə dəyər vergisindən azaddır

Krossvord 19.

Krossvord 19-un sualları:

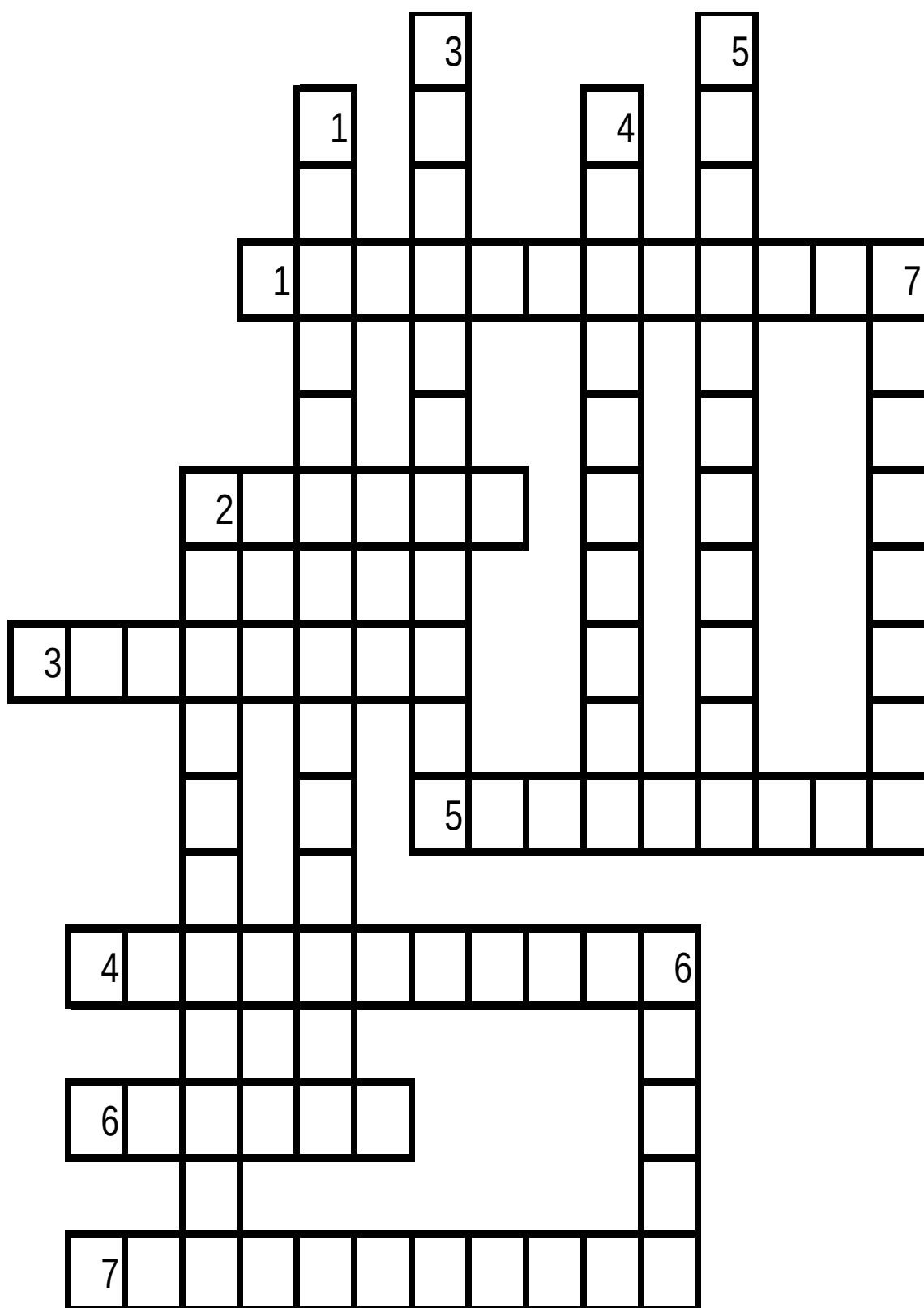
Üfüqi istiqamətdə:

1. Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada gəlirlərinin (xərclərinin) aparmaq vergi ödəyicisinin vəzifəsidir
2. Vergi qanunvericiliyinin aşkar edilmiş aradan qaldırılması vergi ödəyicisinin vəzifəsidir
3. Bir şəxs digər şəxsin əmlakında (nizamnamə kapitalında) iştirak payı azı 20 faizdirsə onlar asılı şəxslər sayılırlar
4. Çıncıl üzrə mədən vergisi dövlət büdcəsinə ödənilir
5. Məhkəmənin qərarı qanuni qüvvəyə mindikdən sonra ilə təmin edilmiş borca faizin hesablanması dayandırılır
6. Aktivlərdən bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra vergi ödəyicisinin xalis aktivlərinin dəyəri adlanır
7. Mal (iş, xidmət) təqdim olunmasından əldə edilən ümumi gəlir adlanır

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi orqanı tərəfindən hesablanmış vergi məbləğinin 105 faizi həcmində pul vəsaitinin bank hesablarında məxaric əməliyyatları üzrə təmin etmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir
2. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş hallarda vergi hesabatına rəyini əlavə etmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir

3. Əsas vəsaitlərin alınmasına və çəkilən xərclərin gəlirdən çıxılmasına yol verilmir.
4. Malların təqdim edilməsi sayılmayan, nəticələri maddi ifadə kəsb edən fəaliyyət xidmət sayılır
5. Vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin fəaliyyətlə məşğul olmaları qanunla qadağan olunmur
6. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı
7. Vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin nəticəsində dəymiş zərərin tam ödənilməsini tələb etmək vergi ödəyicisinin hüququdur

Krossvord 20.

Krossvord 20-nin sualları:

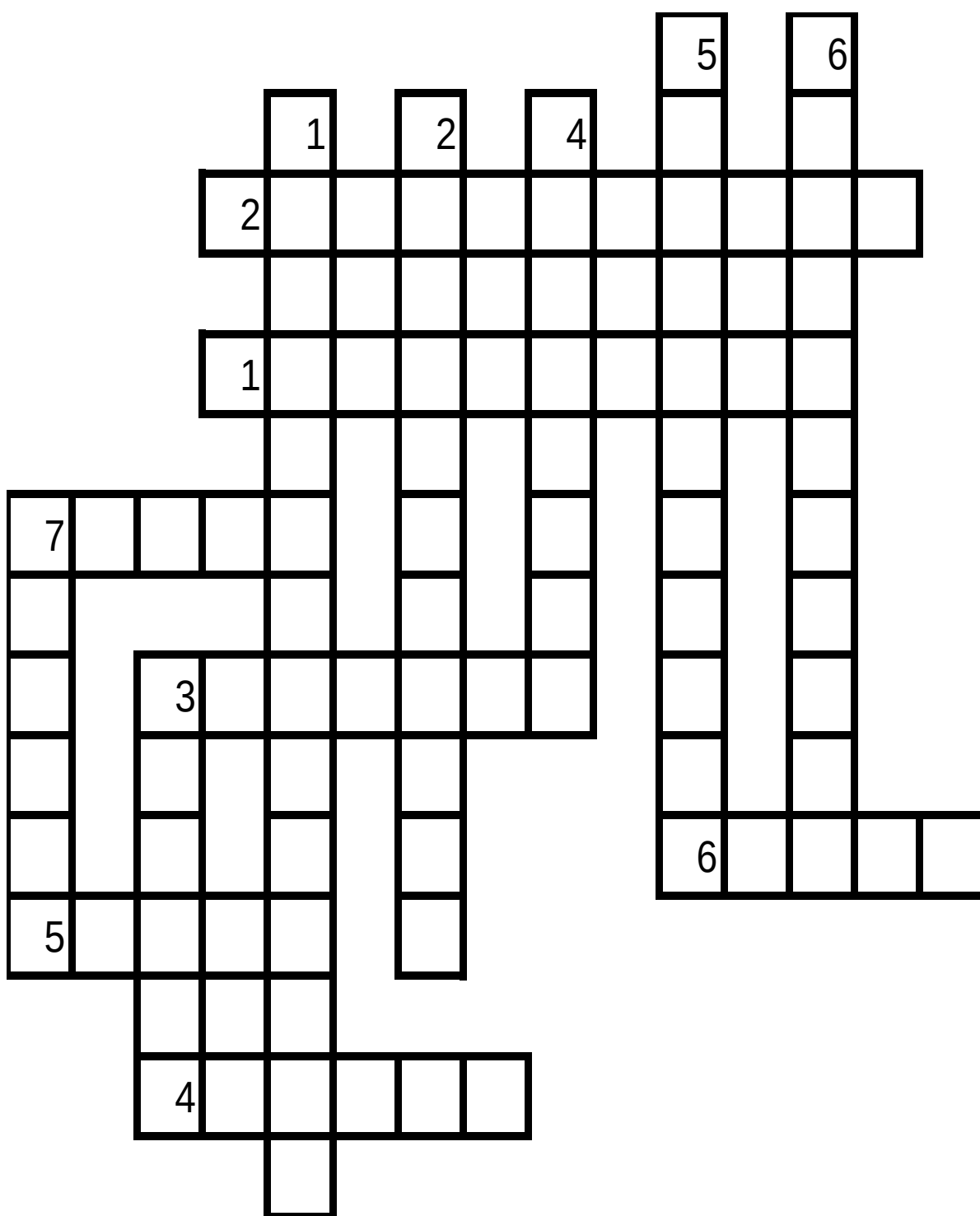
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicisinin nömrəsi haqqında məlumat vergi sirri sayılmır
2. məqsədi üçün laboratoriyalarda istifadə edilən əvadanlıqlar amortizasiya olunmur
3. Vergi yoxlamasına cəlb olunmuş etiraz etmək vergi ödəyicisinin hüququdur
4. alətlərinin hazırlanması ilə bağlı fiziki şəxslərin gəliri vergidən azaddır
5. Səhmdar, payçı
6. Yararlılıq müddəti başa yeyinti məhsullarının hərraca çıxarılması qadağandır
7. Vergi orqanının vəzifəli şəxsi operativ nəzarətə sonra vergi orqanının qərarını vergi ödəyicisinə dərhal təqdim etməlidir

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicisinin vergi tutulan əməliyyatlarının haqqında məlumat vergi sirri sayılmır
2. Malların alış qiymətini müəyyən etmək mümkün olmadığı halda bazar qiyməti tətbiq olunur
3. Hüquqi şəxslərin haqqında məlumat vergi sirri sayılır

4. kimi vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin iştirak etməsinə yol verilmir
5. sahəsi üzrə Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətlə bağlı edilən ödənişlər Azərbaycan mənbəyindən gəlir sayılır
6. Mənfəət vergisi çıxıldıqdan sonra mənfəət xalis mənfəət adlanır
7. Vergitutmanın ümumi Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilir

Krossvord 21.

Krossvord 21-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

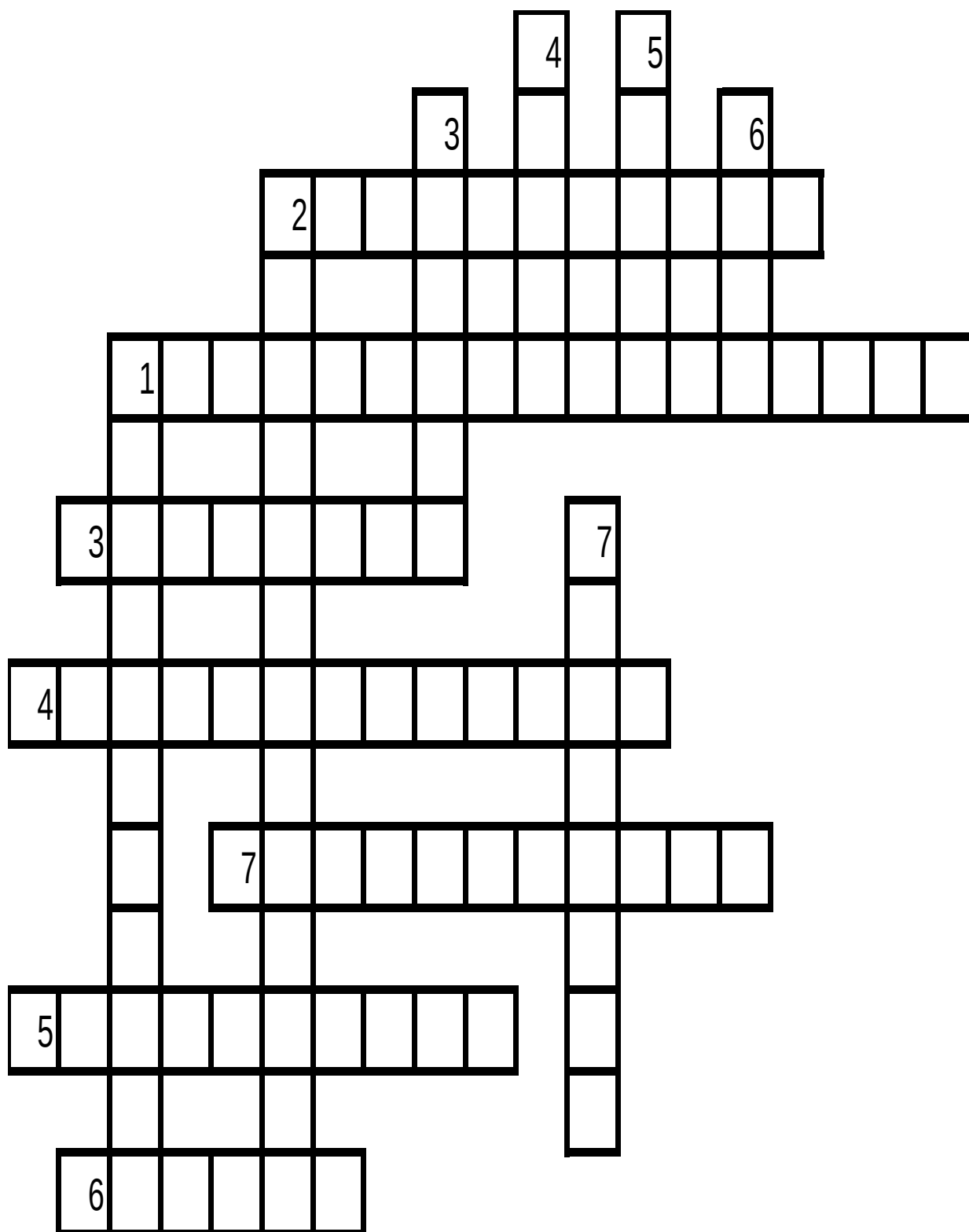
1. Vergi orqanları vergilərin tam və vaxtında yığılmasını təmin etmək məqsədi ilə vergi həyata keçirirlər.
2. Vergi ödəyicisinin uçota alınmasını təsdiq edən sənəd
3. Ticarət markasına istifadə hüquqlarının verilməsinə görə mükafat şəklində alınan ödəniş sayılır
4. vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında beynəlxalq müqavilələrdə vergilərin aşağı dərəcəsi nəzərdə tutulduğu halda, ödəmə mənbəyində artıq tutulmuş vergi məbləği geri qaytarılır
5. Bədi sahəsində fiziki şəxsin gəliri vergidən azaddır
6. Malların gəlməsi əlavə dəyər vergisinin vergitutma obyektidir
7. Asizə cəlb olunan spirtli içki

Şaquli istiqamətdə:

1. Yerli vergilərin hesablanmasına, tam və vaxtında ödənilməsinə nəzarət vergi xidməti orqanları tərəfindən həyata keçirilir
2. Fərdi sahibkarlar yer üzrə vergi orqanlarında uçota alınır
3. Vergi ödəyicisinin ödəyici olması barədə məlumat kommersiya sirri sayılmır
4. Vergi vergitutmanın elementi sayılır
5. aparıcılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslər sadələşdirilmiş vergini aylıq sabit məbləğ şəklində ödəyirlər

6. Dövlət orqanlarının rəhbər işçilərinə səlahiyyətlərinin icrası ilə bağlı xərclərinin ödənilməsi üçün verilən pul təminatı vergidən azaddır

7. İstifadə müddəti bir ildən və dəyəri 500 manatdan çox olan amortizasiya edilən maddi aktiv əsas sayılır

Krossvord 22.

Krossvord 22-nin sualları:

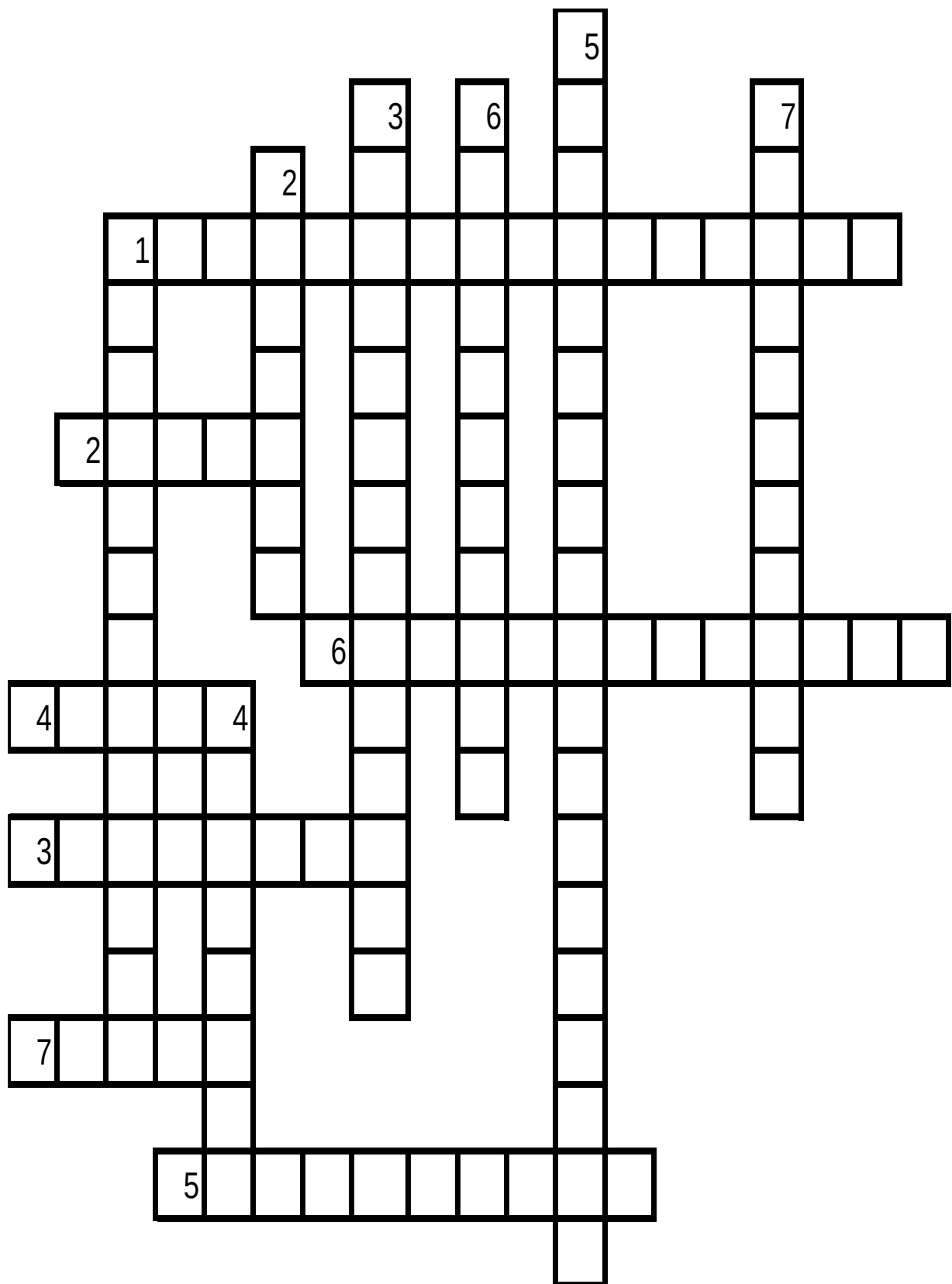
Üfüqi istiqamətdə:

1. Təbii inhisar subyektləri qaydada vergi uçotuna alınır
2. İnvestisiya fəaliyyətini həyata keçirən vergi ödəyicilərinə verilən və xüsusi vergi güzəştlərinin əldə edilməsinə əsas verən sənəd təşviqi sənədi adlanır
3. Xüsusi məktəblərin şagirdləri və evlərində olan uşaqlar vergi ödəyicisinin himayəsində olan şəxslərə aid edilmir
4. Malın (işin, xidmətin) bazar qiyməti müəyyənləşdirilərkən birja haqqında rəsmi məlumat mənbələrindən istifadə edilə bilər
5. Eyni vaxtda yol verilən bir neçə pozuntuya görə maliyyə bir dəfə tətbiq olunur
6. Nəzarət-kassa aparatının çeklərində aparatın rejimi nişanı (əlaməti) göstərilir
7. Şəxsin müstəqil surətdə mal (iş, xidmət) təqdim edilməsindən əsas məqsədi mənfəət (gəlir) götürülməsi olan fəaliyyəti fəaliyyəti sayılır

Şaquli istiqamətdə:

1. Maliyyə institutları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin tələblərinə əməl edilməsi işinə nəzarət tədbirləri vergi adlanır

2. Xarici dövlətin rezidentinin Azərbaycanda daimi nümayəndəlik yaratmayan bölmələrinin uçota alınması barədə verilən ərizəyə sənədi əlavə edilir
3. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı
4. Mallar (işlər, xidmətlər) qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada faktiki qiyməti ilə uçota alınır
5. Malın (işin, xidmətin) bazar qiyməti müəyyənləşdirilərkən bazar qiymətləri və birja kotirovkaları haqqında məlumat mənbələrindən istifadə edilə bilər
6. Vergi agentinin vergi ödəyicisi ilə hüquqları vardır
7. Səyyar vergi yoxlaması vergi orqanının əsasən həyata keçirilir

Krossvord 23.

Krossvord 23-ün sualları:

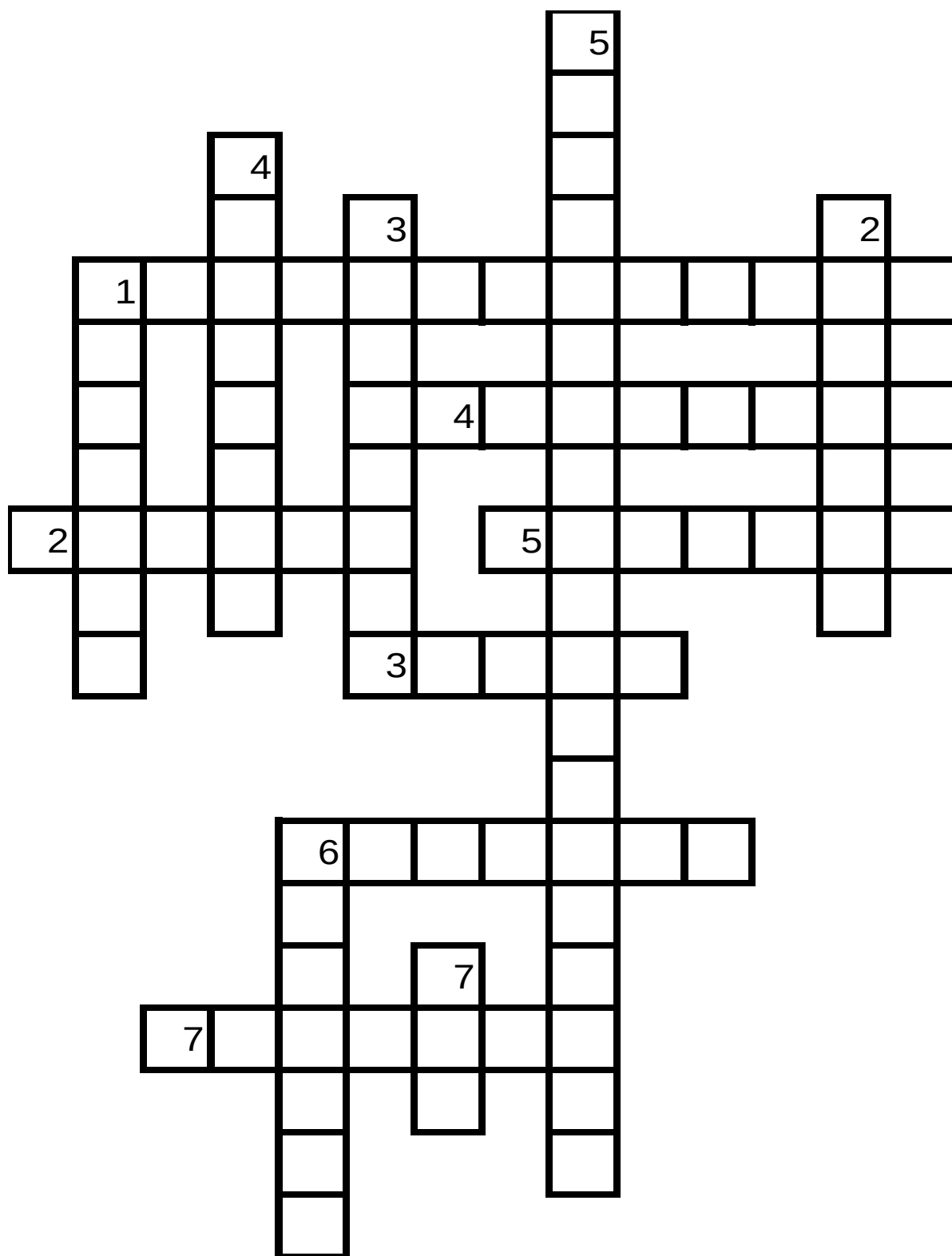
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi bəyannaməsinin vergi orqanına təqdim edildiyi vaxtdan 30 iş günü başa çatdıqdan sonra həmin bəyannamə üzrə göndərilmiş bildirişlə bağlı verilmiş bəyannamənin kameral vergi yoxlaması keçirilə bilməz
2. Vergi ödəyicisi olan fiziki şəxsin fəaliyyətinə verildikdə, o uçotdan çıxarılır
3. Təcrübə məqsədilə laboratoriyalarda istifadə edilən amortizasiya olunmur
4. Fiziki şəxslərin vergisi dövlət büdcəsinə ödənilir
5. Qiymətli kağızların və ya digər qiymətlilərin üzrə xidmətlər maliyyə xidmətlərinə aid deyildir
6. Avtomobil nəqliyyatı ilə daşınmasını həyata keçirən şəxslər sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi sayılır
7. özünüidarəetmə orqanlarının sahibkarlıq fəaliyyətindən olmayan gəlirləri vergidən azaddır

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi uçotuna alınma haqqında ərizədəki məlumatlar üzrə baş vermiş haqqında vaxtında məlumat verilmədikdə vergi ödəyicisinə 40 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir
2. Kərpic-.... gilləri mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntıdır

3. Yerli vergi ödəyicilərinin uçotu vergi xidməti orqanı tərəfindən aparılır
4. qaydasında xaricə ezamiyyətə göndərilən diplomatik xidmət əməkdaşlarının xarici ölkədə aldığı əməkhaqqı gəlir vergisindən azaddır
5. Vergi ödəyicisinin vergi hesablamalarının tam və ya qismən yerinə yetirməsinə mənfi təsirlərin azaldılması vergi risklərinin adlanır
6. Xronometraj metodu ilə sonuncu nəticələri vergilərin hesablanması üçün əsas götürülə bilər
7. Vergi münasibətlərində öz vasitəsi ilə iştirak etmək vergi ödəyicisinin hüququdur

Krossvord 24.

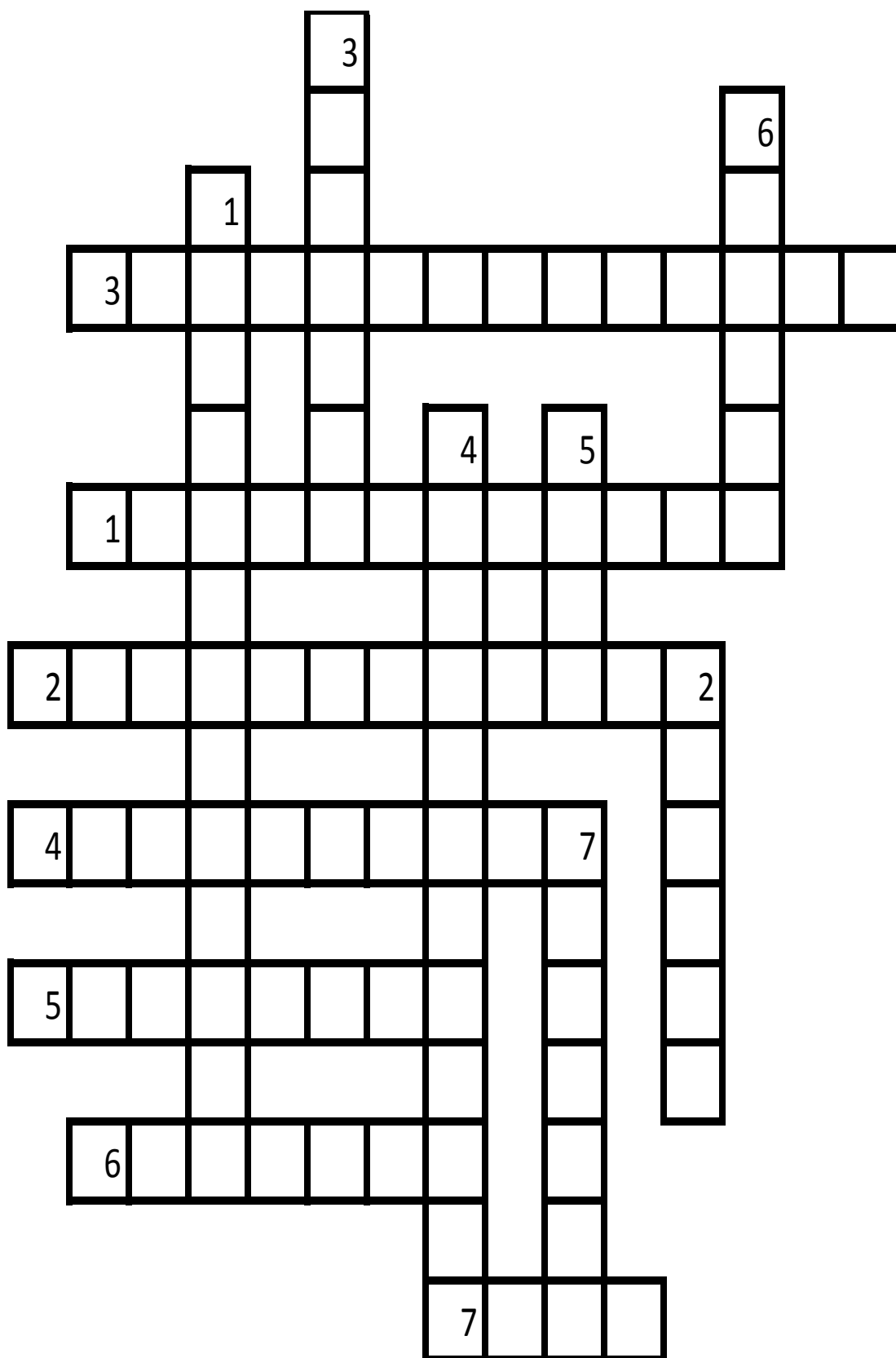
Krossvord 24-ün sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Səyyar vergi yoxlamasının növü
2. Vergi yoxlamasının növü
3. nəzarət-kassa aparatından istifadə qanun pozuntusu sayılır
4. qiymətlərinin tətbiqi nəticəsində yaranmış fərq mənfəət (gəlir) vergisinin məqsədləri üçün istifadə edilir
5. sular mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntıdır
6. müəssisələrinin yalnız bu sahənin təyinatı üzrə istifadə etdiyi obyektlərinin əmlakı əmlak vergisindən azaddır
7. Çıxıl üzrə mədən vergisi dövlət büdcəsinə ödənilir

Səquli istiqamətdə:

1. Səyyar vergi yoxlamasının növü
2. Vergi yoxlamasının növü
3. Heç bir kəs vergi qanunvericiliyinin pozuntusu olan eyni hərəkətə (hərəkətsizliyə) görə məsuliyyətə cəlb oluna bilməz
4. vəsaitləri vergi ödəyicisinin əmlakı sayılır
5. Səyyar vergi yoxlaması zamanı vergi ödəyicisinin əmlakının aparmaq vergi orqanının hüququdur
6. Müəssisənin səhmini əldə etmiş şəxs adlanır
7. neft mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntıdır

Krossvord 25.

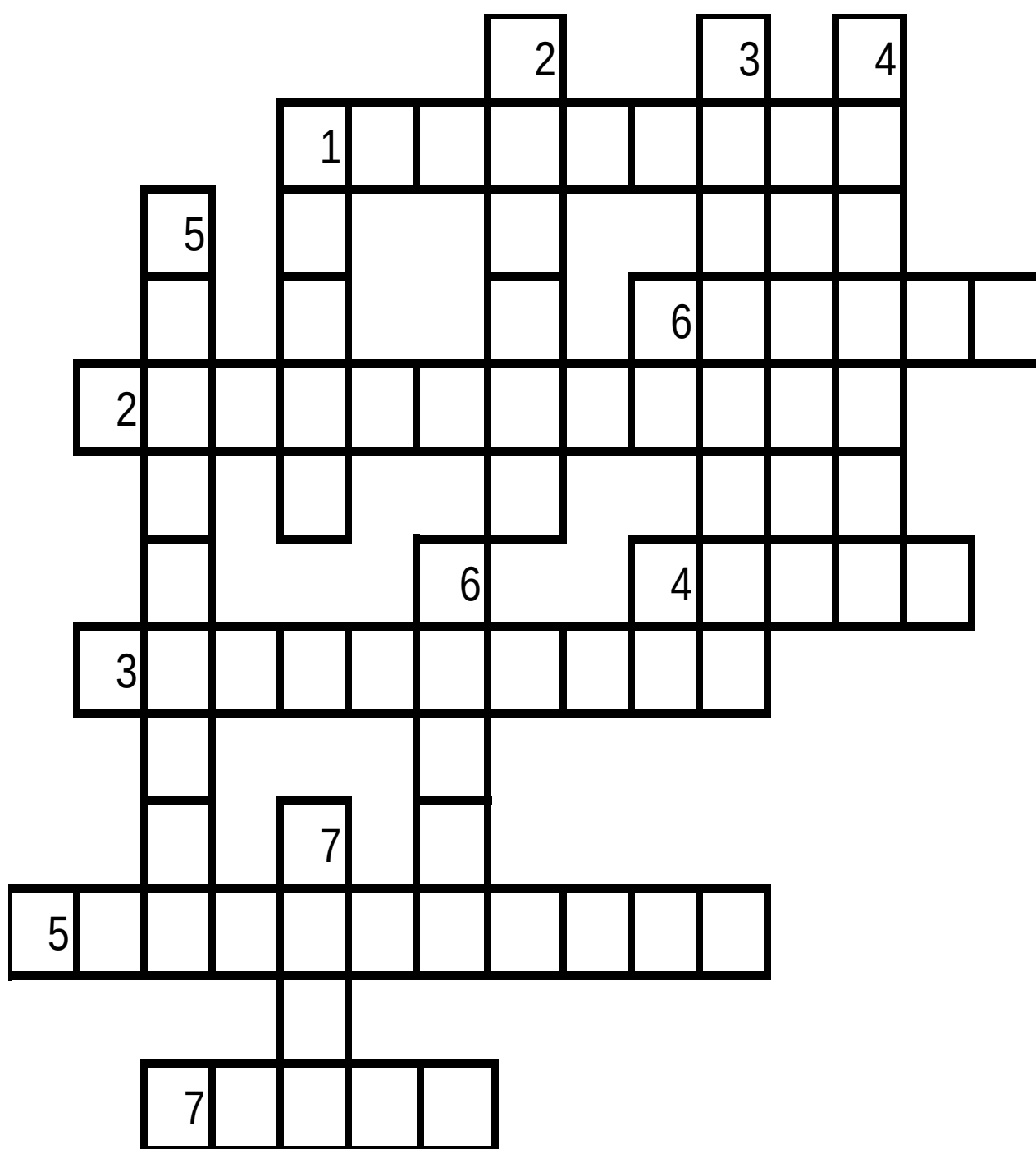
Krossvord 25-in sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi yoxlaması zamanı vergi ödəyicisi tərəfindən bilərəkdən hesabat sənədlərinin aşkar edildikdə vergi orqanının qərarına əsasən inventarizasiya keçirilə bilər
2. Səyyar vergi yoxlaması aparılan vergi ödəyicisinin rəhbəri müvəqqəti olaraq əmək qabiliyyətini itirdikdə, yoxlama 9 aydan çox olmayan müddətə
3. Mənbəyi bəlli olan məlumat əsasında vergi ödəyicisinin gəlirlərinin və ya vergitutma obyektinin əlamətləri müəyyən edildikdə, növbədənkənar vergi yoxlaması keçirilə bilər
4. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada sirlərinin qorunmasını tələb etmək vergi ödəyicisinin hüququdur
5. Fiziki şəxslərin vergi uçotuna alınması elektron və (və ya) kağız aparılır
6. İnvestisiya sənədini almış fərdi sahibkarın gəlirinin 50 faizi həmin sənədi aldığı tarixdən 7 il müddətinə gəlir vergisindən azaddır
7. Göndərilmiş malların (görülmüş işlərin, göstərilmiş xidmətlərin) həcmi bazar qiyməti müəyyən edilərkən əsas kimi qəbul edilir

Şaquli istiqamətdə:

1. Səyyar vergi yoxlaması zamanı aksiz markaları ilə markalanmalı olan, ancaq mallar aşkar edildikdə, vergi orqanının qərarına əsasən inventarizasiya keçirilə bilər
2. Vergi ödəyicisi vergi ödəyicisi olduğu halda, növbədənəknar vergi yoxlaması keçirilə bilər
3. qazıntılar mədən vergisinin vergitutma obyektidir
4. Əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin həmin əsas vəsaitlərə hesablanmış məbləği qədər azaldılan dəyəri əmlakın qalıq dəyəri adlanır
5. əməliyyatına məruz qalan heyvan və quş ətinə əlavə əyər vergisindən azadolunma tətbiq olunmur
6. Malların alıcılarına onların tələbinə əsasən nəzarət-kassa aparatının çeki ilə qaimə-faktura və ya elektron qaimə-faktura təqdim etmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir
7. Verginin əlaqəli məlumatlara əsasən müəyyənləşdirilməsi üçün xüsusi meyarlar nəzərə alınmaqla fəaliyyətlə məşğul olan vergi ödəyicisinin məlumatlarından istifadə edilir

Krossvord 26.

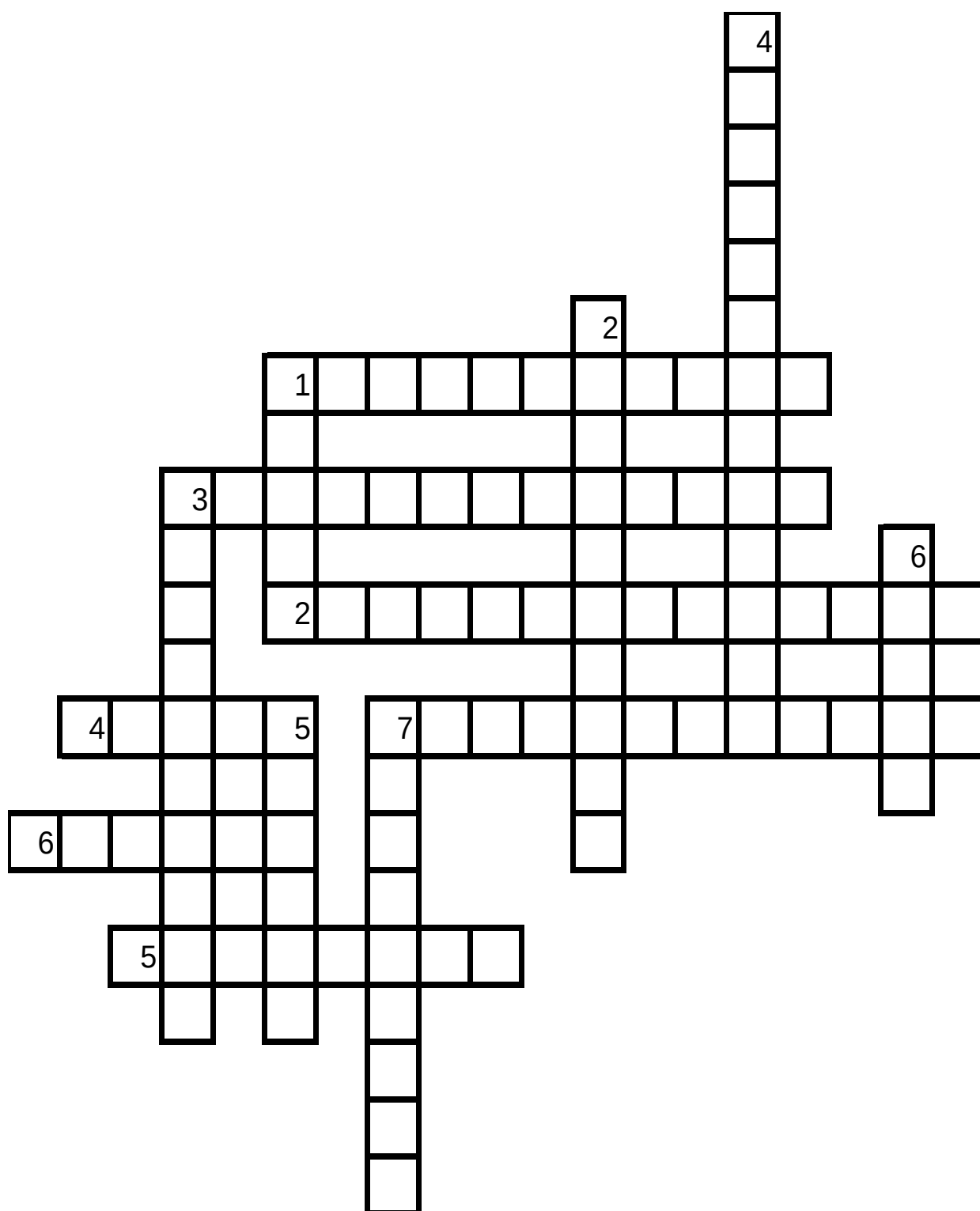
Krossvord 26-nın sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Səyyar vergi yoxlaması zamanı sənədlərin vergi ödəyicisi tərəfindən təsdiq olunmuş götürülür
2. Səyyar vergi yoxlaması zamanı nümunə kimi əşyalar malların təqdim olunmasından əldə edilən gəlirin həmin malların keyfiyyət göstəricilərinə yoxlanılması üçün götürülür
3. Vergi ödəyicisi tərəfindən nağd pul hesablaşma qaydalarının pozulması hallarına eyni vaxtda yol verildikdə, buna bir hal kimi baxılır və maliyyə bir dəfə tətbiq edilir
4. Vergilər və vergi ödəyiciləri arasında mövcud olan digər xüsusiyyətlər əsas götürülməklə müəyyən edilə bilməz və diskriminasiya xarakteri daşıya bilməz.
5. Maliyyə institutlarında Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin müvafiq tələblərinə əməl edilməsi işinə nəzarət tədbirləri vergi adlanır
6. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, habelə əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs vergitutma məqsədləri üçün şəxs sayılır
7. Mənfəət vergisi çıxıldıqdan sonra qalan mənfəət mənfəət adlanır

Şaquli istiqamətdə:

1. Səyyar vergi yoxlaması zamanı nümunə kimi əşyalar vergi qanunvericiliyinin pozulmasının edilməsi məqsədilə götürülür
2. Vergi orqanının vergi ödəyicisinə göndərdiyi hər hansı vergi orqanının rəhbəri tərəfindən imzalanmalı və möhürlə təsdiq edilməlidir
3. Proqram üzərində müəllif hüququndan istifadəyə görə edilən ödənişlər royalti adlanır
4. Yerli əhəmiyyətli materialları üzrə mədən vergisi dövlət büdcəsinə ödənilir
5. nümunə kimi götürülməsinə səyyar vergi yoxlaması və operativ vergi nəzarəti keçirildikdə yol verilir
6. daşları mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntıdır
7. Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda xidmətlərinin göstərilməsi əlavə dəyər vergisinə cəlb olunmur

Krossvord 27.

Krossvord 27-nin sualları:

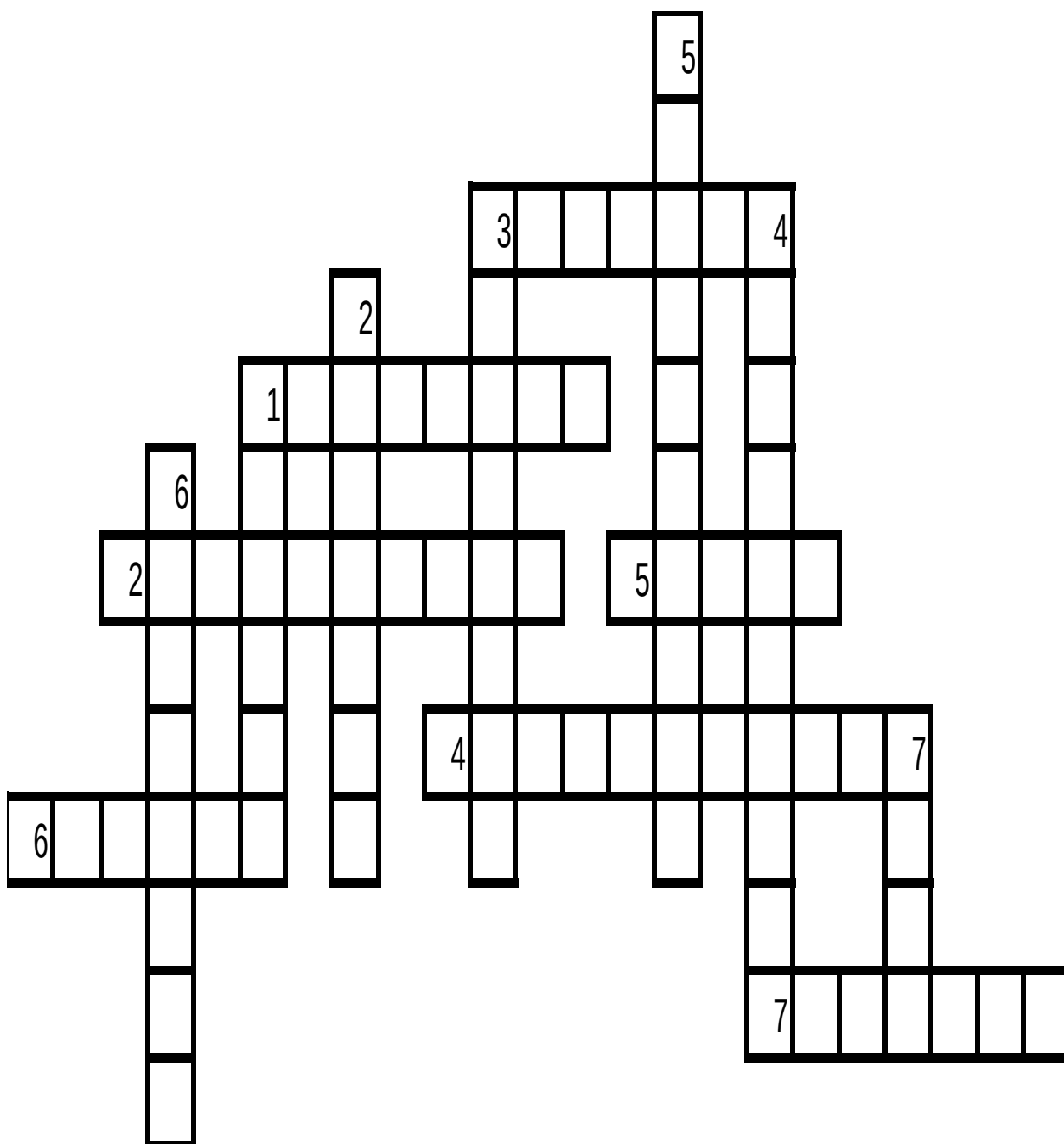
Üfüqi istiqamətdə:

1. metodu ilə müşahidə operativ vergi nəzarəti növüdür
2. Vergi ödəyicilərinin qanuni fəaliyyətini vergilərin müəyyən edilməsinə yol verilmir
3. İddia müddəti keçmiş kreditör borcu gəlir sayılır
4. Faydalı qazıntı çıxaran şəxslər vergisinin ödəyicisidir
5. Vergi orqanları vergi qorunması qaydalarına riayət etməyə borcludur
6. Vergi stimulunun növü
7. Saxsı məmulatlarının ilə məşğul olan fiziki şəxsin bu sahədən əldə etdiyi gəliri vergidən azaddır

Şaquli istiqamətdə:

1. Verginin ödənilməsi vergi öhdəliyinə verilməsi hallarından biridir
2. Hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsə iştirak etmək üçün göstərilən yardım xeyriyyəçilik fəaliyyəti sayılmır
3. Vergi ödəyicisindən götürülməsi protokolla rəsmiləşirilir
4. ayrılmaqla təhsil almağa göndərilmiş tələbələrə təşkilatların hesabına ödənilən təqaüd məbləğləri gəlir vergisindən azaddır

5. Qarşılıqlı hesablaşmalar şəklində aparıldıqda, aktivlərin təqdim edildiyi vaxt əlavə dəyər vergisi tutulan əməliyyatın aparıldığı vaxt sayılır
6. məmullatlarının hazırlanması ilə məşğul olan fiziki şəxsin bu sahədə istifadə etdiyi daşınmaz əmlakı vergidən azaddır
7. Azərbaycanda qeydiyyatdan keçmiş təşkilatlar tərəfindən yardım kimi gətirilən mallar əlavə dəyər vergisindən azaddır

Krossvord 28.

Krossvord 28-in sualları:

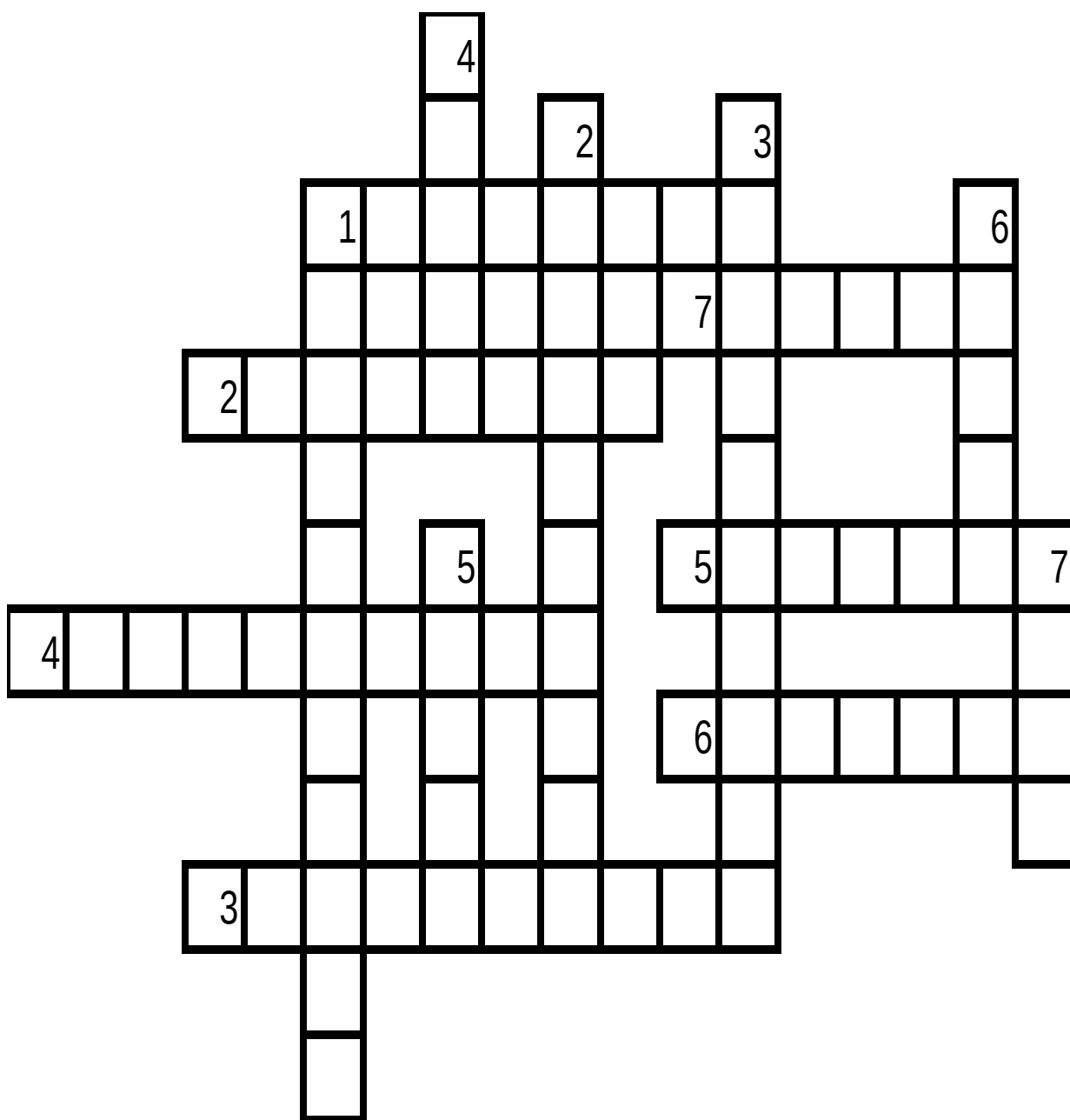
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi orqanlarının vəzifəli şəxsləri hərəkətləri nəticəsində vergi ödəyicisinə vurduqları ziyan qanunla müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.
2. tütün aksizli mallara aiddir
3. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə vergi ödəyicilərinə Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş sanksiyaları və faizlər tətbiq edilir
4. altında olan torpaq sahələrinə görə torpaq vergisi tutulur.
5. Azərbaycanın Qəhrəmanının mizdlu işdən gəlirinin 400 manatı vergidən azaddır
6. Amortizasiya olunmayan əsas vəsaitlərin üzrə xərclər gəlirdən çıxılmaz və onların balans dəyərini artırır
7. ödəmə zamanı pul vəsaitinin kassa metodu ilə işləyən vergi ödəyicisinin bankdakı hesabına daxil olması vaxtı gəlirin əldə edildiyi vaxt sayılır.

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin hərəkətləri nəticəsində vergi ödəyicisinə vurulan ziyan qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, ödənilmir

2. Vergi qanunvericiliyinin pozulması 5 il ötmüşdürsə vergi ödəyicisi məsuliyyətə (cinayət məsuliyyəti istisna olmaqla) cəlb edilə bilməz
3. Vergi ödəyicisinin vergilərin hesablanması və ödənilməsində yol verdiyi səhvləri düzəltmək hüququ vardır
4. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasının vergi öhdəliyinin müəyyənləşdirilməsi barədə qərara əsaslanmaqla törədilməsi vergi ödəyicisinin təqsirini istisna edən haldır
5. Vergi ödəyicisinin vergi orqanına malın (işin, xidmətin) bazar Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən ediliyindən fərqli qaydada müəyyənləşdirilməsi barədə sübutlar vermək hüququ vardır.
6. cəmiyyətləri tərəfindən verilən maddi yardımlar gəlir vergisindən azaddır
7. Kassa metodu ilə işləyən vergi ödəyicisinin pul vəsaitini aldığı vaxt gəlirin əldə edildiyi vaxt sayılır

Krossvord 29.

Krossvord 29-un sualları:

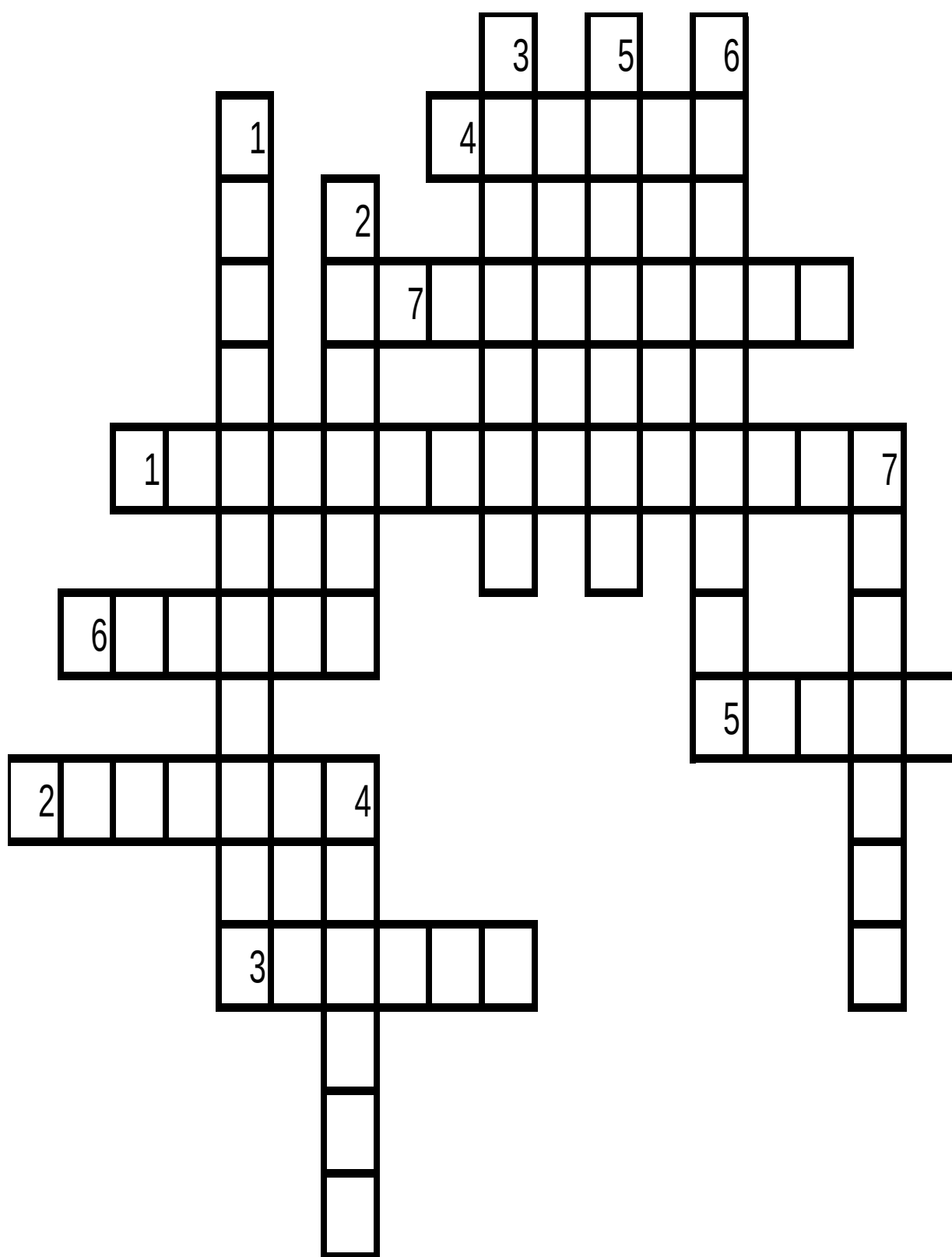
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə vergi orqanı hesablanmış vergilərin 5 gün müddətində ödənilməsinə dair vergi ödəyicisinə göndərir
2. ƏDV depoziti hesabında kifayət qədər vəsaiti olmadıqda, ƏDV üzrə vergi borclarının dövlət büdcəsinə alınması üçün həmin şəxsin digər hesablarına verilə bilər
3. Aksiz markalarının inventarizasiyasında aşkar edildikdə, nəzarət postunun işçiləri müvafiq akt tərtib edir və bu barədə dərhal vergi orqanına məlumat verilir
4. Hüquqi şəxslərin dövlət reyestrindəki vergi sirri sayılmır
5. Xarici əməliyyatları üzrə artan məzənnə fərqi satışdankənar gəlirlərə aiddir
6. əməliyyatları maliyyə xidmətlərinə aid edilir
7. Büdcə və qeyri-kommersiya təşkilatları olduğu yerdən kənarda yerləşən bölmələri uçota alın və onlara VÖEN verilə bilər

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicilərinin hesablanmış vergilər üzrə dövlət büdcəsinə alınması üçün banklara icra sənədi olan sərəncam vermək vergi orqanlarının hüququdur

2. Vergi yoxlamasını bilavasitə həyata keçirən vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin yaşayış daxil olmasına yol verilmir
3. Vergi nəzarəti tədbirləri ilə əlaqədar vergi ödəyicisinin baxış keçirilərkən foto və (və ya) video çəkilişdən istifadə olunur
4. Vergi yoxlamasına cəlb olunan ekspert bilərəkdən rəy verməsinə görə məsuliyyət daşıyır
5. İstifadə müddəti məlum olan qeyri-maddi aktivlər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə amortizasiya olunur
6. İdxal olunan almaza görə vergi tutulan məbləğ adlanır
7. Vergi ödəyicisinin vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilməsi onu vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsindən etmir

Krossvord 30.

Krossvord 30-un sualları:

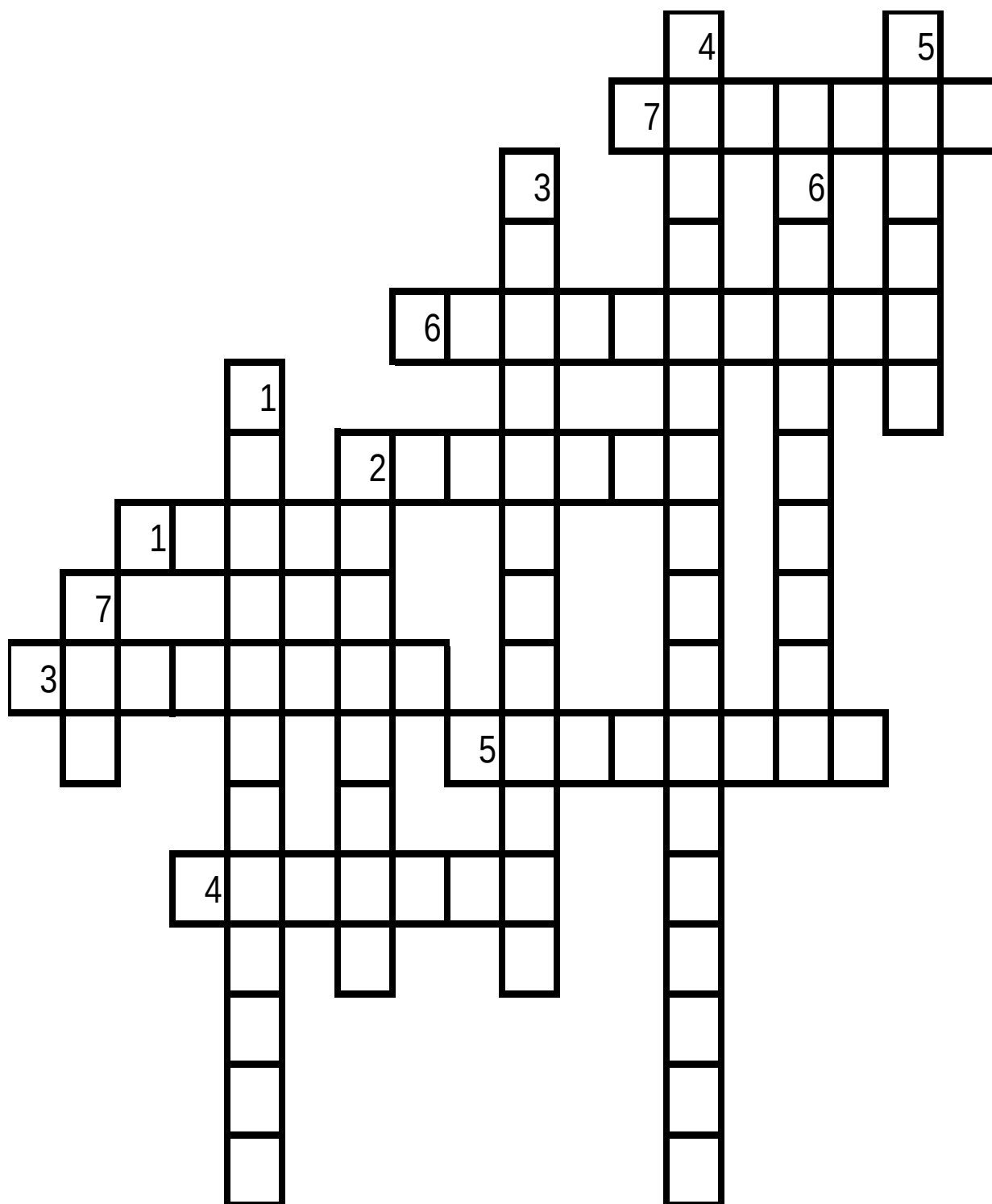
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicisi olan hər hansı şəxs vergi öhdəliklərinin yaranmasına səbəb ola bilən əməliyyatları borcludur
2. Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş hallarda vergi orqanı vergi ödəyicisinin vergi öhdəliklərini məlumatlar əsasında hesablaya bilər
3. İşəgötürən tərəfindən ödənilən bütün növ sığorta haqları gəlir vergisindən azaddır
4. vergi ödəyicilərinin artıq ödəmələri kameral və ya səyyar vergi yoxlamaları və operativ vergi nəzarəti tədbirləri tam başa çatdıqdan sonra qaytarılır
5. düşmüş fiziki şəxsin vergi öhdəliklərini əmlak sərəncamçısı kimi səlahiyyətləndirilən şəxs onun əmlakı hesabına ödəyir.
6., yaxud modeldən istifadə hüquqlarının verilməsinə görə mükafat şəklində alınan ödənişlər royalti sayılır
7. Dövlət büdcəsindən ayrılan hesabına mallar (işlər, xidmətlər) alınarkən, ödənilmiş ƏDV -nin məbləği əvəzləşdirilmir

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergi Məcəlləsinin məqsədləri üçün vergi hesabatı dedikdə, vergi nəzərdə tutulur

2. Vergi Məcəlləsinə əsasən hər hansı müddətin axımı onun hesablanmasını şərtləndirən hüquqi hərəkətin və ya faktiki hadisənin həyata keçirildiyi sonrakı başlanır.
3. Vergi ödəyicisinin əldə etdiyi mənfəəti (gəliri) müəyyən etmək mümkün olmadığı halda, həmin mənfəət (gəlir) qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada şərti rentabellik əsasında hesablanır
4. Gəlirin əldə edilməsi ilə bağlı olan bütün xərclər, həmçinin qanunla nəzərdə tutulmuş ödənişlər gəlirdən çıxılır
5. Neft məhsullarının istehsalçısı ödəyicisidir
6. Əsas vəsaitin tam amortizasiya olunmadan əlavə dəyər vergisinə cəlb olunur
7. tədavülü ilə bağlı əməliyyatlar maliyyə xidməti sayılır

Krossvord 31.

Krossvord 31-in sualları:

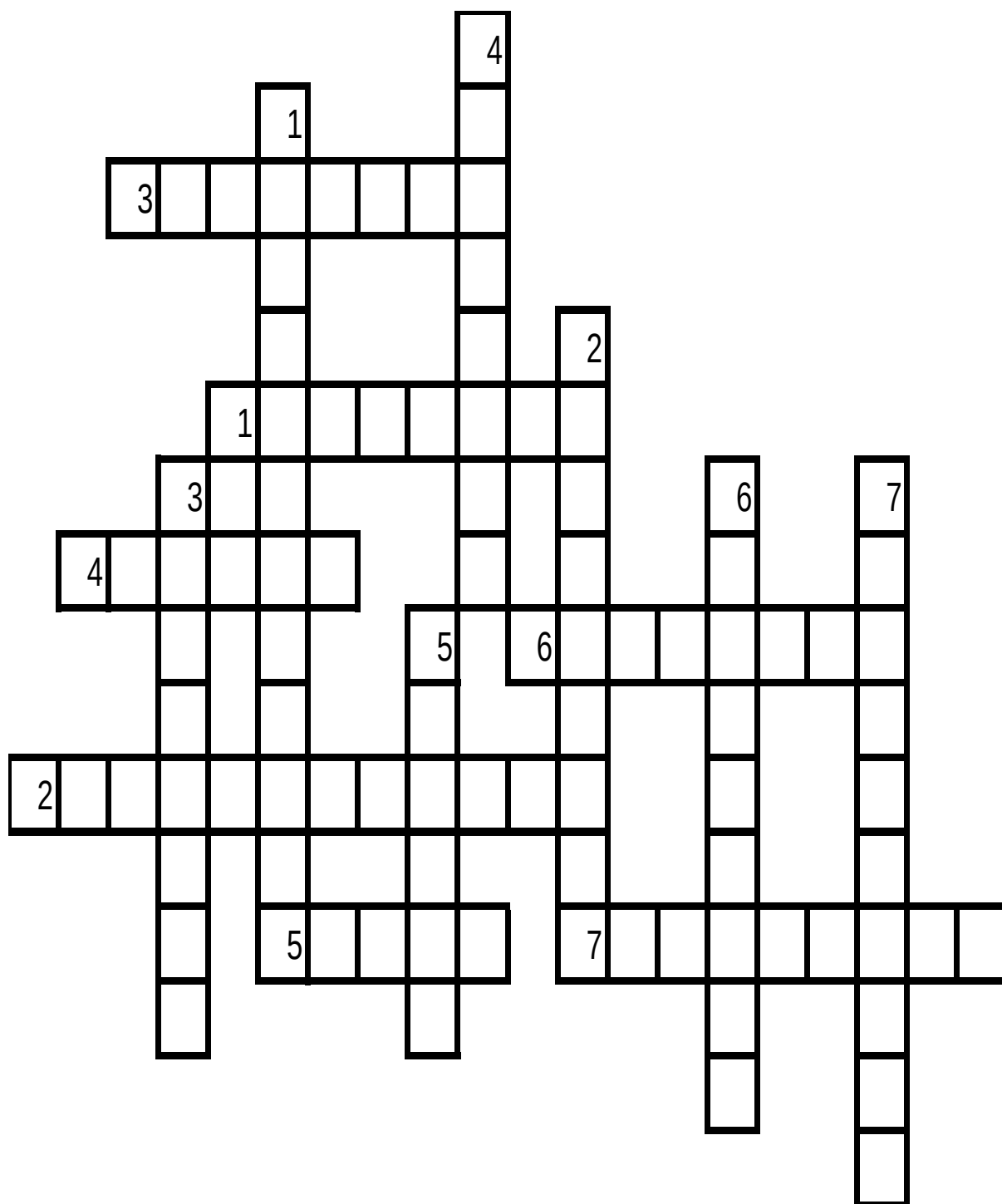
Üfüqi istiqamətdə:

1. olmadıqda vəfat etmiş fiziki şəxsin vergi öhdəlikləri silinir
2. Hüquqi şəxsin paylarının təqdim olunması əlavə dəyər vergisindən azaddır
3. Fiziki şəxsin itkin düşmüş kimi tanınmasının məhkəmə tərəfindən ləğv olunması barədə qərar qəbul edildikdə, əvvəllər vergi öhdəlikləri bərpa edilir
4. Hüquqi şəxsin ləğvi ilə bağlı bölüşdürülməsi nəticəsində əldə edilən gəlir dividend sayılır
5. Sərnişindəşmada istifadə olunan avtobuslar üçün sadələşdirilmiş verginin məbləği yerlərinin sayına görə hesablanır
6. Alınmış borclar üzrə borcun əsas məbləği (faizlər nəzərə alınmadan) Azərbaycan mənbəyindən gəlirə aid edilmir
7. Yardım hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsə seçki kompaniyasında etmək üçün göstərilirsə, bu xeyriyyəçilik sayılır

Şaquli istiqamətdə:

1. Məhkəmə tərəfindən itkin düşmüş fiziki şəxsin vergi öhdəliklərini onun əmlak sayılan şəxs həmin əmlakın hesabına ödəyir
2. vərəqələrinin tədavülü ilə bağlı əməliyyatlar maliyyə xidməti sayılır

3. Vergi orqanları vergi ödəyicilərinin qeydiyyatını aparmağa borcludur
4. İdman mərc oyunlarının operatoru üçün oyun qəbul edilmiş pul vəsaiti vergitutma obyektidir
5. Vergi ödəyicilərinin maraqları vergi orqanlarının səlahiyyətləri ilə təmin edilir
6. Vergi yoxlaması keçirildikdə, vergi ödəyicisinin sərəncamında olan qanunsuz olaraq zərər vurulmasına yol verilmir.
7. Mədən vergisinə cəlb olunan faydalı qazıntı

Krossvord 32.

Krossvord 32-nin sualları:

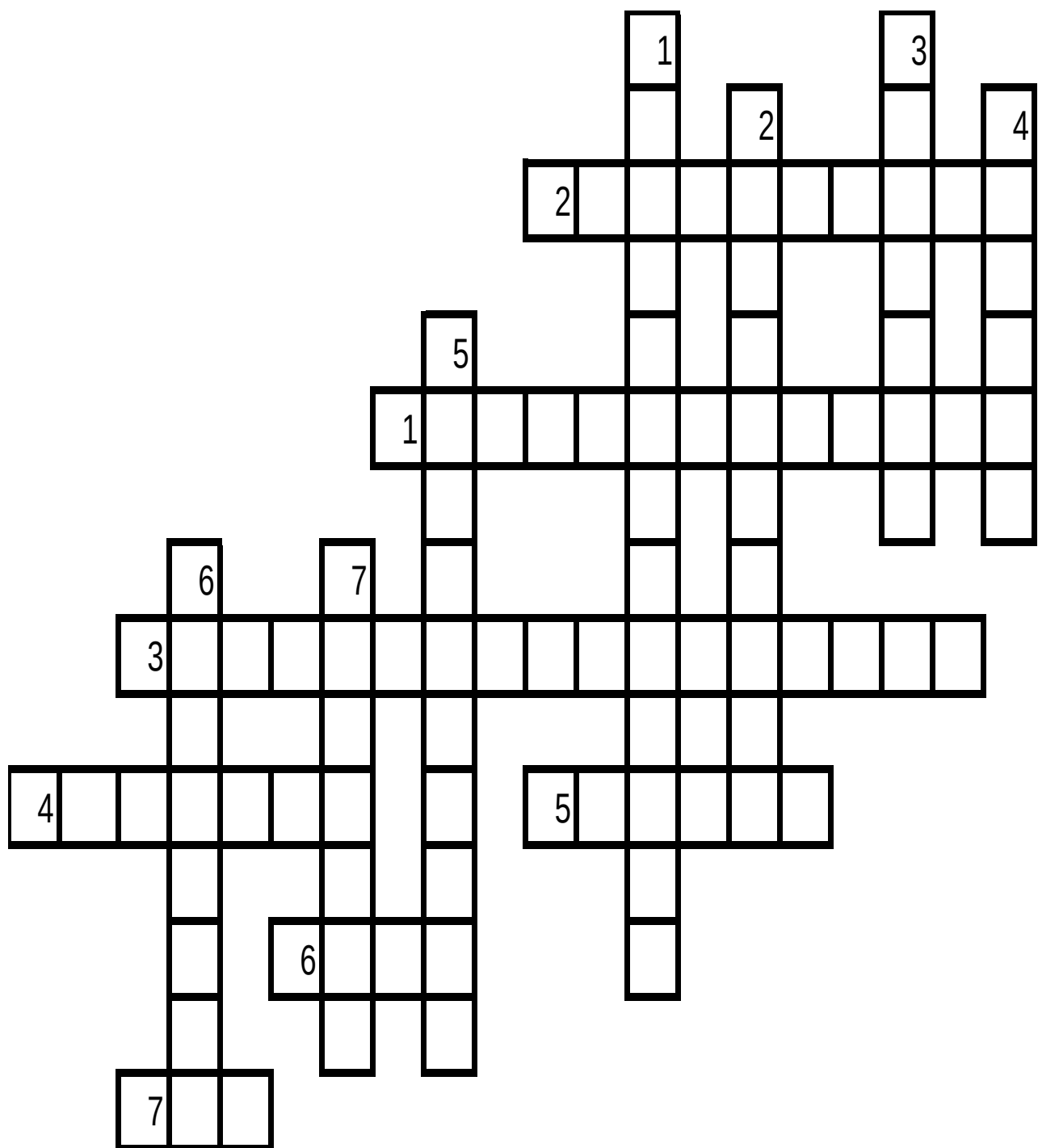
Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini yerinə yetirmədikdə yaranmış vergi borclarının ödənilməsini təmin etmək üsulu kimi onun əmlakı alınə bilər.
2. Vergi ödəyicisinin əmlakı siyahıya alınarkən istehsalda iştirakı nəzərdə tutulmuş 4-cü növbədə siyahıya alınır
3. Vergi orqanı vergi ödəyicisinə verginin hesablanması haqqında göndərir
4. İdxal olunan idxalda aksizə cəlb olunan mal sayılır
5. Xüsusi və əvəzliklərlə təchiz olunmuş xüsusi təyinatlı avtomobillər üçün Fərqlənmə nişanı" və ya "Xüsusi fərqlənmə nişanı" alınmır
6. ticarətin satıcıları (təchizatçıları) tərəfindən işlərin və xidmətlərin təqdim edildiyi yer alıcının olduğı yerlə müəyyən edilir
7. Beynəlxalq daşımalar zamanı..... xidmətləri üçün rezidentin həyata keçirdiyi ödəmələrdən ödəmə mənbəyində vergi 6 faiz dərəcə ilə tutulur

Şaquli istiqamətdə:

1. Əmlakın siyahıya alınması vergi iştirakı ilə vergi orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

2. Vergilər üzrə yaranmış borclar ödənilərkən hesablanmış məbləği ikinci növbədə ödənilir
3. Fiziki şəxsin Azərbaycanda olma müddəti 182 gündən artıq olmadıqda, onun rezidentliyi adətən yerlə müəyyən edilir
4. Vergi ödəyicisinin yer dəyişdikdə, vergi orqanına bu cür dəyişiklik baş verdiyi gündən 40 gün müddətində ərizə verməlidir
5. Elektromaqnit sistemləri vasitəsilə alınması, yayılması, ötürülməsi xidmətinin göstərildiyi yer alıcının olduğu yerlə müəyyən edilir
6. Ardıcıl 12 aylıq dövrün ayında vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200 min manat və ondan az olan şəxs sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olmaq hüququna malikdir
7. Vergi borcu ödənilərkən tətbiq olunmuş maliyyə üçüncü növbədə ödənilir

Krossvord 33.

Krossvord 33-ün sualları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Rezident fiziki şəxsin gəliri onun Azərbaycanda və Azərbaycan kənarda əldə etdiyi gəlirdən ibarətdir
2. Ödəmə vergi tutulduğu halda, vergitutma obyektı vergiyə cəlb olunan gəlirdir
3. Təbii inhisar subyektləri qaydada uçota alınır
4. istintaq aparıldığı zaman vergi yoxlaması ilə əhatə olunmamış dövr üzrə şəxsi vərəqədən çıxarış və üzləşmə aktı verilmir
5. və təcrübə məqsədi üçün kabinetlərdə və laboratoriyalarda istifadə edilən avadanlıqlar və başqa əyani vəsaitlər amortizasiya olunmur
6. şəxs vergi orqanları tərəfindən vergi ili ərzində bir dəfədən artıq müşahidəçi kimi dəvət oluna bilməz
7. Səyyar vergi yoxlamasının nəticələri üzrə vergi orqanlarının səlahiyyətli vəzifəli şəxsləri tərəfindən müəyyən edilmiş formada tərtib edilir

Şaquli istiqamətdə:

1. Qeyri-rezident vergi ödəyicisinin gəliri onun Azərbaycan Respublikası əldə etdiyi gəlirlərdən ibarətdir
2. Vergi orqanları vergi vergi ödəyicilərinin və vergitutma obyektlərinin uçotunu aparmaqla, uçot və hesabat məlumatlarını

yoxlamaqla və qanunvericiliklə müəyyən olunmuş digər formalarda həyata keçirirlər

3. Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından gəlir əldə edən rezident fiziki şəxslər gəlir əldə etmək hüququ yarandığı gündən gec olmayaraq vergi orqanına ərizə verməlidirlər

4. ƏDV-nin depozit hesabı - ƏDV-nin mədaxili, uçotu, hərəkəti və dövlət büdcəsinə məxarici ilə bağlı əməliyyatlar aparılan vahid hesabıdır

5. hüquqların mülkiyyətə verilməsi zamanı xidmətin göstərildiyi yer alıcının olduğu yerlə müəyyən edilir

6. fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər tərəfindən göstərilən xidmətə görə alınan haqq qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlir sayılır

7. Təqvim ili ərzində alınan və mirasların məbləği qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirə aiddir

7.4. Vergi krossvordlarının cavabları

Krossvord 1-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Vergitutma
2. Əvəzi
3. İnvestisiya
4. Əmlak
5. Siyasi
6. Konstitusiya
7. Kapitalın

Şaquli istiqamətdə:

1. Vergilər
2. Silinməsi
3. İnvestisiya
4. Diskriminasiya
5. İştirak
6. Manat
7. Kredit

Krossvord 2-nin cavabları

Üfüqi istiqamətdə:

1. Bəyannamə
2. Ödənişsiz
3. Əmək
4. Bildiriş
5. Azadolmaları
6. Nağd
7. Baba

Şaquli istiqamətdə:

1. Mənbədən
2. Sadələşdirilmiş
3. Ədalətlik
4. Daxilolma
5. Ödəmə
6. Şərh
7. Mədən

Krossvord 3-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Əvəzsiz
2. Dərəcəsi
3. Şəxslərinə
4. Nənə
5. Qəyyumlar
6. Məcburi

Şaquli istiqamətdə:

1. Şəxs
2. Əlavəsi
3. Üstünlükləri
4. Mənzil
5. Vərəsələr
6. Bələdiyyə

Krossvord 4-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Bölüşdürücü
2. Kapitalın
3. Diskresion
4. Satışdankənar
5. Dividend
6. Ədalətli
7. Fiziki

Şaquli istiqamətdə:

1. Birbaşa
2. Mülki
3. Təkmilləşdirilmiş
4. Sement
5. Firma
6. Etnik
7. İntelektual

Krossvord 5-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Rezident
2. Ziddiyyətləri

Şaquli istiqamətdə:

1. Resipiyent
2. Qeydiyyat

3. İnvestisiya
4. Ştrixkod
5. Qaimə
6. Karat
7. Pivə

3. Mətbuat
4. Mədəniyyət
5. Memarlıq
6. İstirahət
7. Riskli

Krossvord 6-nın cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Tənzimləyici
2. Sadələşdirilmiş
3. Kadastr
4. Metal
5. Mərmər
6. Təmir
7. Miras

Şaquli istiqamətdə:

1. Stimullaşdırıcı
2. Bildiriş
3. Kəmiyyət
4. Statistika
5. Səhm
6. Ədalətli
7. Əlaqəli

Krossvord 7-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Arxitektura
2. Fiskal
3. Bələdiyyələr
4. Əmlak
5. Valideynlər
6. Maliyyə

Şaquli istiqamətdə:

1. Aksizlər
2. Texniki
3. Xitam
4. Torpaq
5. Birbaşa
6. Bələdiyyə

7. Vərəsələr

7. Nəvələr

Krossvord 8-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Konstitusiya
2. Tuflar
3. Diplomatik
4. Malların
5. Bacılar
6. Musiqi
7. Sığorta

Şaquli istiqamətdə:

1. Konfessional
2. Fiskal
3. Stimullaşdırıcı
4. Yoxlama
5. Musiqi
6. Əyani
7. Qərar

Krossvord 9-un cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Səyyar
2. Rezident
3. Mülki
4. Agentləri
5. Pensiyaları
6. Kapital
7. Qardaşlar

Şaquli istiqamətdə:

1. Təqvim
2. Nümayəndəliyi
3. İnkassasiya
4. Pemza
5. Bonus
6. Satınalma
7. Filial

Krossvord 10-nun cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Xeyriyyəçilik
2. Quşçuluq
3. Komitent
4. Elektrik
5. Kimyəvi
6. Bina
7. Tuflar

Şaquli istiqamətdə:

1. Xidmət
2. Qiymətli
3. İşçi
4. Ölkəsi
5. Akkreditə
6. Nəqliyyat
7. Aksizli

Krossvord 11-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Bazar
2. Ticarət
3. Veksel
4. Transmilli
5. Gilləri
6. Bələdiyyə
7. Natura

Şaquli istiqamətdə:

1. Barter
2. Transfer
3. Qarşılıqlı
4. Mədəniyyət
5. Güzəşti
6. Cinayət
7. İdman

Krossvord 12-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Bazar

Şaquli istiqamətdə:

1. Daşınmaz

2. Sığortalandığı
3. Məzhəkəçilik
4. Materialları
5. Əmtəəsiz
6. Alış
7. Qrant

2. Analoji
3. Çalğıcılıq
4. Zəmanət
5. Aksizli
6. Öhdəlik
7. Olmayan

Krossvord 13-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Toplanması
2. Ekspert
3. İcarədar
4. Səviyyəsi
5. İnnovasiya
6. Konyak
7. Tikililər

Şaquli istiqamətdə:

1. Təkrar
2. Alternativ
3. Manatla
4. Satışdankənar
5. İcarəçi
6. Keyfiyyət
7. Sərvətləri

Krossvord 14-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Müəssisə
2. Əskinasların
3. Mədəniyyət
4. Kommersiya
5. Dövriyyə

Şaquli istiqamətdə:

1. Mülkiyyət
2. Şəxsən
3. Mikro
4. Xeyriyyəçilik
5. Kənd

6. Kameral
7. İcarəçi

6. Cinsli
7. İcarə

Krossvord 15-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Memarlıq
2. Rentabellik
3. Lisenziya
4. Kotirovkaları
5. Kənd
6. Maral
7. Maket

Saquli istiqamətdə:

1. Mənfəət
2. Sonrakı
3. Lombard
4. Ərzaq
5. Konyak
6. Vəkalət
7. Sanksiyası

Krossvord 16-nın cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Sahibkarlıq
2. İdarəetmə
3. İstilik
4. Zəmanət
5. Mirvaridən
6. Meydançası
7. Bina

Saquli istiqamətdə:

1. Saxlanması
2. Mənbəyində
3. İri
4. İpoteka
5. Milli
6. Səhmdarların
7. Avans

Krossvord 17-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. İnnovasiya
2. Startap
3. Klaster
4. İnvestisiya
5. Səyyar
6. Əmək
7. Əyləncə

Şaquli istiqamətdə:

1. İqtisadi
2. Kontrakt
3. Övlad
4. Rüsumunu
5. Xeyriyyəçilik
6. Faydalı
7. Riskləri

Krossvord 18-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Əvəzsiz
2. Güzəştlərindən
3. Əvəzləşdirilməsini
4. İnstitutu
5. Səyyar
6. Qrantalan

Şaquli istiqamətdə:

1. Əvvəlcədən
2. Gözətçi
3. Bazar
4. Rayon
5. Sənətkarlıq
6. Rezolyusiyası

Krossvord 19-un cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Uçotunu

Şaquli istiqamətdə:

1. Dondurulmasını

2. Pozuntularına
3. Qarşılıqlı
4. Xammalı
5. Qətnamə
6. Kapital
7. Hasilat

2. Auditor
3. Qurulmasına
4. Xidmət
5. Elmi
6. Seolit
7. Hərəkətsizliyi

Krossvord 20-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Eyniləşdirmə
2. Tədris
3. Ekspertə
4. Bostançılıq
5. İştirakçı
6. Çatmış
7. Başladıqdan

Şaquli istiqamətdə:

1. Dayandırılması
2. Topdansatış
3. Təsisçiləri
4. Müşahidəçi
5. Arxitektura
6. Qalan
7. Əsasları

Krossvord 21-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Nəzarətini
2. Şəhadətnamə
3. Royalti
4. İkiqat
5. Tikmə

Şaquli istiqamətdə:

1. Bələdiyyələrin
2. Yaşadıqları
3. Riskli
4. Dərəcəsi
5. Şənliklərdə

6. Əskik
7. Viski

6. Təmsilçilik
7. Vəsait

Krossvord 22-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Mərkəzləşdirilmiş
2. İnvestisiya
3. Internat
4. Kotirovkaları
5. Sanksiyası
6. Fiskal
7. Sahibkarlıq

Şaquli istiqamətdə:

1. Monitorinqi
2. İn korporasiya
3. Seolit
4. Satış
5. Rəsmi
6. Eyni
7. Qərarına

Krossvord 23-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Dəqiqləşdirilmiş
2. Xitam
3. Maketlər
4. Gəlir
5. Saxlanması
6. Sərnişinlərin
7. Yerli

Şaquli istiqamətdə:

1. Dəyişikliklər
2. Kirəmit
3. Bələdiyyələrin
4. Rotasiya
5. Minimallaşdırılması
6. Müşahidənin
7. Nümayəndəsi

Krossvord 24-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Növbədənəknar
2. Səyyar
3. Nasaz
4. Transfer
5. Mineral
6. Səhiyyə
7. Xammalı

Şaquli istiqamətdə:

1. Növbəti
2. Kameral
3. Təkrarən
4. Dövriyyə
5. Inventarizasiyasını
6. Səhmdar
7. Xam

Krossvord 25-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Aparılmaması
2. Dayandırılır
3. Azaldılmasının
4. Kommersiya
5. Formatda
6. Təşviqi
7. Amil

Şaquli istiqamətdə:

1. Markalanmamış
2. Riskli
3. Faydalı
4. Amortizasiya
5. Emal
6. Yanaşı
7. Analoji

Krossvord 26-nın cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Surətləri
2. Uyğunluğunun
3. Sanksiyası
4. Etnik
5. Monitorinqi
6. Fiziki
7. Xalis

Şaquli istiqamətdə:

1. Sübut
2. Məktub
3. Təminatı
4. Tikinti
5. Əşyaların
6. Mişar
7. Otel

Krossvord 27-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Xronometraj
2. Məhdudlaşdırıcı
3. Satışdankənar
4. Mədən
5. Sirrinin
6. Güzəşt
7. Hazırlanması

Şaquli istiqamətdə:

1. Xitam
2. Seçkilərdə
3. Sənədlərin
4. İstehsalatdan
5. Natura
6. Saxsı
7. Humanitar

Krossvord 28-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

Şaquli istiqamətdə:

1. Qanunsuz
2. Çeynənilən
3. Maliyyə
4. Tikililərin
5. Milli
6. Təmiri
7. Nağdsız

1. Qanuni
2. Anından
3. Müstəqil
4. Əvvəlcədən
5. Qiymətinin
6. Xeyriyyə
7. Nağd

Krossvord 29-un cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Bildiriş
2. Sərəncam
3. Kənarlaşma
4. Məlumatlar
5. Valyuta
6. Sığorta
7. Ayrıca

Şaquli istiqamətdə:

1. Borclarının
2. Binalarına
3. Əşyalarına
4. Yalan
5. İllər
6. Karat
7. Azad

Krossvord 30-un cavabları

Üfüqi istiqamətdə:

1. Sənədləşdirməyə
2. Əlaqəli
3. İcbari

Şaquli istiqamətdə:

1. Bəyannaməsi
2. Gündən
3. Birbaşa

4. Riskli
5. İtkin
6. Dizayn
7. Subsidiya

4. İcbari
5. Aksizin
6. Silinməsi
7. Əskinas

Krosvord 31-in cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Varis
2. İştirak
3. Silinmiş
4. Əmlakın
5. Oturacaq
6. Qaytarılan
7. İştirak

Şaquli istiqamətdə:

1. Sərəncamçısı
2. İstiqraz
3. Qeydiyyatını
4. İştirakçılarından
5. Qanuni
6. Əmlaklara
7. Gil

Krosvord 32-nin cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Siyahıya
2. Avadanlıqlar
3. Bildiriş
4. Platin
5. Nişan
6. Elektron
7. Nəqliyyat

Şaquli istiqamətdə:

1. Ödəyicisinin
2. Faizlərin
3. Yaşadığı
4. Yaşadığı
5. Siqnal
6. İstənilən
7. Sanksiyası

Krosvord 33-ün cavabları:

Üfüqi istiqamətdə:

1. Hüdudlarından
2. Mənbəyində
3. Mərkəzləşdirilmiş
4. İbtidai
5. Tədris
6. Eyni
7. Akt

Şaquli istiqamətdə:

1. Mənbələrindən
2. Nəzarətini
3. Kənarda
4. Xəzinə
5. Müəlliflik
6. Vəkillik
7. Hədiyyə

8. Ədəbiyyat

- 1. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi, Bakı şəhəri, 2023-cü il**
- 2. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, Bakı şəhəri, 2023-cü il**
- 3. Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsi, Bakı şəhəri, 2023-cü il**
- 4. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsi, Bakı şəhəri, 2023-cü il**
- 5. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi, Bakı şəhəri, 2023-cü il**
- 6. “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının 27 dekabr 2001-ci il tarixli, 244-IIQ nömrəli Qanunu, Bakı şəhəri, 2023-cü il**